Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

ONDERZOEKSKADER 2021

voor het toezicht op het voortgezet onderwijs

Versie per 1 augustus 2023

Inhoud

Samenvatting 5
1 Inleiding 8
1.1 Inleiding 8
1.2 Waar houden we toezicht op? 8
1.3 Begripsbepalingen 9
1.4 Niveaus in het toezicht 10
1.5 Werking en evaluatie 11
2. Visie en uitgangspunten voor het toezicht 12
2.1 Inleiding 12
2.2 Visie 12
2.3 Uitgangspunten voor het toezicht 13
2.3.1 Verbeteren stelselkwaliteit 13
2.3.2 Verantwoordelijkheid bij besturen 13
2.3.3 Waarborgen 14
2.3.4 Stimuleren 14
2.3.5 Proportionaliteit en maatwerk 15
3. Stelseltoezicht 16
3.1 Inleiding 16
3.2 Stelselkwaliteit en stelseltoezicht 16
3.2.1 Een stelsel van onderwijsvoorzieningen 16
3.2.2 Stelseltoezicht 17
3.3 Raamwerk voor stelselkwaliteit 18
4. Waarderingskader besturen 20
4.1 Inleiding 20
4.2 Opbouw van het kader 20
4.3 Kwaliteitsgebied en standaarden 21
5 Waarderingskader scholen 27
5.1 Inleiding 27
5.2 Opbouw van het kader 27
5.3 Kwaliteitsgebieden en standaarden 28
5.4 Overige wettelijke vereisten 39
6 Oordelen en waarderen 40
6.1 Inleiding 40
6.2 Stimuleren op stelselniveau 40
6.3 Oordelen en waarderen standaarden bestuur en school 40
6.4 Oordelen en waarderen op bestuursniveau 41
6.5 Oordelen en waarderen op schoolniveau 41
6.5.1 Wettelijke norm zeer zwak onderwijs 42
6.5.2 Normering bij niet te beoordelen resultaten 42
6.5.3 Extra normering voor nieuwe scholen 42

6.5.4 Normering per 1 augustus 2024 ... 43
6.6 Oordeelsvorming ... 44
6.6.1 Beoordelen naleving deugdelijkheidseisen ... 44
6.6.2 Waarderen van ambities ... 44
6.6.3 Omgeving van bestuur en school ... 44
7. Werkwijze toezicht ... 45
7.1 Inleiding ... 45
7.2 Stelseltoezicht ... 45
7.2.1 Werkwijze van het stelseltoezicht ... 45
7.2.2 Monitoring en analyse van ontwikkelingen ... 45
7.2.3 Agenderen en interveniëren ... 46
7.3 Toezicht op besturen en scholen ... 47
7.3.1 Werkwijze toezicht op besturen en scholen ... 47
7.3.2 Proportionaliteit en maatwerk ... 47
7.3.3 Jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse ... 48
7.4 Toezichtsactiviteiten bij besturen en scholen ... 48
7.4.1 Vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen ... 49
7.4.2 Onderzoeken op schoolniveau ... 50
7.4.3 Onderzoeken specifiek gericht op financieel beheer ... 51
7.4.4 Overige toezichtsactiviteiten ... 52
7.5 Vervolgtoezicht, intensivering en sancties ... 52
7.5.1 Vervolgtoezicht bij herstelperiode ... 52
7.5.2 Escaleren ... 54
8. Communicatie en rapportage ... 55
8.1 Inleiding ... 55
8.2 Communicatie ... 55
8.3 Rapportage ... 55
8.3.1 Stelselniveau ... 55
8.3.2 Bestuursniveau ... 56
8.3.3 Schoolniveau ... 56
8.4 Openbaarmaking, zienswijze en bezwaar ... 57
9. Specifieke toepassingen van het onderzoekskader ... 58
9.1 Inleiding ... 58
9.2 Besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs ... 58
9.2.1 Inleiding ... 58
9.2.2 Aanpassingen waarderingskader en normering ... 59
9.2.3 Werkwijze ... 60
9.3 Praktijkonderwijs ... 61
9.3.1 Inleiding ... 61
9.3.2 Aanpassingen waarderingskader en normering ... 61
9.3.3 Werkwijze ... 62

9.4 Eerste opvang anderstaligen ... 62
9.4.1 Inleiding ... 62
9.4.2 Aanpassingen waarderingskader en normering ... 62
9.4.3 Werkwijze ... 63
9.5 Internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs ... 63
9.5.1 Inleiding ... 63
9.5.2 Aanpassingen waarderingskader en normering ... 63
9.5.3 Werkwijze ... 64
9.6 Toezicht op vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2-scholen) ... 64
9.6.1 Inleiding ... 64
9.6.2 Aanpassingen waarderingskader en normering ... 64
9.6.3 Werkwijze ... 66
9.6.4 Werkwijze start kwaliteitsonderzoek ... 66
9.7 Doorlopende leerroutes vmbo-mbo ... 67
9.7.1 Inleiding ... 67
9.7.2 Aanpassingen waarderingskader en normering ... 67
9.7.3 Werkwijze ... 68
9.8 Onderwijs in Caribisch Nederland ... 69
9.8.1 Inleiding ... 69
9.8.2 Aanpassing waarderingskader en normering ... 69
9.8.3 Werkwijze ... 70
Bijlage 1 Waarderingskader besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs ... 71
Bijlage 2 Waarderingskader praktijkonderwijs ... 79
Bijlage 3 Waarderingskader eerste opvang anderstaligen ... 96
Bijlage 4 Waarderingskader internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (igvo) ... 112
Bijlage 5 Waarderingskader vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2) ... 127
Bijlage 6 Waarderingskader doorlopende leerroutes vmbo-mbo ... 143
Bijlage 7 Waarderingskader voortgezet onderwijs Caribisch Nederland ... 163
Bijlage 8 Uitwerking burgerschap en basiswaarden ... 178

Samenvatting

Inleiding

Toezicht vereist actualisatie en continue verbetering om effectief te zijn en te blijven. Op basis van evaluaties, ervaringen en actuele ontwikkelingen heeft de Inspectie van het Onderwijs daarom het Onderzoekskader 2017 aangepast.[1] Het vernieuwde toezicht dat toen in werking trad nam de verantwoordelijkheid van besturen voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen als uitgangspunt. Die ontwikkeling zetten we (hiermee wordt in dit document de inspectie bedoeld) door en wordt met dit aangepaste kader verder verstevigd.

In het onderzoekskader is beschreven hoe het toezicht op het onderwijs is ingericht. Het omvat het waarderingskader op grond waarvan we oordelen en waarderen en omschrijft de werkwijze daarvoor.

Visie

Centraal in het toezicht op het onderwijs staan de belangen van de leerlingen en studenten. Het doel is het stelsel zo te laten functioneren dat het voorziet in de bagage die voor leerlingen en studenten nu en in hun verdere onderwijsloopbaan en leven essentieel is. Iedereen heeft recht op onderwijs van voldoende kwaliteit en moet erop kunnen vertrouwen dat het onderwijs op een school op orde is. Onze missie, 'Effectief toezicht voor beter onderwijs', sluit daarop aan. In ons toezicht waarborgen we de kwaliteit van het onderwijs en stimuleren we de verbetering ervan.

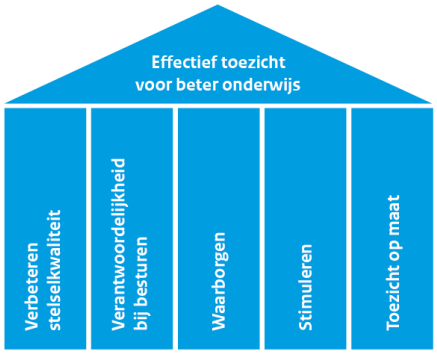

Onze missie wordt gedragen door vijf uitgangspunten. De uitgangspunten hangen met elkaar samen en borduren op elkaar voort. Met elk uitgangspunt afzonderlijk, maar vooral in die samenhang beoogt het toezicht bij te dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijsstelsel. Daarnaast sluit het toezicht aan bij de verantwoordelijkheid die besturen hebben voor het onderwijs, bewaakt het in aanvulling daarop de basiskwaliteit (waarborgen) en wil het beter onderwijs bevorderen (stimuleren). We bepalen de intensiteit van het toezicht per bestuur (proportionaliteit) en houden bij de uitvoering rekening met de organisatiekenmerken en omstandigheden van het bestuur (maatwerk).

Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs richt zich op drie niveaus, die voortvloeien uit onze wettelijke opdracht(en): op het stelsel, op besturen en op hun scholen. Hierna wordt per niveau toegelicht hoe het toezicht is ingericht.

Toezicht op het onderwijsstelsel

Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs richt zich op de context waarbinnen besturen en hun scholen hun werk doen: we spreken dan over het onderwijsstelsel als geheel. Voor de werking en de kwaliteit van het stelsel beschouwen we onderdelen ervan en de verbanden daartussen. We geven daarmee invulling aan de reflectieve functie van het toezicht: vanwege onze wettelijke taak op stelselniveau reflecteren we op de kwaliteit van het stelsel.

[1] Over de evaluatie van ons toezicht is een rapport geschreven: Evaluatie vernieuwd toezicht. Voortgangsrapportage 2018/2019. U kunt dit rapport vinden op onze website (www.onderwijsinspectie.nl).

Het stelseltoezicht gaat uit van het belang dat de samenleving als geheel heeft bij het onderwijs: het publieke belang. Als onderdeel daarvan geven we in het toezicht aandacht aan specifieke kansen en bedreigingen, specifieke onderdelen van het stelsel of groepen leerlingen. Als toezichthouder moeten we daarom weten hoe het onderwijs zich ontwikkelt en, als er iets niet goed loopt, de samenleving informeren. De kernfuncties van het onderwijs (kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen) nemen we in ons toezicht als uitgangspunt voor de omschrijving van de kwaliteit van het onderwijsstelsel.

Stelseltoezicht was al onderdeel van het toezicht van de inspectie, maar nieuw is dat we de kwaliteit hebben gedefinieerd in een raamwerk. Dat is geen kader waarmee we een individueel bestuur of een individuele school beoordelen of waarderen, het is een raamwerk om het onderwijs als geheel te beschouwen. Het biedt sturing en focus voor het krijgen van zicht op trends en knelpunten in het stelsel. Op basis daarvan agenderen we de risico's en interveniëren we, op het niveau van het stelsel, wanneer dat vanuit de stimulerende functie van het toezicht passend of nodig is.

We duiden en waarderen jaarlijks in 'De Staat van het Onderwijs' hoe het met de kernfuncties en voorwaarden van het onderwijsstelsel is gesteld. Daarnaast maken we vaak aparte themarapporten.

Toezicht op het bestuur en zijn scholen

Besturen zijn ervoor verantwoordelijk dat het onderwijs op hun scholen van voldoende kwaliteit is en dat het financieel beheer op orde is. Door het aangepaste onderzoekskader worden besturen daarnaast nog nadrukkelijker gestimuleerd om na te denken over hun eigen ambities. Elke vier jaar onderzoekt de inspectie in het 'Vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen' de mate waarin het bestuur deze verantwoordelijkheid neemt en of de (be)sturing op de kwaliteit van de scholen op orde is.

We beoordelen de kwaliteit van de besturing in het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De kern van het kwaliteitsgebied is dat het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de scholen en voor een goede organisatie en kwaliteitscultuur. Uit het oordeel op dit kwaliteitsgebied blijkt of het bestuur in staat is om met zijn (be)sturing de kwaliteit en het financieel beheer van het onderwijs op de scholen te waarborgen en verder te ontwikkelen. Wat nieuw is, is dat het financieel beheer integraal onderdeel van de standaarden in dit kwaliteitsgebied is.

Om te onderzoeken in hoeverre de besturing door het bestuur op orde is, ondernemen we onderzoeksactiviteiten op bestuurs- en schoolniveau die we vooraf vastleggen in een onderzoeksplan. Met verificatie-activiteiten toetsen we bij besturen en scholen in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van zijn onderwijs, het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt. Zo spreken we onder andere met de medezeggenschapsraad of studentenraad en het interne toezicht. Daarnaast voeren we activiteiten op scholen uit, zoals het voeren van gesprekken met leerlingen, ouders en schoolleiders of het afleggen van lesbezoeken. Ook kunnen we een risico-onderzoek uitvoeren. Het onderzoek leidt tot een oordeel of waardering per standaard. Op basis van de beslisregels beoordelen we de besturing ook op het niveau van het gehele kwaliteitsgebied. Dit laatste is voor sommige sectoren nieuw ten opzichte van 2017. De waardering Goed kunnen we zowel op het niveau van de standaard als op het niveau van het kwaliteitsgebied toekennen als het bestuur niet alleen voldoet aan de deugdelijkheidseisen, maar ook ambities realiseert die daarboven uitstijgen. Het rapport van het onderzoek, inclusief de oordelen en waarderingen, maken we openbaar via onze website.

Afhankelijk van de kwaliteit van de besturing en eventuele tekortkomingen bepalen we het vervolgtoezicht. Er kan gekozen worden om het toezicht te intensiveren of juist minder intensief te laten zijn. Dit vervolgtoezicht kan uitgevoerd worden door het bestuur of door de inspectie. Daarnaast is het mogelijk dat er een tussentijds onderzoek plaatsvindt, als dit op basis van

bepaalde informatie, zoals signalen of financiële kengetallen, nodig blijkt. Bij een bestuur dat er niet in slaagt zijn besturing op (delen van) de kwaliteit van scholen te waarborgen, voeren wij zelf (delen van) het tussentijds onderzoek uit.

Toezicht op individuele scholen

Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op zijn scholen, waarbinnen schoolleiders hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit op school vormgeven. De waarborgfunctie van de inspectie sluit daarop aan. Deze waarborgfunctie wordt versterkt door meer en beter gebruik te maken van signalen en andere gegevens en informatie, waaronder schooleigen informatie zoals het schoolplan. Het toezicht op individuele scholen is daarmee ook aanvullend op wat het bestuur zelf uitvoert en waarover het bestuur zich verantwoordt. Naast verificatie-activiteiten op scholen waar we onderdelen van de kwaliteit onderzoeken, is het mogelijk dat we op het niveau van een school op (een selectie van) standaarden oordelen geven of een waardering uitspreken. Dit doen we bij een onderzoek naar risico's en bij een onderzoek naar de waardering Goed. Wanneer wij risico's signaleren, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) het onderzoek op de school geheel of gedeeltelijk uit. Dit kan zowel binnen als buiten het vierjaarlijks onderzoek plaatsvinden.

Wanneer we een onderzoek naar risico's of naar de waardering Goed uitvoeren, gebruiken we standaarden uit het waarderingskader voor scholen. We beoordelen standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie.[2] De standaarden krijgen een oordeel of waardering. Daarnaast kan een school, op basis van een beslisregel, het eindoordeel Zeer zwak, Onvoldoende of Voldoende (basiskwaliteit) krijgen. De oordelen en/of waarderingen, die vaak onderdeel zijn van het rapport van het vierjaarlijks onderzoek, maken we openbaar via onze website.

Net zoals bij besturen is ook op scholen vervolgtoezicht mogelijk bij tekortkomingen en bij het oordeel Onvoldoende of Zeer zwak. Ook bij scholen is het, zoals hierboven aangegeven, mogelijk dat we tussentijds een onderzoek naar risico's uitvoeren, bijvoorbeeld bij ernstige signalen. De intensiteit van het vervolgtoezicht hangt net als bij besturen af van de kwaliteit van het bestuur. We gaan er namelijk van uit dat het bestuur er in eerste instantie zelf voor zorgt dat er effectieve maatregelen worden getroffen.

Een laatste type onderzoek waarbij we scholen bezoeken, is het themaonderzoek. De uitkomsten van themaonderzoeken brengen we op verschillende manieren onder de aandacht van besturen, scholen en de samenleving.

Afsluiting

Hierboven is het toezicht op het funderend onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs beschreven. Voor elke sector is een specifiek onderzoekskader gemaakt op basis van de relevante wet- en regelgeving en de ontwikkelingen in de sector. Daarnaast zijn er specifieke toepassingen van en uitzonderingen op het reguliere onderzoekskader, zoals bij de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs en bij onderwijssoorten en voorzieningen waarvoor specifieke wet- en regelgeving geldt.

In het onderzoekskader is beschreven hoe het toezicht is vormgegeven en wat de inspectie verwacht van het onderwijs. Uiteindelijk begint de verantwoordelijkheid voor beter onderwijs voor alle leerlingen op de school zelf. Het bestuur kan scholen daarin activeren en dit borgen. De inspectie zal hierop toezien, zo nodig ingrijpen en verdere kwaliteitsverbetering stimuleren.

[2] In het middelbaar beroepsonderwijs gaat het ook om Borging en diplomering.

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het onderwijs verandert voortdurend door nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. Daarom is het nodig het toezicht op (de kwaliteit van) het onderwijs regelmatig aan te passen. In 2017 is het toezicht vernieuwd. Sinds die tijd is de verantwoordelijkheid van besturen voor de kwaliteit van hun scholen het uitgangspunt voor het toezicht. In het toezicht op het onderwijs in Nederland gaat het om de leerlingen en studenten.

De inspectie heeft inmiddels enkele jaren ervaring opgedaan met het onderzoekskader van 2017. Na evaluatie stellen we het toezicht bij. Dit doen we niet alleen op grond van de opgedane ervaringen, maar ook op basis van actuele ontwikkelingen, verbetersuggesties vanuit het onderwijsveld en aanpassingen in beleid en wet- en regelgeving. In het voorliggende onderzoekskader zijn deze bijstellingen verwerkt. Hierin gaan we uit van de wettelijke taken van de inspectie en de voorschriften in wet- en regelgeving zoals deze voor de desbetreffende sectoren gelden. Daarnaast zijn de uitgangspunten voor het toezicht, zoals al geformuleerd in het Onderzoekskader 2017, verder verankerd in dit herziene onderzoekskader.[3]

Het door de minister vastgestelde Onderzoekskader 2021 (hierna: onderzoekskader) van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) beschrijft hoe het toezicht op het voortgezet onderwijs is ingericht. Het onderzoekskader omvat het kader, op grond waarvan we oordelen en waarderen, en de werkwijze. Het onderzoekskader is bedoeld om de werkwijze van de inspectie voor anderen inzichtelijk te maken en het toezicht transparant uit te voeren.

In dit eerste hoofdstuk beschrijven we de wettelijke basis van het onderzoekskader en geven we de belangrijke begrippen in het toezicht weer. In hoofdstuk 2 gaan we in op de visie en de uitgangspunten voor ons toezicht. Daarna volgt in hoofdstuk 3 de invulling van het stelseltoezicht en in de hoofdstukken 4 en 5 de waarderingskaders voor het toezicht op bestuurs- en schoolniveau. Vervolgens beschrijven we hoe we tot oordelen en waarderingen komen (hoofdstuk 6), onze werkwijze (hoofdstuk 7) en communicatie (hoofdstuk 8). Tot slot geven we een overzicht van onderwijsvoorzieningen waarvoor specifieke wetgeving geldt en waar het waarderingskader en de werkwijze afwijken (hoofdstuk 9). Deze afwijkende waarderingskaders zijn te vinden in de bijlagen.

1.2 Waar houden we toezicht op?

In de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) staat in artikel 3, eerste lid, onder meer dat de inspectie toeziet op de naleving van de onderwijswet- en regelgeving, de taak heeft om de ontwikkeling van het onderwijs en de kwaliteit daarvan te bevorderen, en de taak heeft om de financiële rechtmatigheid, - doelmatigheid en -continuïteit te beoordelen en bevorderen.

Het onderzoekskader heeft betrekking op alle besturen en scholen die onderwijs verzorgen op basis van de onderwijswetten, zoals in onderstaand tekstkader weergegeven.[4] Daarnaast houdt de

---

[3] We baseren ons op de versie die op 22 juni 2020 is vastgesteld. Het onderzoekskader wordt namelijk elk jaar geactualiseerd vanwege wijzigingen in de wet- en regelgeving.

[4] Hieronder vallen: besturen van en scholen voor voortgezet onderwijs, scholen voor praktijkonderwijs, voorzieningen voor eerste opvang anderstaligen (eoa), internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (igvo), onderwijs in Caribisch Nederland, orthopedagogisch-didactische centra (opdc's) en niet-bekostigde instellingen [en vavo] (nbi's). Voor het toezicht op niet-bekostigde instellingen en Nederlands onderwijs in het buitenland zijn separate onderzoekskaders vastgesteld.

inspectie toezicht op de besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Besturen, scholen, opleidingen en besturen van samenwerkingsverbanden zijn onze objecten van toezicht.

Wettelijk kader toezicht op voortgezet onderwijs
De Wet op het onderwijstoezicht vormt de grondslag voor het toezicht. In deze wet is het toezicht op het onderwijs opgedragen aan de inspectie en heeft de inspectie de taak toe te zien op de naleving van wet- en regelgeving, de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen en het financieel beheer te beoordelen[5] en te bevorderen, zoals bedoeld in de volgende wetten:

- Wet op het voortgezet onderwijs (WVO);
- Wet op de erkende onderwijsinstellingen (WEO);
- Leerplichtwet 1969 (LPW 1969);
- Wet medezeggenschap op scholen (WMS);
- Wet overige OCW-subsidies;
- Experimentenwet onderwijs.

1.3 Begripsbepalingen

Hieronder definiëren we een aantal begrippen die belangrijk zijn voor het toezicht.

Toezicht
De activiteiten van de inspectie, ten aanzien van scholen en samenwerkingsverbanden, die redelijkerwijs voortvloeien uit de taken op grond van artikel 3 van de WOT.

Besturen
Onder het begrip 'bestuur' wordt volgens artikel 1, onderdeel k, van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) verstaan het bevoegd gezag in de zin van een onderwijswet.[6]

Daarnaast kennen we besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Deugdelijkheidseisen
Deugdelijkheidseisen zijn bij of krachtens de wet geregelde algemene kwaliteitsnormen, gericht aan besturen. Deugdelijkheidseisen hebben betrekking op de onderwijskwaliteit (in ruime zin) en het financieel beheer.

Waarborgen
Vanuit de waarborgfunctie van het toezicht ziet de inspectie erop toe dat de bij of krachtens een onderwijswet gegeven voorschriften (de deugdelijkheidseisen) worden nageleefd. Dit gaat over wat het bestuur en de school moeten. Een school die niet voldoet aan die voorschriften, biedt onderwijs van onvoldoende kwaliteit. Onvoldoende onderwijskwaliteit en/of onvoldoende financieel beheer kan leiden tot vervolgtoezicht en sancties.

Stimuleren
Vanuit de stimuleringsfunctie onderzoekt de inspectie hoe eigen ambities bijdragen aan (de continue en duurzame verbetering van) de onderwijskwaliteit. Hiermee bevorderen we de kwaliteit op het niveau van scholen, besturen en zo ook het stelsel. Eigen ambities hebben betrekking op de

[5] We doelen hier op de taak van de inspectie zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, sub c, WOT.
[6] Met dien verstande dat waar het de Leerplichtwet 1969 of de Leerplichtwet BES betreft hieronder wordt verstaan het hoofd van de school of instelling, en met dien verstande dat waar het het toezicht op de uitoefening van de taken van het samenwerkingsverband betreft hieronder wordt verstaan het bestuur van de rechtspersoon, bedoeld in artikel 18a, vierde lid, van de Wet op het primair onderwijs en artikel 2.47, vijfde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat als het bevoegd gezag een rechtspersoon is die de instelling in stand houdt, de inspectie (het uitvoerend deel van) het bestuur als aanspreekpunt zal zien.

ambities en doelen die een bestuur/school zichzelf stelt. De school beschrijft deze in haar schoolplan.

Interventies
Bij alle handelingen die we ondernemen, spreken we van interventies. We onderscheiden:
- Interventies vanuit onze waarborgfunctie: het gaat dan om het naleven van de wet;
- Interventies vanuit onze stimuleringsfunctie: gericht op de eigen ambities;
- Interventies op stelselniveau: het agenderen van stelselproblemen.

Stelseltoezicht
Het beschouwen van de werking van het stelsel noemen we de reflectieve functie van het toezicht, oftewel stelseltoezicht.

1.4 Niveaus in het toezicht

We onderscheiden verschillende niveaus in het toezicht: onderwijsstelsel, besturen en scholen.

Onderwijsstelsel
Omdat de kwaliteit van het onderwijsstelsel als geheel meer is dan de optelsom van de kwaliteit van de besturen en scholen, richten we ons op de werking van het onderwijsstelsel. Vraagstukken overstijgen in toenemende mate de reikwijdte van individuele scholen en besturen en vergen, om deze het hoofd te bieden, bredere samenwerking. We definiëren het onderwijsstelsel als het geheel van scholen, instellingen, besturen, schooltypen en opleidingen. Als inspectie kijken we wat daarin goed gaat en waar zich knelpunten voordoen. Deze knelpunten analyseren en agenderen we op landelijk en regionaal niveau. Het beschouwen van de werking van het stelsel als geheel noemen we de reflectieve functie van het toezicht.[7] 'De Staat van het Onderwijs' is daarvan een voorbeeld.

Besturen
Besturen zijn ervoor verantwoordelijk dat het onderwijs van hun scholen van voldoende kwaliteit is. En ook dat het financieel beheer op orde is. In het toezicht gaan wij na of besturen hier zicht op hebben en of zij hieraan sturing geven, zodat besturen waarborgen dat de leerlingen op hun scholen onderwijs krijgen van voldoende kwaliteit.

Besturen vormen een belangrijk schakelpunt: door te werken aan de kwaliteit van hun scholen dragen zij bij aan de werking en de kwaliteit van het onderwijsstelsel als geheel. Zo moeten leerlingen, om zelfstandig te kunnen functioneren, in de samenleving in staat worden gesteld om te kunnen slagen in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt. Het onderwijs zorgt ervoor dat leerlingen de school voldoende geletterd en gecijferd en met de benodigde kennis en vaardigheden verlaten. Bovendien is het belangrijk dat zij gelijke kansen krijgen op een passend aanbod, waarbij het geen verschil maakt wie hun ouders zijn, waar zij vandaan komen of waar zij onderwijs volgen Ook is het belangrijk dat leerlingen en studenten zich als persoon ontwikkelen; het onderwijs draagt eraan bij dat ze zichzelf en hun omgeving kennen en zelfstandig keuzes kunnen maken. Zo leren zij ook zelf om bij te dragen aan de sociale samenhang in de samenleving.

Scholen
De schoolleider geeft samen met het team het onderwijs op hun school vorm. Samen met het bestuur streven zij kwaliteitsdoelen en ambities voor het onderwijs aan hun leerlingen na. Hoe ze dat doen, beschrijven zij in hun schoolplan. Het schoolplan beschrijft het onderwijskundig beleid,

[7] De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) pleit ervoor de reflectieve functie van het toezicht te versterken. Het gaat de WRR erom dat het toezicht periodiek reflecteert op ontwikkelingen, kansen, risico's en bedreigingen binnen en buiten het domein die van invloed kunnen zijn op het eigen functioneren, op de prioritering en/of op het krachtenveld (WRR, 2013). Het kabinet ondersteunt in zijn reactie het pleidooi van de WRR om de reflectieve functie van het toezicht te versterken en daarmee de feedback-rol van het toezicht (Kabinetsreactie, september 2014).

het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. In ons toezicht sluiten we aan bij deze schooleigen informatie. Kernvragen voor de kwaliteit van het onderwijs zijn: leren leerlingen genoeg, krijgen ze goed les en zijn ze veilig?

1.5 Werking en evaluatie

Dit onderzoekskader is van kracht met ingang van 1 augustus 2023. Het is overeenkomstig artikel 13, derde lid, van de WOT bekendgemaakt in de Staatscourant en is gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs en op www.wetten.nl.

Het onderzoekskader is vastgesteld op grond van artikel 13 van de WOT en is een beleidsregel als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap legt met dit onderzoekskader de werkwijze van de inspectie vast met betrekking tot de uitoefening van haar onderzoekstaken en -bevoegdheden. Ook is het onderzoekskader een wetsinterpreterende beleidsregel. Bij de uitwerking van de deugdelijkheidseisen in het waarderingskader is uitgegaan van een redelijke uitleg van de wet en de daarop gebaseerde lagere regelgeving.[8] Over zowel de uitleg van wettelijke voorschriften als de werkwijze is overleg gevoerd met het onderwijsveld conform artikel 13, tweede lid van de WOT.

Lopende afspraken en toezichtsinterventies, waaronder die op basis van het Onderzoekskader 2021 in de versie per 1 augustus 2022, blijven van kracht. (Herstel)onderzoeken die ná 1 augustus 2023 starten[9] worden uitgevoerd op basis van Onderzoekskader 2021 in de versie per 1 augustus 2023.Wetsartikelen die op de dag van publicatie van dit kader in de Staatscourant nog niet in werking zijn getreden, zijn tussen blokhaken ([]) geplaatst.

Vóór 1 januari 2025 evalueren we de werking en de effecten van het onderzoekskader. Ervaringen met dit onderzoekskader en ontwikkelingen in de samenleving, in de verschillende sectoren of in politiek en beleid kunnen leiden tot eerdere bijstelling van (delen van) het onderzoekskader. In beginsel is de geldigheidsduur van het Onderzoekskader 2021 vier jaar.
Ieder jaar wordt het onderzoekskader in ieder geval geactualiseerd naar aanleiding van wijzigingen in de wet- en regelgeving. Om zicht te hebben op ervaringen en ontwikkelingen raadpleegt de inspectie periodiek het onderwijsveld.

[8] Bijvoorbeeld de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO).

[9] Uitgegaan wordt van de eerste onderzoeksdag op locatie (niet zijnde het startgesprek met het bestuur in geval van een vierjaarlijks onderzoek-4JO), ongeacht of deze onderzoeksdag fysiek of digitaal plaatsvindt.

2. Visie en uitgangspunten voor het toezicht

2.1 Inleiding

Beter onderwijs voor alle leerlingen, daar staan wij als inspectie voor. We gaan uit van onderwijs in brede zin: het onderwijs óp school en ook op afstand door school. In de wet staat aan welke eisen het onderwijs ten minste moet voldoen. Als inspectie zien we erop toe dat deze basiskwaliteit, via besturen, wordt gewaarborgd: besturen waarborgen de kwaliteit van de scholen, wij waarborgen op onze beurt de kwaliteit van de sturing door besturen (het bestuurlijk handelen). Dit doen we door het beoordelen van hun zicht op kwaliteit en op de sturing op kwaliteit die we van elk bestuur verwachten. Waar nodig intensiveren we het toezicht op de besturen. Daarnaast stimuleren we besturen en scholen om hun ambities waar te maken en om een hogere kwaliteit dan basiskwaliteit te realiseren. Als inspectie willen we laten zien wat er goed gaat bij besturen, scholen en ook in het onderwijsstelsel. We reflecteren dan ook op de werking van het stelsel als geheel. In dit hoofdstuk beschrijven we onze visie op het toezicht (paragraaf 2.2). Daarna beschrijven we de uitgangspunten die we in de uitvoering van het toezicht hanteren (paragraaf 2.3).

2.2 Visie

Onderwijs vervult een belangrijke taak in de samenleving. Het onderwijs begeleidt leerlingen naar vervolgonderwijs of werk, als werknemer of ondernemer. Ook moet het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen leren hoe zij als burger volwaardig deel kunnen uitmaken van de samenleving. Om elke leerling daadwerkelijk in staat te stellen te werken en mee te doen, geeft het onderwijs hun de benodigde kennis en vaardigheden mee. Het is immers aan het onderwijs om de talenten van álle leerlingen tot bloei te laten komen. Anders gezegd: het leren (kwalificatie), de vaardigheden aanleren om mee te doen en bij te dragen aan de samenleving (socialisatie), en de weg vrijmaken naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt (allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen), zijn de kernfuncties van het Nederlandse onderwijs.

Visie en missie

Iedereen heeft recht op onderwijs van voldoende kwaliteit. Elke dag zetten leraren, besturen en andere professionals zich met dit doel in voor hun leerlingen en studenten. Al deze inspanningen dragen bij aan de werking en daarmee de kwaliteit van het onderwijsstelsel om zo een goede onderwijsloopbaan voor alle leerlingen te realiseren. Onze missie, 'Effectief toezicht voor beter onderwijs', sluit daarop aan. In ons toezicht waarborgen én stimuleren we de kwaliteit van het onderwijs. We richten ons daarbij op de werking van het stelsel als geheel (stimuleren) en op besturen en hun scholen (waarborgen en stimuleren). Besturen waarborgen de kwaliteit van hun scholen en het onderwijs aan de leerlingen. De intensiteit van het toezicht en het vervolgtoezicht stemmen we af op de mate waarin het bestuur de deugdelijkheidseisen naleeft en de kwaliteit van zijn scholen waarborgt.

Alle besturen en scholen maken deel uit van het onderwijsstelsel en dragen daarmee bij aan de werking ervan. Het beschouwen van de werking van het stelsel noemen we de reflectieve functie van het toezicht, oftewel stelseltoezicht.[10] De versterking van de rol van het toezicht hierin is bepleit door de Wettenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en wordt ondersteund door het kabinet.

[10] Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2013). Toezien op publieke belangen. Naar een verruimd perspectief op rijkstoezicht (nr. 89). Den Haag/Amsterdam: Amsterdam University Press.

2.3 Uitgangspunten voor het toezicht

Onze missie, 'Effectief toezicht voor beter onderwijs', wordt gedragen door vijf uitgangspunten (zie figuur 2.3a). De uitgangspunten hangen met elkaar samen en borduren op elkaar voort. Met elk uitgangspunt afzonderlijk, maar vooral in die samenhang beoogt het toezicht bij te dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs(stelsel). Daarnaast sluit het toezicht aan bij de verantwoordelijkheid die besturen hebben voor het onderwijs, bewaakt het in aanvulling daarop de basiskwaliteit (waarborgen) en wil het beter onderwijs bevorderen (stimuleren). We bepalen de intensiteit van het toezicht per bestuur (proportionaliteit) en houden bij de uitvoering rekening met de organisatiekenmerken en omstandigheden van het bestuur (maatwerk). We lichten de uitgangspunten hierna toe.

Figuur 2.3a Uitgangspunten voor het toezicht

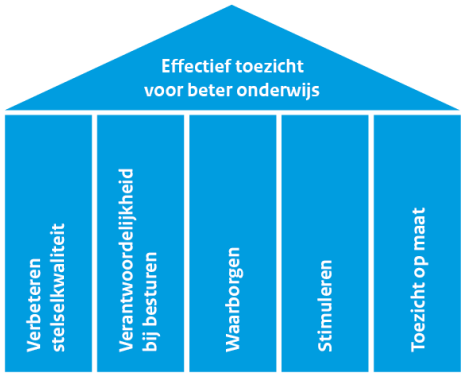

2.3.1 Verbeteren stelselkwaliteit

Scholen en besturen maken onderdeel uit van het onderwijsstelsel. Het stelsel vormt ook de context waarbinnen zij hun werk doen. Onder stelselkwaliteit verstaan we de mate waarin alle besturen en scholen er samen met anderen in slagen om voor alle leerlingen bij te dragen aan de realisatie van de kernfuncties van het onderwijs. Zij zorgen er samen voor dat deze kernfuncties van onderwijs (kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen) met succes én in evenwicht gerealiseerd worden.

Stelseltoezicht (stimuleren) en het toezicht op besturen en scholen (stimuleren en waarborgen) hangen met elkaar samen, elk met een eigen plaats in het toezicht. Besturen en scholen zijn afzonderlijke objecten van toezicht. Het stelseltoezicht richt zich vanuit een stimulerende en agenderende invalshoek vooral op de samenhang: zowel de inspanningen van besturen, scholen en samenwerkingsverbanden als andere zaken die meespelen bij de totstandkoming van de kernfuncties van het onderwijs, zijn daarin belangrijk. We gebruiken de kernfuncties van het onderwijsstelsel om inhoud te geven aan het stelseltoezicht. Dat kan leiden tot stimulerende interventies op stelsel-, bestuurs- en schoolniveau.

De werking van het stelsel omvat dus meer dan de optelsom van de resultaten van het toezicht op besturen en scholen. Daarom monitoren we ook de ontwikkelingen op stelselniveau, bijvoorbeeld de mate waarin alle kinderen gelijke kansen krijgen in het onderwijs. We onderzoeken en agenderen positieve voorbeelden en knelpunten en kijken hoe we in afstemming met het onderwijsveld de kwaliteit van het stelsel kunnen verhogen. Jaarlijks rapporteren we over de kwaliteit van het stelsel in 'De Staat van het Onderwijs', een taak die ons in de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) is toebedeeld. Ook bespreken we tijdens onderzoeken met besturen, in een open dialoog, hoe zij met de scholen aan de kwaliteit van het stelsel bijdragen, zonder dat dit tot oordelen of een waardering leidt. Op scholen onderzoeken we via themaonderzoeken thema's die de kernfuncties raken. Dit alles samen noemen we stelseltoezicht.

2.3.2 Verantwoordelijkheid bij besturen

Onder 'bestuur' verstaan we het bevoegd gezag van een of meer scholen. Dit omvat ook het interne toezicht. Omdat we besturen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs op hun scholen, noemen we het toezicht bestuursgericht. Besturen waarborgen de kwaliteit van hun scholen en het onderwijs aan de leerlingen. In de uitoefening van hun taken zijn zij ervoor verantwoordelijk dat het onderwijs op hun scholen van voldoende kwaliteit is en dat het financieel beheer deugdelijk is.

Besturen hebben daarnaast een wettelijke verantwoordelijkheid voor passend onderwijs. De kern daarvan is dat voor alle leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte zo passend mogelijk

onderwijs wordt gerealiseerd. Schoolbesturen hebben in dat verband een zorgplicht voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Alle schoolbesturen zijn verplicht aangesloten bij een of meer (regionale) samenwerkingsverbanden passend onderwijs. We houden toezicht op de uitvoering van de afspraken binnen het samenwerkingsverband door de schoolbesturen. Daarnaast houden we toezicht op het bestuur van het samenwerkingsverband. Dit lichten we verder toe in hoofdstuk 9.

Wij zien erop toe dat besturen hun taken (het bewaken en bevorderen van de basiskwaliteit en de continuïteit) voldoende uitvoeren. Gebeurt dat niet of in onvoldoende mate, dan houden we verscherpt toezicht op het bestuur en de scholen. Dat maakt onderdeel uit van onze waarborgfunctie. In aanvulling op dit bestuursgerichte toezicht, onderzoeken en beoordelen we ook scholen als het besturen niet lukt de basiskwaliteit te realiseren. Verder geeft het bestuur met het onderwijs ook invulling aan eigen ambities, waaronder vaak ook ambities die de kernfuncties van het onderwijsstelsel raken. Daarop sluiten we aan vanuit onze stimulerende rol.

2.3.3 Waarborgen

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat leerlingen onderwijs volgen dat van voldoende kwaliteit is. Temeer omdat er een leerplicht geldt voor leerlingen tot 16 jaar en een kwalificatieplicht tot 23 jaar.[11] De norm voor basiskwaliteit is dat besturen en scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen voor de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. Deze eisen hebben we in het waarderingskader voor besturen en scholen opgenomen (zie hoofdstuk 4 en 5).

Zo spreken we besturen die het onvoldoende lukt om de basiskwaliteit van hun scholen te waarborgen, aan. Waarborgen zij de basiskwaliteit niet of onvoldoende, dan geven wij het bestuur een of meerdere herstelopdrachten. Dat kan betekenen dat we ons dan ook op scholen richten. Bij een of meerdere onvoldoendes op standaarden krijgen scholen, na toepassing van de beslisregels, een eindoordeel Onvoldoende of Zeer zwak. Waar nodig intensiveren we het toezicht.

2.3.4 Stimuleren

Naast ingrijpen waar het niet goed gaat, stimuleren we ook verdere ontwikkeling van het onderwijs en de kwaliteit ervan. We doen dit op meerdere niveaus. Op stelselniveau monitoren we met onderzoek en gegevensverzameling hoe de kernfuncties van het onderwijs zich ontwikkelen. Als we hierin risico's signaleren, agenderen we deze, passend bij de urgentie ervan. We signaleren en agenderen belangrijke onderwerpen in bijvoorbeeld 'De Staat van het Onderwijs' en in themarapportages. Op stelselniveau geven we kansen en mogelijkheden voor verbetering aan, waarmee we het stelsel beogen te stimuleren. We brengen de uitkomsten en analyses van onderzoek op verschillende manieren en bij verschillende betrokkenen onder de aandacht, om zo bij te dragen aan inzicht en oplossingen voor gesignaleerde problemen. Soms is het belangrijk dat betrokkenen rond een thema samen in gesprek gaan. Zo kunnen bijvoorbeeld besturen, gemeenten en samenwerkingsverbanden samen een rol spelen bij jeugdzorg. We brengen de uitkomsten ook onder de aandacht van besturen en scholen door met hen in een open dialoog te bespreken of zij kansen zien om bij te dragen aan het verbeteren van een stelselknelpunt.

Naast stimuleren door aan te geven wat er beter kan, doen we dat ook door goede kwaliteit zichtbaar te maken. We onderzoeken ook de kwaliteit van besturen en scholen die boven basiskwaliteit uitstijgt. We kunnen daarvoor de waardering Goed toekennen op standaardniveau. We geven deze waardering op het moment dat een school of bestuur niet alleen voldoet aan de wettelijke vereisten maar ook aanvullende ambities realiseert. Ten slotte nemen we de (realisatie van de) ambities van het bestuur mee in de onderzoeken en streven we ernaar om tijdens het uitvoeren van onze onderzoeken en in de rapportage daarvan stimulerend te werk te gaan: we

[11] Voor een leerling die nog geen startkwalificatie heeft, geldt een verlengde leerplicht tot 18 jaar en een kwalificatieplicht tot 23 jaar.

geven op een positieve manier feedback en benoemen naast wat er beter moet of kan, ook wat er goed gaat.

2.3.5 Proportionaliteit en maatwerk

Besturen en scholen verschillen van elkaar. De kwaliteit die ze realiseren is anders en ook kunnen ze anders georganiseerd zijn. De manier van ontwikkelen en hun omstandigheden kunnen ook verschillend zijn. Wij sluiten daar in ons toezicht op aan: de intensiteit van het toezicht bepalen we proportioneel in relatie tot de kwaliteit van het bestuur. Daarnaast is de uitvoering van het onderzoek op maat, rekening houdend met de kenmerken van het bestuur en de scholen. Zo komen we zo effectief mogelijk tot een deugdelijk oordeel en beperken we de toezichtslast.

De samenleving verwacht dat besturen en scholen voldoen aan de basiskwaliteit. Voor het toezicht is het belangrijk hoe effectief het bestuur is in het zorgen voor basiskwaliteit op zijn scholen. Het gaat dan om de kwaliteit van het onderwijs, de wijze waarop de professionaliteit van de instelling en het bestuur is gewaarborgd, om de mate van naleving van wettelijke voorschriften en de financiële situatie van de instelling. Naarmate een bestuur er beter in slaagt de kwaliteit van de scholen te bewaken en te bevorderen, is het toezicht minder intensief. Dan ligt het accent bijvoorbeeld meer op gesprekken over ambities over hun maatschappelijke opdracht en vragen we het bestuur vanuit zijn zicht op de kwaliteit te rapporteren over kwaliteitsontwikkeling en –verbetering. Indien dit aan de orde is, vragen we het bestuur ook over herstel van tekortkomingen te rapporteren.

Wanneer een bestuur er minder of niet in slaagt de kwaliteit van scholen te realiseren, intensiveren we het toezicht (proportioneel). We kunnen dan bijvoorbeeld in een kort tijdsbestek meerdere onderzoeken naar onderwijskwaliteit uitvoeren of meerdere personen of instanties binnen of rondom het bestuur bij het onderzoek betrekken.

In het kader van onze waarborgfunctie monitoren we jaarlijks de ontwikkeling en de prestaties van een bestuur en de scholen. Op basis van eerder toezicht en kwaliteitsgegevens die we hebben vanuit monitoring, houden we de kwaliteit van bestuur en scholen in beeld. Dit is van belang voor de uitvoering van onze waarborgfunctie.

Bij de uitvoering van het (proportionele) toezicht stemmen we de onderzoeksactiviteiten af op de omstandigheden van het bestuur. Dat is het maatwerk. Hoe we proportionaliteit en maatwerk inzetten, beschrijven we in hoofdstuk 7. Dat hoofdstuk gaat over onze werkwijze.

3. Stelseltoezicht

3.1 Inleiding

Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs richt zich ook op de context waarbinnen besturen en hun scholen hun werk doen: we spreken dan over het onderwijsstelsel als geheel. Voor de werking en de kwaliteit van het stelsel beschouwen we onderdelen ervan en de verbanden daartussen. We geven daarmee invulling aan de reflectieve functie van het toezicht: vanwege onze wettelijke taak op stelselniveau, reflecteren we op de kwaliteit van het stelsel. Uitkomsten daarvan gebruiken we voor stimulerende interventies op stelsel-, bestuurs- en schoolniveau. In dit hoofdstuk geven we in een raamwerk weer wat we verstaan onder stelselkwaliteit.[12] Dit raamwerk is opgebouwd aan de hand van de kernfuncties van het onderwijs.

In paragraaf 3.2 definiëren we eerst wat we verstaan onder stelselkwaliteit en stelseltoezicht. We geven aan welke wettelijke taken daarbij van belang zijn. Paragraaf 3.3 bevat het raamwerk voor stelselkwaliteit.

3.2 Stelselkwaliteit en stelseltoezicht

3.2.1 Een stelsel van onderwijsvoorzieningen

In Nederland zorgt de overheid voor de inrichting en het functioneren van een stelsel van onderwijsvoorzieningen. We willen als samenleving dat leerlingen kennis en vaardigheden opdoen die bij hun mogelijkheden en talenten passen, zodat zij kunnen bijdragen aan de samenleving en de arbeidsmarkt. Goed onderwijs is essentieel om ervoor te zorgen dat alle kernfuncties van het onderwijs gerealiseerd worden. Dit is nodig voor een pluriforme samenleving. Onderdeel van goed onderwijs is dat álle leerlingen zich maximaal kunnen ontwikkelen en gelijke kansen hebben. Het gaat erom dat ons onderwijsstelsel goed werkt en er voor alle leerlingen en studenten in slaagt de kernfuncties van het onderwijs te realiseren: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen.

Binnen het stelsel van onderwijsvoorzieningen is er sprake van wederzijdse afhankelijkheid: onderwijssectoren zijn nauw met elkaar en met andere voorzieningen in de samenleving verweven. Belangrijke maatschappelijke problemen raken onderwijsinstellingen en ook knelpunten op instellingsniveau en vragen om een breder stelselperspectief.

Om de werking van het stelsel te kunnen duiden, beschrijven we de kwaliteit van het onderwijs als geheel aan de hand van de kernfuncties van het onderwijs (paragraaf 3.3). Zowel stelselkwaliteit als stelseltoezicht vindt een basis in de stelselverantwoordelijkheid van de overheid (artikel 23, Grondwet en artikel 3, eerste lid, sub d, 4, vierde lid, en artikel 8, eerste lid, WOT). Hierbij gaat het om een stimulerende rol en de reflectieve functie van het toezicht.

We omschrijven stelselkwaliteit als de mate waarin het stelsel van besturen, scholen en andere actoren erin slaagt de kernfuncties van het onderwijs (kwalificatie, socialisatie en allocatie waaronder selectie en gelijke kansen) met succes én in evenwicht te realiseren. Deze kernfuncties nemen we in ons toezicht als uitgangspunt voor de omschrijving van de kwaliteit van het onderwijsstelsel.

---

[12] Omdat de wettelijke bepalingen die een relatie hebben met stelseltoezicht een ander karakter hebben dan voor het bestuurs- en schoolniveau, spreken we voor stelseltoezicht over een raamwerk met de beschrijving van stelselkwaliteit in plaats van waarderingskader. Wel bevat deze net als op de andere niveaus een omschrijving van de nagestreefde kwaliteit.

3.2.2 Stelseltoezicht

Het toezicht gaat uit van het belang dat de samenleving als geheel heeft bij het onderwijs: het publieke belang. Als onderdeel daarvan geven we in het toezicht aandacht aan specifieke kansen en bedreigingen, specifieke onderdelen van het stelsel of groepen leerlingen. Als toezichthouder moeten we daarom weten hoe het onderwijs zich ontwikkelt, daarop reflecteren en, als er iets niet goed loopt, de samenleving informeren. Wij vatten stelseltoezicht dan ook op als het beschouwen van de werking en de kwaliteit van het stelsel als geheel. Omdat dit het niveau van individuele besturen overstijgt, ondernemen we activiteiten die tot doel hebben de werking en de kwaliteit van het stelsel te stimuleren. We doorlopen een cyclus van waarnemen (monitoren), analyseren, agenderen en stimulerend interveniëren en zien daarmee toe op de kwaliteit van het stelsel. De uitkomsten van het stelseltoezicht zijn van belang voor de samenleving, het parlement en de regering en helpen ons om gericht en slagvaardig toezicht uit te oefenen. Informatie op stelselniveau laat zo zien hoe het totale onderwijsstelsel functioneert en met welke problemen besturen en scholen te maken hebben. Bij besturen en scholen stellen we deze problemen aan de orde en bespreken we hoe zij hiermee omgaan in een open gesprek.

Onderzoeken naar de kwaliteit van het stelsel doen we ook in samenhang met de onderzoeken naar besturen en scholen. De informatie daaruit vormt een bron voor 'De Staat van het Onderwijs', voor afzonderlijke publicaties (bijvoorbeeld themarapporten) en voor stimulerende interventies.

Het stelseltoezicht is gebaseerd op de taken van de inspectie zoals beschreven in de WOT. Zo ligt er een taak voor de inspectie in het rapporteren over de ontwikkeling van, in bijzonder van de kwaliteit van, het onderwijs en over de uitoefening van de taken door de instellingen, de samenwerkingsverbanden en de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, in het bijzonder over de kwaliteit daarvan (artikel 3, eerste lid, sub d, WOT).
Vanuit onze ervaring in de onderwijspraktijk zien wij hierbij het verband met een andere inspectietaak: het bevorderen van de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs aan en het bestuur van instellingen als bedoeld in de onderwijswetten (artikel 3, eerste lid, sub b, WOT).
Ook is de taakuitoefening van de inspectie er mede op gericht betrokkenen te informeren over de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs (artikel 4, vierde lid, WOT).
Verder is omschreven dat "de inspectie […] desgevraagd en uit eigen beweging [rapporteert] aan Onze Minister over de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs en doet op grond daarvan voorstellen die zij in het belang van het onderwijs nodig acht" (artikel 8, eerste lid, WOT).

Hoewel stelseltoezicht een grondslag heeft in de WOT, verschilt het van het toezicht op besturen en scholen. In het toezicht op besturen en scholen gaat het om toezicht op de naleving van onderwijswet- en regelgeving. Daarmee kunnen we besturen en scholen, waar nodig, met onze oordelen en herstelopdrachten aanzetten om het onderwijs te verbeteren. In het stelseltoezicht daarentegen kunnen we stelselproblemen signaleren, agenderen en op diverse manieren stimuleren[13], maar daarbij geven we geen opdrachten tot herstel. Het gaat hierbij immers niet om toezicht op naleving.

In hoofdstuk 2 gaven we aan dat het stelseltoezicht raakvlakken heeft met het toezicht op besturen en scholen, vooral waar het de ambities van besturen en scholen raakt. Knelpunten op stelselniveau, zoals bijvoorbeeld blijkt uit een themaonderzoek, kunnen in dat geval aan de orde komen in het stimulerende toezicht op besturen en scholen.

[13] Voor het beschrijven van de stimulerende taak van de inspectie wordt consequent de aanduiding 'de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs' gehanteerd. Deze omschrijving ziet zowel op de ontwikkeling en de kwaliteit van het onderwijsstelsel als op het onderwijs aan afzonderlijke instellingen. De formulering sluit eveneens aan bij het voornemen van de regering om naast de momentopname ook de ontwikkeling in de kwaliteit van het onderwijs aan instellingen beter inzichtelijk te maken. Tweede Kamer vergaderjaar 2014-2015, 33862, nr. 12.

3.3 Raamwerk voor stelselkwaliteit

Om de kwaliteit van het stelsel te monitoren, hanteren we een raamwerk. Dit raamwerk beschrijft de werking en de kwaliteit van het stelsel aan de hand van de kernfuncties van het onderwijs. Dit biedt focus voor het krijgen van zicht op de kwaliteit van de werking van het stelsel als geheel en op de trends en knelpunten. Het raamwerk geeft de thema's aan voor de activiteiten die we ondernemen op het gebied van waarnemen, analyseren en agenderen. Om de kwaliteit van het onderwijsstelsel op niveau te houden en te bevorderen, zijn inspanningen nodig van alle betrokkenen samen. Daarbij helpt het om de aandacht te richten op wat belangrijk is met het oog op de leerlingen en de samenleving, maar ook op wat urgent is, gegeven de actuele ontwikkelingen en trends op de langere termijn. We formuleren daarom focuspunten om andere actoren te stimuleren om samen aan het oplossen van knelpunten te werken. Enkele voorbeelden: 'Elke leerling is (digitaal) geletterd en gecijferd', 'Elke leerling krijgt gelijke kansen op een passend aanbod', 'Leerlingen zijn toegerust om bij te dragen aan de samenleving', 'Leerlingen slagen in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt' en 'Leerlingen kennen zichzelf en hun omgeving, en kunnen zelfstandig keuzes maken'. Deze vormen ook onderwerp van gesprek met besturen en raken het onderwijs op de scholen.

In het onderstaande Raamwerk voor stelselkwaliteit hebben we de kernfuncties weergegeven. In de beschrijving onderscheiden we drie kernfuncties: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen. Persoonsvorming maakt daarbij onderdeel uit van de kernfunctie socialisatie. Naast de drie kernfuncties beschrijven we ook de voorwaarden die cruciaal zijn voor realisatie van de kernfuncties. De beschrijving geeft de essentie van de kernfunctie weer. In hoofdstuk 7 (Werkwijze) werken we uit hoe we invulling geven aan het stelseltoezicht.

RAAMWERK VOOR STELSELKWALITEIT

Kernfunctie Kwalificatie
Het onderwijs brengt leerlingen kennis, houdingen en vaardigheden bij die aansluiten bij de behoeften van de samenleving en bij de mogelijkheden en talenten van leerlingen.

Beschrijving
De leerprestaties en het bereikte niveau van alle leerlingen samen hebben een optimaal niveau, voor diverse groepen en voor deelgebieden (vakken). Onderdeel daarvan is dat elke leerling, naar zijn mogelijkheden, geletterd en gecijferd is. De leerprestaties sluiten aan bij de behoefte van de samenleving, zodat elke leerling uiteindelijk goed kan functioneren in de samenleving. In vergelijking met (eerdere) trends, nationaal en internationaal, is er stabiliteit of een ontwikkeling in de richting van de ambities van de samenleving. De kwaliteit van toetsing en examinering leidt tot relevante en betrouwbare uitspraken op stelselniveau over niveau, prestaties en referentieniveaus van leerlingen. De kwaliteit van het onderwijsaanbod omvat kennis, houding en (digitale) vaardigheden en wordt regelmatig getoetst aan de actualiteit en aan (internationale) wetenschappelijke maatstaven.

Kernfunctie Socialisatie
Het onderwijs draagt bij aan de verwerving van de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn om optimaal te kunnen deelnemen en bijdragen aan de samenleving.

Beschrijving
De kennis, houding en vaardigheden van leerlingen liggen op het niveau dat nodig is om goed te kunnen functioneren in de pluriforme samenleving en de democratische rechtsstaat. Het gaat daarbij om de sociale en maatschappelijke competenties en om de basiswaarden[14] van de democratische rechtsstaat die nodig zijn om hieraan succesvol te kunnen deelnemen. Bij de

[14] Zie bijlage 8 voor de uitwerking van burgerschap en basiswaarden.

waardering van de bijdrage aan de samenleving zijn eerdere resultaten van het onderwijsstelsel, internationale vergelijking en inhoudelijke eisen leidend, net als de behoeften en ambities van de samenleving. Een vrije en pluriforme samenleving vraagt om burgers die de democratische spelregels in acht nemen, zelfstandig kunnen oordelen, verantwoordelijkheid willen nemen en die toegerust zijn om op een goede manier met diversiteit om te gaan.

Kernfunctie Allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen
Leerlingen volgen een onderwijsloopbaan die past bij hun mogelijkheden en talenten én bij de arbeidsbehoeften van de samenleving.

Beschrijving
Het onderwijs zorgt ervoor dat leerlingen een passende onderwijsloopbaan volgen en een gelijke kans hebben om terecht te komen op het onderwijstype dat bij hen past. Het onderwijs zorgt ervoor dat leerlingen slagen in het (vervolg)onderwijs en een diploma halen waarmee ze een passende plek op de arbeidsmarkt of een passende vervolgbestemming vinden. De advisering, schoolkeuze, overgangen en aansluiting binnen het (passend) onderwijs zijn doelmatig en werpen geen belemmeringen op voor doorstroom. Met andere woorden: het onderwijs is in gelijke mate toegankelijk en beschikbaar voor alle leerlingen die er gezien hun mogelijkheden thuishoren. In vergelijking met (eerdere) trends, nationaal en internationaal, is er stabiliteit of een ontwikkeling in de richting van de ambities van de samenleving.

Voorwaarden voor realisatie van de kernfuncties
Het onderwijs is zodanig toegerust en georganiseerd dat het voor continuïteit kan zorgen en kan bijdragen aan de drie kernfuncties.

Beschrijving
Het onderwijs heeft zich zo georganiseerd dat het in staat is in een gezamenlijke dynamiek en samenwerking de drie kernfuncties van het stelsel te realiseren. Goede sturing en visie op wat bereikt moet worden zijn daarbij van belang. Ook samenwerking tussen instellingen, zoals bijvoorbeeld ten gunste van de realisatie van passend onderwijs, is zodanig dat ze bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs aan leerlingen. Middelen en mogelijkheden worden voldoende ingezet en benut. Er is voldoende personeel dat is toegerust voor de gevraagde onderwijstaken. Het niveau van middelen, organisatiewijze en personeel ligt op een geaccepteerd niveau in vergelijking met (eerdere) trends, nationaal en internationaal, of ontwikkelt zich in de richting van de ambities van de samenleving.

4. Waarderingskader besturen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we het kader voor de beoordeling van de besturing door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag bestaat uit het uitvoerend deel van het bestuur en het interne toezicht. Hoewel de functies gescheiden zijn, zorgt men er, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, samen voor dat de kwaliteit van hun scholen gewaarborgd is en er sprake is van deugdelijk financieel beheer. Voor de leesbaarheid spreken we over het bestuur als aanduiding voor het bevoegd gezag.

We willen nagaan of het bestuur in staat is de basiskwaliteit van het onderwijs op zijn scholen te borgen, verder te verbeteren en te zorgen voor deugdelijk financieel beheer voor continuïteit in de toekomst. We beoordelen de kwaliteit van de besturing op basis van de geldende wet– en regelgeving (hierna: wettelijke vereisten) die is genoemd in het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Ook de invulling van de kernfuncties van het stelsel door het bestuur (zie hoofdstuk 3) heeft hier een plek.
Uit het oordeel op dit kwaliteitsgebied blijkt of het bestuur in staat is om met zijn (be)sturing de kwaliteit van het onderwijs op de scholen te waarborgen en verder te ontwikkelen. Met deze kennis over de kwaliteit van de sturing, richten we het (vervolg)toezicht proportioneel in (zie hoofdstuk 7).

Naast het waarderingskader met standaarden voor besturing, kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau (BKA), zijn er ook standaarden voor sturen, kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau (SKA). Deze standaarden zijn opgenomen in het waarderingskader voor scholen en beschrijven we in hoofdstuk 5. We maken onderscheid tussen besturen en scholen, omdat de besturing (van een of meerdere scholen) door het bestuur en de sturing (op een school) door schoolleiders van elkaar verschillen. Met dit onderscheid kunnen we het toezicht beter laten aansluiten bij de verantwoordelijkheden en werkwijzen van besturen en scholen. Deze niveaus staan allerminst los van elkaar. Het bestuur geeft de kaders voor kwaliteit en financieel beheer aan waarbinnen de schoolleiders hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit op school vormgeven. Het bestuur en de scholen zorgen gezamenlijk voor het behalen van beoogde resultaten rondom onderwijskwaliteit en financiële kwaliteit.

In paragraaf 4.2 lichten we toe hoe het waarderingskader voor besturen is opgebouwd. In aansluiting daarop beschrijven we in paragraaf 4.3 de inhoud van dat waarderingskader.

4.2 Opbouw van het kader

De kern van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA) is dat het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de scholen en voor een goede organisatie en kwaliteitscultuur. Dat maakt dat leerlingen kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving. Ook het financieel beheer, waaronder financiële continuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid, is hiervan integraal onderdeel. Wij beschouwen de besturing als een cyclisch proces. De drie standaarden van het waarderingskader samen geven zicht op de kwaliteitscyclus van het bestuur. Als deze cyclus op orde is, is het bestuur in staat de basiskwaliteit te realiseren en te borgen, het onderwijs te verbeteren en te zorgen voor deugdelijk financieel beheer. Hiermee draagt het bestuur bij aan de kernfuncties van het stelsel. Bovendien bestaat er dan een ontwikkelingsgerichte kwaliteitscultuur: beleid wordt opgevolgd en na evaluatie bijgesteld.

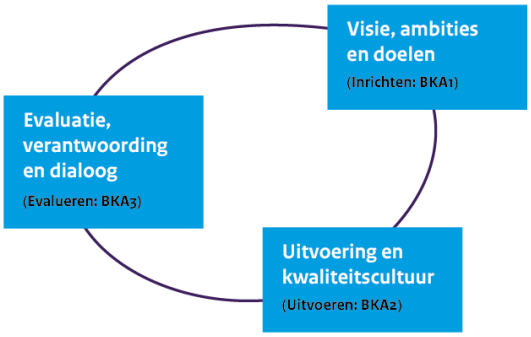

In de eerste standaard (BKA1) beoordelen we de manier waarop het bestuur de besturing en de randvoorwaarden inricht aan de hand van een visie op onderwijs, uitgewerkt in ambities en doelen. Dit raakt ook de kernfuncties van het stelsel, zoals verwoord in hoofdstuk 3. In de tweede standaard (BKA2) staat de uitvoering centraal: hoe stuurt het bestuur op het realiseren van de visie, ambities en doelen en wat voor kwaliteitscultuur is er? In de derde standaard (BKA3), ten slotte, onderzoeken we hoe het bestuur evalueert en analyseert, verantwoording aflegt aan anderen en de samenleving, reflecteert op de resultaten en erover in gesprek gaat. Dit leidt tot bijstelling en verdere ontwikkeling van de visie, ambities en doelen, zoals bedoeld in de eerste standaard, en maakt de cyclus van (in)richten, uitvoeren en evalueren compleet. De kwaliteitscultuur is van belang voor een effectieve sturing op deze cyclus (de standaarden samen). Daardoor wordt de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd.

4.3 Kwaliteitsgebied en standaarden

Het waarderingskader voor besturen, het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA), is onderverdeeld in drie standaarden die (in)richting, uitvoering en evaluatie omvatten. Deze standaarden zijn met elkaar verbonden en vertegenwoordigen samen het stelsel van kwaliteitszorg. Dit betekent dat we deze standaarden in samenhang onderzoeken.

Bij elke standaard geven we aan wat we onder basiskwaliteit verstaan en wat de wet van besturen vraagt (wat moet het bestuur?).[15] Gezien het belang van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, noemen we deze expliciet bij de standaarden BKA1, BKA2 en BKA3. We gaan ervan uit dat besturen (be)sturen vanuit visie en ambitie. Naast de ambities die besturen hebben om de wettelijke verplichtingen na te leven, zijn er ambities die meer omvatten dan de basiskwaliteit. Wij noemen dit de aanvullende ambities. Ook over deze ambities gaan we met besturen in gesprek. We kunnen daaraan een waardering koppelen, namelijk de waardering Goed. Het is de invulling van de stimulerende functie van het toezicht. In het waarderingskader komt dit tot uitdrukking in vragen naar de realisatie van aanvullende ambities van het bestuur. Met het geheel aan ambities dragen besturen bij aan de kernfuncties van het onderwijsstelsel.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)
BKA1. Visie, ambities en doelen Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.
Basiskwaliteit Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen. De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van toetsen en examineren, onder meer op het gebied van basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog. Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen. Scholen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat leerlingen nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

[15] We parafraseren de wettelijke vereisten. Voor de letterlijke teksten verwijzen we naar de genoemde wetsartikelen.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de scholen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 3.1, eerste en tweede lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen uitvoerend deel van het bestuur en intern toezicht.
- Artikel 3.3, tweede lid, sub c, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 7.2, vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur stelt jaarlijks het beleid vast met betrekking tot de formatie van de verschillende categorieën personeel van de scholen.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de scholen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de scholen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de schoolleiding en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur voorkomt evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen. Daarnaast stuurt het bestuur op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.
Het interne toezicht geeft voorts onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag[16] uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is. Het bestuur komt haar verplichtingen na omtrent de onverwijlde overleg- en aangifteplicht en zorgt ervoor dat een personeelslid het bestuur van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf onverwijld in kennis kan stellen. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er wanneer nodig verbetermaatregelen komen voor de kwaliteit. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.88 en artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20 en artikel 7.37 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub g jo. artikel 3.35 en artikel 3.36, WVO 2020: Het bestuur communiceert over de klachtenregeling in de schoolgids(en). Voor leerlingen kan worden volstaan met vermelding van de rechten en plichten in het leerlingenstatuut.
- Artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur heeft een klachtenregeling die leidt tot een deugdelijke klachtbehandeling waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.1, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurde school met een scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 3.1, derde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het uitvoerend deel van het bestuur.
- Artikel 3.3, eerste en tweede lid, WVO 2020 jo. artikel 3.2, eerste lid, WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van

[16] Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken.

- Artikel 3.3, derde lid, WVO 2020: De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan zijn zodanig dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen.
- Artikel 7.8 WVO 2020: Het bestuur dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap te geven waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbegroting rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.43a WVO 2020: Het bestuur beheert de middelen van de school op zodanige wijze dat het voortbestaan van de school is verzekerd.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.49 WVO 2020: Als sprake is van evident ondoelmatige aanwending, kunnen daar financiële gevolgen aan worden verbonden, zoals wijziging van de bekostiging en het terugvorderen van het onverschuldigd betaalde deel van de bekostiging.[17]
- Artikel 5.49, vijfde lid, WVO 2020: Bij of krachtens AMvB worden nadere regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld dat sprake is van evident ondoelmatige aanwending van de bekostiging.
- Artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de scholen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de

[17] Met het amendement (Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 102, nr. 11) is geregeld dat een bekostigingssanctie alleen kan worden opgelegd aan het bestuur nadat bij AMvB een nadere invulling wordt gegeven aan het begrip 'evident ondoelmatige besteding'. Zonder deze algemene maatregel van bestuur is handhaving op 'evident ondoelmatige besteding' niet mogelijk. Tot de datum van inwerkingtreding van de AMvB richt de inspectie zich op haar stimulerende taak op dit gebied en zal alleen een Onvoldoende worden gegeven als een bestuur niet voldoet aan de op dit moment bij de basiskwaliteit opgenomen elementen.

opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van toetsen en examineren en het financieel beheer, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval leerlingen, personeel, het regionale bedrijfsleven en de interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken. Zo komt het bestuur de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs na en verantwoordt zich hierover.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en over de uitkomsten van het gevoerde beleid.
- Artikel 3, onderdeel f2, RJO: het bestuur neemt, indien het publieke eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitstijgt, een toelichting in het bestuursverslag op.
- Artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs.
- Artikel 8 WMS: De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: In bepaalde gevallen heeft het bevoegde gezag voorafgaand instemming van de (G)MR nodig voor besluiten die op dat geval betrekking hebben (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school).
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie).
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten (bijvoorbeeld bij de vaststelling van de schoolgids).
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 3.3 WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de

wet bepaalde taken. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag verantwoording af over de uitvoering van deze taken en de uitoefening van de bevoegdheden.

- Artikel 3.3, tweede lid, sub c en e, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag hierover verantwoording af.
- Artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020 jo. artikel 3, onderdeel b, RJO: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.
- Artikel 3.42 WVO 2020: De bevoegde gezagsorganen van de scholen voeren jaarlijks overleg met elkaar en met de gemeente over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van achterstanden.

5 Waarderingskader scholen

5.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk beschreven we het kader voor de beoordeling van de besturing door het bestuur. In dit hoofdstuk beschrijven we het waarderingskader voor het beoordelen van de kwaliteit op scholen. Deze kaders hangen nauw met elkaar samen. Het bestuur geeft de kaders voor kwaliteit en financieel beheer aan waarbinnen schoolleiders hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit op school vormgeven. Dit waarderingskader bevat naast standaarden over sturen en kwaliteit ook standaarden over het onderwijsproces, het schoolklimaat en de onderwijsresultaten. De standaarden over sturen, kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau (SKA) hangen samen met die over besturing, kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau (BKA) en zijn toegespitst op de wettelijke eisen op schoolniveau.

We gebruiken het waarderingskader voor scholen wanneer we onderzoek doen op schoolniveau.

We beschrijven de opbouw van het kader in paragraaf 5.2. In paragraaf 5.3 is vervolgens het waarderingskader op schoolniveau opgenomen. In de laatste paragraaf, 5.4, gaan we in op de overige wettelijke vereisten, die niet aan een standaard zijn gekoppeld.

5.2 Opbouw van het kader

In het waarderingskader op schoolniveau onderscheiden we vier kwaliteitsgebieden: Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten, en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie. Met het waarderingskader krijgen we antwoord op de drie elementaire vragen over het onderwijs voor leerlingen: krijgen ze goed onderwijs (Onderwijsproces), voelen ze zich veilig (Veiligheid en schoolklimaat), en leren ze genoeg (Onderwijsresultaten)? Daarnaast kijken we naar de sturing op en de verbetering van de kwaliteit (Sturen, kwaliteitszorg en ambitie). Dit zijn belangrijke aspecten voor de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs aan leerlingen. We beoordelen bij de kwaliteit van het onderwijs het geheel van de prestaties van de school op deze vier gebieden. Het financieel beheer beoordeelt de inspectie op het niveau van het bestuur.

Het waarderingskader voortgezet onderwijs heeft de volgende opbouw:[18]

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OP	**ONDERWIJSPROCES**
OP0	Basisvaardigheden
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP6	Afsluiting
VS	**VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT**
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
OR	**ONDERWIJSRESULTATEN**
OR1	Resultaten

[18] De waarderingskaders zijn in alle sectoren zo veel mogelijk gelijk. Voor de kwaliteitsgebieden worden in alle sectoren dezelfde lettercodes gehanteerd. De nummering van de standaarden loopt niet altijd door, omdat de sectoren verschillen in de uitwerking van de kwaliteitsgebieden en soms ook in het aantal standaarden dat een kwaliteitsgebied omvat.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
SKA	**STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE**
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

5.3 Kwaliteitsgebieden en standaarden

Het waarderingskader voortgezet onderwijs op schoolniveau telt per gebied een aantal standaarden, in totaal dertien[19]. Bij elke standaard is aangegeven wat we verstaan onder de basiskwaliteit (wat móet de school op orde hebben?).[20] Gezien het belang van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, noemen we deze expliciet bij de standaarden SKA1, SKA2 en SKA3. Ter onderbouwing van de eisen voor basiskwaliteit geven we per standaard de wettelijke eisen weer die van toepassing zijn. We noemen de wettelijke eisen ook wel deugdelijkheidseisen.

In de praktijk hebben scholen ambities die raken aan basiskwaliteit. Scholen doen echter vaak meer. Naast de ambities binnen de basiskwaliteit hebben scholen ook ambities die daarboven uitstijgen en die scholen met het bestuur hebben geformuleerd. Voor deze eigen ambities vormt het schoolplan de basis. Over het geheel aan ambities gaan we met de scholen in gesprek. We kunnen daaraan een waardering koppelen, namelijk de waardering Goed op standaardniveau. Dit is de invulling van de stimulerende functie van ons toezicht. In het waarderingskader komt dit tot uitdrukking in vragen naar de realisatie van aanvullende ambities.

Met het geheel aan ambities, zowel voor de basiskwaliteit als ambities die daarboven uitstijgen, dragen scholen met hun besturen bij aan de kwaliteit van de kernfuncties van het onderwijsstelsel.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)
OP0. Basisvaardigheden Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.
Basiskwaliteit De school heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging), rekenen/wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) en burgerschap een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde is de inhoud van het curriculum ten minste dekkend voor de kerndoelen en werkt het toe naar de referentieniveaus. Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. De uitvoering van het curriculum is herkenbaar in de onderwijspraktijk. Burgerschap richt zich ten minste op bevordering van de basiswaarden van de democratische

[19] Om de zichtbaarheid van de basisvaardigheden te vergroten, is een standaard Basisvaardigheden toegevoegd (OP0). De standaard Aanbod (OP1) heeft betrekking op het aanbod van de andere vakken/leergebieden. Dit betekent dat we nog steeds uitgaan van samenhang in het gehele curriculum.

[20] We parafraseren de wettelijke vereisten. Voor de letterlijke teksten verwijzen we naar de genoemde wetsartikelen.

rechtsstaat en de kennis, houdingen en vaardigheden die daarbij van belang zijn. Dat geldt evenzo voor de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn in de pluriforme democratische samenleving, en de kerndoelen[21] die daaraan gerelateerd zijn.

Aanvullende ambities:

- Zijn er aanvullende ambities voor het onderwijs in de basisvaardigheden en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:

- Artikel 2 en 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2 Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.2 WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.4 tot en met 2.8 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14 WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.19 WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor het derde leerjaar havo en vwo voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP1

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

Basiskwaliteit

De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. Zij biedt een breed en op de kerndoelen[22] gebaseerd aanbod. Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's. Onder aanbod verstaan we alle leerinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar. Bovendien heeft de school de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.

Het aanbod omvat mede activiteiten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van de stage bijdraagt aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de

[21] De wettelijke opdracht tot bevordering is ook herkenbaar in een aantal kerndoelen voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, die eveneens op sociale en maatschappelijke competenties betrekking hebben. Te denken valt met name aan de kerndoelen 35, 36, 38, 43, 44, 45 en 47.

[22] Scholen in Friesland geven het vak Fries, met inachtneming van de daarvoor vastgestelde kerndoelen, tenzij zij hiervoor een ontheffing hebben van Gedeputeerde Staten.

ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.

- Artikel 2.32 WVO 2020: Het onderwijsprogramma in het voortgezet onderwijs kan een maatschappelijke stage omvatten.
- Artikel 2.4 tot en met 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14, eerste lid, WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.20 tot en met 2.24 WVO 2020: De school biedt profielen aan die de verplichte vakken omvatten.
- Artikel 2.89 WVO 2020: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.
- Artikel 2.34 en 2.39 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 2.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 2.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst waarin onder andere de begeleiding en de wijze van beoordeling aan bod komen.
- Bijlage 3 Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit
De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen in ieder geval de referentieniveaus taal en rekenen als uitgangspunt gelden. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school heeft daarbij hoge verwachtingen van leerlingen. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan. Waar nodig betrekt de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van de leerlingen.
De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra

ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.1 WVO 2020: In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.
- Artikel 2.41, eerste lid, WVO 2020: De school biedt individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.97 WVO 2020: De school rapporteert over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf wanneer zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het schoolondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt binnen zes weken, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 2.44, tweede lid, WVO 2020: Over het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief dient door het bestuur overeenstemming met de ouders te worden bereikt.
- Artikel 2.44, derde lid, WVO 2020: Het bestuur evalueert het ontwikkelingsperspectief minimaal eens per schooljaar met de ouders.
- Artikel 2.44, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur kan het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
- Artikel 8.9, eerste lid, WVO 2020: De school beoordeelt of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 8.9, tweede lid, WVO 2020: De school houdt zich aan de zorgplicht passend onderwijs.
- Artikel 12 Wet register onderwijsdeelnemers jo. artikel 8, vijfde lid, Besluit register onderwijsdeelnemers: Het bestuur registreert in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) voor welke periode er voor een leerling een ontwikkelingsperspectief is vastgesteld en, indien

van toepassing, welke periode een leerling in een orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) is geplaatst.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen
Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit
De leraren creëren in hun lessen een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. De leraren maken het lesdoel duidelijk. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces. Zij stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen. Voor deze ononderbroken ontwikkeling is het nodig dat het onderwijs aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd. Het beleid over het pedagogisch-didactisch handelen is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.

OP4. Onderwijstijd
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit
De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen.

De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.38 WVO 2020: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en dagen onderwijs.
- Artikel 2.38, vijfde lid, WVO 2020: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020 jo. Beleidsregel inzake het instemmen met afwijking onderwijstijd WVO: Voor het afwijken van de onderwijstijd vraagt het bestuur in bepaalde gevallen instemming van de inspectie.
- Artikel 2.40 WVO 2020 jo. artikel 2.45 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Als een leerling voor een deel van het onderwijsprogramma onderwijs ontvangt op een andere school en het bestuur voldoet aan de voorwaarden daarvoor, dan telt die tijd mee voor het aantal uren onderwijs dat de leerling ten minste moet ontvangen.
- Artikel 2.38, zevende lid, WVO 2020: De onderwijstijd voor het praktijkonderwijs wordt ingericht conform de voorschriften.
- Artikel 14, vierde lid, WMS: De medezeggenschapsraad (het ouder-/leerlingendeel) moet vooraf instemmen met:
  - welke soorten onderwijsactiviteiten binnen de onderwijstijd vallen;
  - wat het beleid is voor lesuitval;
  - op welke dagen de school geen onderwijs verzorgt.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub k, WVO 2020: De school heeft haar verzuimbeleid opgenomen in de schoolgids.
- Artikel 7.8 tot en met artikel 7.13a WVO 2020: Bij onderwijstijd moet het gaan om (onderwijs)activiteiten die worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van deze artikelen onderwijs mogen verzorgen.

OP6. Afsluiting

De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

Basiskwaliteit

De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. Een onafhankelijke en deskundige examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en de examinering. De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement, die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.51, derde lid, WVO 2020: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af.
- Artikel 2.51a WVO 2020: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 2.60, eerste en tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt worden aan de examenkandidaten.

- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en de examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 2.60e WVO 2020: De examencommissie heeft tot doel het borgen van de kwaliteit van de toetsing en de examinering en van het afsluitend karakter van het schoolexamen.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid
De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.

De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.41 WVO 2020: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
  - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
  - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3.40, eerste lid, wordt de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 3.40, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur zendt de resultaten van de monitor, nadat de resultaten beschikbaar zijn, aan de inspectie.

- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat
De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Zij creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving. Het bestuur ziet erop toe dat de school zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.
Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen. Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 2.2, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten
De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Basiskwaliteit
De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Dit betekent dat de gemiddelde eindexamenresultaten en de doorstroom in de bovenbouw op of boven de normering liggen die daarvoor geldt. Bovendien behalen leerlingen in de onderbouw minimaal het opleidingsniveau dat overeenkomt met hun basisschooladvies en lopen zij gedurende hun schoolloopbaan weinig vertraging op.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.94 WVO 2020 en Regeling leerresultaten VO: Er is sprake van voldoende leerresultaten wanneer de gemiddelde eindexamenresultaten en het doorstroomrendement, gemeten over een periode van drie schooljaren, op of boven de normering zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO liggen.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties
De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. Ze neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken. De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen
De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen. De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.34 WVO 2020 Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder zorg dragen voor wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, tweede lid, WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betrekt de school het schoolondersteuningsprofiel.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities. De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. Zij werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.47 en artikel 2.41 WVO 2020: Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.90 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 32d, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 7.8, eerste tot en met derde lid, WVO 2020: De school dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 7.14 tot en met 7.22 WVO 2020: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 7.20 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betrekt interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.
De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van

het onderwijs. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 8 WMS: De (G)MR ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit dat betrekking heeft op dat geval, bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school.
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie.
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten, bijvoorbeeld over de vaststelling van de schoolgids.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Dat geldt ook voor de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

5.4 Overige wettelijke vereisten

Niet alle deugdelijkheidseisen zoals die in de onderwijswet- en regelgeving staan vermeld, zijn opgenomen in het onderzoekskader. Dit geldt bijvoorbeeld voor die over de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en de vrijwillige ouderbijdrage. De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer ‘overige wettelijke vereisten’. Het schoolplan is voor het schoolbeleid, vaak ook in relatie tot overige wettelijke eisen, een belangrijk verantwoordingsdocument.

In ons jaarwerkplan, dat op de website van de inspectie wordt gepubliceerd, geven we aan welke thema’s we in dat jaar onderzoeken. Ook op grond van meldingen en signalen kunnen we besturen en scholen bevragen op het mogelijk niet-naleven van de overige wettelijke vereisten. Niet-naleving van (een of meer van) de overige wettelijke vereisten kan op schoolniveau in dat geval niet leiden tot een oordeel Onvoldoende of tot het oordeel Zeer zwak. Wel moet de school/het bestuur de tekortkoming binnen een door de inspectie te bepalen termijn herstellen.

6 Oordelen en waarderen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we oordelen en waarderen. We doen dat zo transparant mogelijk, aan de hand van het waarderingskader op bestuurs- en schoolniveau en met de beschrijving van de oordeelsvorming, zoals opgenomen in dit hoofdstuk. Onze oordelen gaan altijd over de gerealiseerde kwaliteit van de (be)sturing en over het onderwijs dat leerlingen ontvangen.

We gaan in dit hoofdstuk eerst in op hoe we omgaan met het raamwerk van de kernfuncties op stelselniveau (paragraaf 6.2), zoals opgenomen in hoofdstuk 3. Dat hanteren we uitsluitend vanuit onze stimulerende rol. Daarna leggen we uit hoe we op basis van de waarderingskaders voor besturen en scholen (hoofdstuk 4 en 5) oordelen en waarderen. In het algemeen bepaalt het al dan niet voldoen aan de deugdelijkheidseisen of een standaard Voldoende of Onvoldoende is. De waardering Goed spreken we uit als ambities, rondom basiskwaliteit en/of daarboven uitstijgend, gerealiseerd worden. We beschrijven dit in paragraaf 6.3. In paragraaf 6.4 zijn beslisregels voor de beoordeling van de standaarden voor het bestuur beschreven, gevolgd door de beslisregels voor de beoordeling van onderwijskwaliteit van scholen in paragraaf 6.5.

De standaard basisvaardigheden krijgt per 1 augustus 2024 het gewicht van de standaarden Resultaten, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid en telt vanaf die datum dus net als deze standaarden zwaarder dan de andere standaarden mee in het oordeel op schoolniveau. Tot 1 augustus 2024 telt de standaard basisvaardigheden wel mee in het oordeel op schoolniveau, maar nog niet met het gewicht van de standaarden Resultaten, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid.

6.2 Stimuleren op stelselniveau

In hoofdstuk 3 is het stelseltoezicht beschreven. We reflecteren daarop en spreken geen oordelen uit. We gebruiken het raamwerk om de drie kernfuncties van het onderwijs, namelijk kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen en daarnaast de belangrijke voorwaarden daarvoor te beschouwen. We beschrijven jaarlijks in ‘De Staat van het Onderwijs’ (paragraaf 7.2) hoe het met de kernfuncties en voorwaarden van het onderwijsstelsel is gesteld.

We bespreken deze thema’s bij onderzoeken bij besturen en scholen. Uit onze gegevens op stelselniveau kan blijken dat de kwaliteit van (een deel van) de kernfuncties in een bepaalde regio in hoge of juist mindere mate gerealiseerd wordt. Door ambities van besturen rondom kernfuncties in een open dialoog te bespreken en te verkennen, leggen we een verbinding tussen scholen en hun invulling van de kernfuncties.

6.3 Oordelen en waarderen standaarden bestuur en school

Voor het beoordelen en waarderen van de kwaliteit van besturen en scholen gebruiken we de standaarden zoals beschreven in de hoofdstukken 4 en 5. Een standaard bestaat uit een beschrijving van de basiskwaliteit, gebaseerd op de deugdelijkheidseisen. Per standaard besteden we daarnaast aandacht aan de vragen naar aanvullende ambities.

Of een standaard als Voldoende of Onvoldoende wordt beoordeeld, is gebaseerd op de vraag of het bestuur/de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit realiseert. Voor de waardering Goed wordt de realisatie van ambities betrokken. Onderstaande tabel geeft aan hoe het oordeel en de waardering op standaardniveau tot stand komt:

Oordeel/waardering standaard	Norm voor standaarden
Goed	Het bestuur of de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en realiseert ook ambities die daarboven uitstijgen.

Oordeel/waardering standaard	Norm voor standaarden
Voldoende	Het bestuur of de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en realiseert daarmee basiskwaliteit.
Onvoldoende	Het bestuur of de school voldoet niet aan de deugdelijkheidseisen.

6.4 Oordelen en waarderen op bestuursniveau

Om basiskwaliteit op de scholen te kunnen waarborgen, gaan we ervan uit dat het bestuur in staat is om de kwaliteitscyclus, zoals uitgedrukt in de wettelijke eisen van de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (zie hoofdstuk 4), uit te voeren. Daar waar dat niet het geval is, leidt dit tot een Onvoldoende op het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Als het bestuur aan de deugdelijkheidseisen voldoet en ambities realiseert, waarderen we het kwaliteitsgebied als Goed. Hoe het oordeel of de waardering op bestuursniveau tot stand komt, ziet er als volgt uit:

Oordeel/waardering bestuursniveau	Norm kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie
Goed	Twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn Goed en de derde is ten minste Voldoende.
Voldoende	Alle drie de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn ten minste Voldoende.
Onvoldoende	Een of meer standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie is/zijn Onvoldoende.

Het niet voldoen aan een deugdelijkheidseis van financiële continuïteit of rechtmatigheid leidt in alle gevallen tot een herstelopdracht voor het bestuur. Dit geldt ook als de jaarstukken van het bestuur niet zijn ingediend zoals wettelijk vereist is. De mate waarin het oordeel of waardering van de betreffende standaard binnen het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie wordt aangepast is afhankelijk van de ernst van de tekortkoming.

6.5 Oordelen en waarderen op schoolniveau

Het oordeel of de waardering over de kwaliteit van de school[23] (eindoordeel) komt tot stand op basis van de volgende normen.

Eindoordeel/waardering schoolniveau	Norm
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Resultaten, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn Voldoende, én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende.
Onvoldoende[24]	De standaard Resultaten of Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.

[23] In het voortgezet onderwijs doen we altijd uitspraken op het niveau van de afdeling/onderwijssoort.

[24] In het geval er sprake is van een situatie met alleen onvoldoende leerresultaten (zonder een of meerdere andere onvoldoende(s) op standaarden) zal dat geen aanleiding zijn om over te gaan tot het opleggen van een bekostigingsmaatregel, zoals opschorten of inhouden van (een deel van) de rijksbekostiging.

Eindoordeel/waardering schoolniveau	Norm
Zeer zwak	De standaard Resultaten is Onvoldoende én een of meer van de volgende standaarden Zicht op ontwikkeling en begeleiding en/óf Pedagogisch-didactisch handelen en/óf Veiligheid is/zijn Onvoldoende.

6.5.1 Wettelijke norm zeer zwak onderwijs

De norm voor het oordeel Zeer zwak is bij wet bepaald. Artikel 2.94 WVO 2020 stelt dat het onderwijs zeer zwak is als de resultaten ernstig en langdurig tekortschieten en er in verband met dit tekortschieten ook tekortkomingen zijn in de naleving van een of meer bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften. In de tabel hierboven is aangegeven hoe we deze wettelijke norm in het waarderingskader hebben vertaald. Het inspectierapport waarin de inspectie tot het oordeel komt dat de kwaliteit van het onderwijs Zeer zwak is, geldt na de vaststelling daarvan als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Een bestuur kan tegen het oordeel Zeer zwak bezwaar maken en vervolgens tegen de beslissing op bezwaar beroep aantekenen (artikel 20, zesde lid, WOT).

6.5.2 Normering bij niet te beoordelen resultaten

In de wet (artikel 2.94, derde lid, WVO 2020) is bepaald dat wanneer de leerresultaten van de school niet kunnen worden beoordeeld, het volgende geldt: "De kwaliteit van het onderwijs is zeer zwak als de school tekortschiet in de naleving van twee of meer bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften en de school dientengevolge tekortschiet in het zorg dragen voor de veiligheid op de school, bedoeld in artikel 3.40 WVO 2020, of het zodanig inrichten van het onderwijs dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen dan wel het afstemmen van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen, bedoeld in artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020."

In alle gevallen dat de resultaten niet te beoordelen zijn, hanteren we, als voldaan is aan artikel 2.94, derde lid, WVO 2020, de volgende normering voor Zeer zwak.

Normering bij niet te beoordelen resultaten	
Onvoldoende	De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid of Visie, ambities en doelen is Onvoldoende, óf twee andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee of meer van de vier volgende standaarden zijn Onvoldoende: Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid en Visie, ambities en doelen.

6.5.3 Extra normering voor nieuwe scholen[25]

Nieuwe scholen hebben vaak nog geen representatieve eindresultaten beschikbaar. Deze kunnen net als bij scholen met niet te beoordelen eindresultaten dan ook geen rol spelen in de beoordeling. Voor nieuwe scholen gelden net als voor andere scholen de beslisregels 'Normering bij niet te beoordelen eindresultaten' (paragraaf 6.5.2). Daar bovenop gelden voor nieuwe scholen ook de volgende wettelijke regels. In artikel 2.95 WVO 2020 is geregeld dat een school die minder dan twee jaar bekostiging ontvangt en die slechte kwaliteit levert, gesloten kan worden of dat de

[25] Onder een nieuwe school verstaan we hier een school die sinds de inwerkingtreding van de Wet meer ruimte voor nieuwe scholen een aanvraag heeft ingediend bij de minister waarna de minister vervolgens heeft besloten om de school te bekostigen.

bekostiging kan worden beëindigd. Dit kan alleen als de school al in het eerste jaar én na een verbetertermijn van een jaar nog steeds niet voldoet aan drie of meer belangrijke bij of krachtens de wet gegeven voorschriften (deugdelijkheidseisen). Daardoor draagt de school geen zorg voor de veiligheid, kunnen de leerlingen geen ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen of wordt het onderwijs niet afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dat betekent dat de sluiting van een nieuwe school een uitzonderlijk instrument is, dat alleen gebruikt kan worden als de kwaliteit van een school ver beneden peil is. Daarom moet in dit geval sprake zijn van een extra tekortkoming in de naleving van de deugdelijkheidseisen ten opzichte van de normering Zeer zwak bij andere scholen. Sluiting of beëindiging van bekostiging is dan in het belang van de leerlingen wettelijk mogelijk.

Bovengenoemde wettelijke regels brengen de volgende extra normering met zich mee voor nieuwe scholen.

Extra normering voor nieuwe scholen	
Zeer zwak	Veiligheid, Zicht op ontwikkeling en begeleiding én Pedagogisch-didactisch handelen zijn Onvoldoende.

Het oordeel Voldoende volgt de beslisregels voor de scholen (paragraaf 6.5 en/of paragraaf 6.5.2).

6.5.4 Normering per 1 augustus 2024

Per 1 augustus 2024 komt het oordeel over de kwaliteit van de school tot stand op basis van de normen in onderstaand tabel.

Eindoordeel/waardering	**Norm**
Voldoende	De standaarden Resultaten, Basisvaardigheden, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn voldoende, én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Resultaten of Basisvaardigheden of Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	De standaard Resultaten is Onvoldoende én een of meer van de volgende standaarden Basisvaardigheden en/óf Zicht op ontwikkeling en begeleiding en/óf Pedagogisch didactisch handelen en/óf Veiligheid is/zijn Onvoldoende.

In alle gevallen dat de resultaten niet te beoordelen zijn, hanteren we per 1 augustus 2024, als voldaan is aan artikel 2.94, derde lid, WVO 2020, de volgende normering voor Zeer zwak.

Normering bij niet te beoordelen resultaten	
Onvoldoende	De standaard Basisvaardigheden, Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid of Visie, ambities en doelen is Onvoldoende, óf twee andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee of meer van de vijf volgende standaarden zijn Onvoldoende: Basisvaardigheden, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogische didactisch handelen, Veiligheid en Visie, ambities en

Normering bij niet te beoordelen resultaten	
	doelen.

De in 6.5.3 genoemde wettelijke regels brengen per 1 augustus 2024 de volgende extra normering met zich mee voor nieuwe scholen.

Extra normering voor nieuwe scholen	
Zeer zwak	Basisvaardigheden, Veiligheid, Zicht op ontwikkeling en begeleiding én Pedagogisch-didactisch handelen zijn Onvoldoende.

6.6 Oordeelsvorming

6.6.1 Beoordelen naleving deugdelijkheidseisen

Bij onze oordeelsvorming hanteren we bovengenoemde normering als richtlijn. De mate waarin de onderwijspraktijk de essentie en de bedoeling van met name de deugdelijkheidseisen tentoonspreidt, is bepalend voor ons oordeel. Voor het oordeel Voldoende gaan we er in principe van uit dat aan alle deugdelijkheidseisen die horen bij de standaard is voldaan. We beoordelen de kwaliteit zoals in de standaard is omschreven integraal en niet elke deugdelijkheidseis van de standaard op zichzelf. Het kan zijn dat een bestuur of school op een standaard een positief beeld laat zien, maar op een bepaald element van de standaard (nog) niet. Als dit beperkt van invloed is op de aangetroffen kwaliteit van de school of voor leerlingen én als de tekortkoming eenvoudig en op korte termijn kan worden hersteld, dan geven we het oordeel Voldoende op de standaard. Het bestuur krijgt dan een opdracht tot herstel (herstelopdracht) voor dit bepaalde onderdeel van de standaard en zorgt voor de naleving. Wanneer niet is voldaan aan de deugdelijkheidseisen van financiële continuïteit of rechtmatigheid, kan de betreffende standaard binnen het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambities niet als Voldoende worden beoordeeld of als Goed worden gewaardeerd.

6.6.2 Waarderen van ambities

Zowel besturen als scholen hebben vanuit hun visie ambities. Deze ambities kunnen gaan over de basiskwaliteit en er zijn ambities die daarboven uitstijgen. Naast het voldoen aan de deugdelijkheidseisen, baseren we een waardering Goed op het geheel aan gerealiseerde ambities door het bestuur of door de school bij een betreffende standaard. We onderzoeken of het bestuur (bij een vierjaarlijks onderzoek) of de school (bij een onderzoek op schoolniveau) de voorgenomen ambities uitvoert en realiseert. De visie en de plannen op bestuursniveau en de vertaling daarvan door de schoolleiding op schoolniveau, vastgelegd in het schoolplan, spelen hierbij een belangrijke rol.

6.6.3 Omgeving van bestuur en school

De omgeving en de condities waarin het bestuur en de school opereren, kunnen in positieve of negatieve zin de onderwijskwaliteit en het financieel beheer beïnvloeden. Omgevingsfactoren en condities zijn bijvoorbeeld de kenmerken en de ontwikkeling van de leerlingenpopulatie, de beschikbaarheid van personeel, een fusiegeschiedenis, de huisvesting, de organisatieontwikkeling en de ontwikkeling van het bestuur. We verwachten dat besturen en scholen met hun visie, ambities, doelen en beleid op deze factoren inspelen om de kernfuncties voor het onderwijs voor al hun leerlingen te realiseren. Onze oordelen gaan altijd over de gerealiseerde kwaliteit van de (be)sturing en van het onderwijs dat leerlingen ontvangen.
Omgeving en condities spelen hoofdzakelijk een rol bij het bepalen van de invulling van het onderzoek en eventueel bij het vervolgtoezicht.

7. Werkwijze toezicht

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we het toezicht uitvoeren. We beschrijven in paragraaf 7.2 eerst onze werkwijze voor het stelseltoezicht. Aan de kernfuncties van het stelsel geven besturen en scholen invulling. Daarnaast waarborgen besturen de uitvoering en kwaliteit van het onderwijs op de scholen onder hun bestuur. In paragraaf 7.3 beschrijven we de werkwijze voor het toezicht op besturen en scholen. In paragraaf 7.4 staat welke activiteiten we hiervoor ondernemen. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaan we in op onze werkwijze bij het vervolgtoezicht.

7.2 Stelseltoezicht

7.2.1 Werkwijze van het stelseltoezicht

Via het stelseltoezicht geven we een beeld van de kwaliteit van het Nederlandse onderwijsstelsel. We signaleren waar het goed gaat en waar niet, agenderen thema's en dragen bij aan het oplossen van knelpunten. Door het stelsel als geheel in ogenschouw te nemen, krijgen we bijvoorbeeld zicht op onderwijsloopbanen, knelpunten bij overgangen tussen sectoren en (on)gelijkheid van kansen. Zo kunnen we bevorderen dat het onderwijs aan leerlingen steeds beter wordt. In hoofdstuk 3 is hiervoor een raamwerk met een beschrijving van stelselkwaliteit opgenomen. In het stelseltoezicht zetten we een aantal stappen (zie figuur 7.2.1a):

Figuur 7.2.1a Cyclus stelseltoezicht

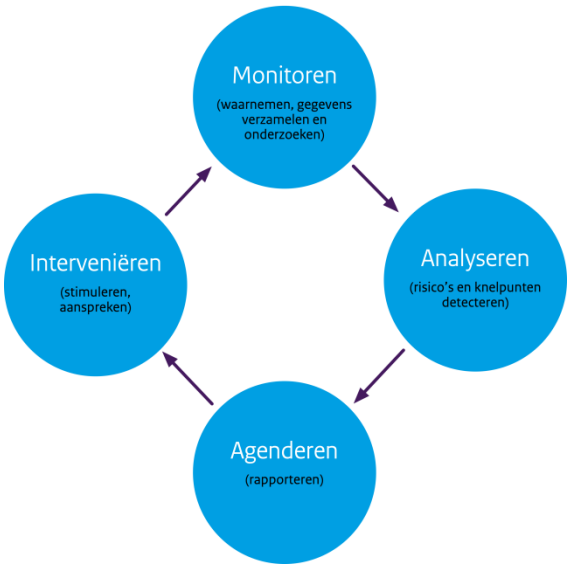

- We monitoren trends en ontwikkelingen in het Nederlandse onderwijs.
- We analyseren waar het goed gaat, maar reflecteren ook op de knelpunten die risico's vormen voor de kwaliteit van het stelsel.
- We agenderen welke belangrijke risicovolle knelpunten we zien voor het onderwijsstelsel en rapporteren daarover onder andere jaarlijks in 'De Staat van het Onderwijs'.
- We interveniëren wanneer dat vanuit de stimulerende functie van het toezicht passend is. We doen dat via het stelsel-, bestuurs- en schooltoezicht, maar ook door andere activiteiten om het onderwijsveld te stimuleren de kwaliteit te verhogen.

In paragraaf 7.2.2 gaan we verder in op hoe we monitoren en analyseren. In paragraaf 7.2.3 beschrijven we hoe we agenderen en interveniëren.

7.2.2 Monitoring en analyse van ontwikkelingen

Aan de hand van het raamwerk van de kwaliteitsbeschrijving van het stelsel (zie hoofdstuk 3) volgen we systematisch de ontwikkelingen in het onderwijsstelsel. We kijken naar hoe het geheel van besturen en scholen samen de drie kernfuncties vervult: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen. Ook kijken we naar de essentiële voorwaarden om deze te verwezenlijken: de doelmatigheid, zoals te zien aan beschikbaarheid en besteding van financiële middelen, het personeelsbeleid, de kwaliteitszorg en het bestuurlijk handelen.

Voor de monitoring en aansluitende analyse verzamelen we gegevens uit verschillende bronnen. We gebruiken bestaande gegevens, gegevens uit stelsel– en instellingstoezicht, signalen en we verzamelen zelf gegevens door thematisch onderzoek.

Bestaande gegevens, gegevens uit stelsel– en instellingstoezicht en signalen
We gebruiken gegevens uit het toezicht op besturen en scholen, waaronder gegevens die het bestuur zelf beschikbaar heeft. Daarnaast gebruiken we signalen die we over het onderwijs ontvangen. Verder maken we gebruik van gegevens van andere organisaties en van wetenschappelijk onderzoek. We analyseren het grootste gedeelte van de gegevens minimaal jaarlijks, maar het kan ook zijn dat we meerdere keren per jaar analyses maken. We analyseren ook prestaties in brede zin en kijken specifiek naar risico's voor de kwaliteit van onderwijs.

Themaonderzoek
We monitoren ontwikkelingen door besturen en scholen te onderzoeken of door samen te werken met anderen om gegevens te verzamelen. We noemen dit themaonderzoek. Verschillende doelstellingen voor een themaonderzoek zijn bijvoorbeeld:

- het krijgen van een beeld van de ontwikkeling van de kwaliteit van een bepaald (stelsel)aspect bij besturen of scholen;
- het verkrijgen van inzichten en, waar mogelijk, het vinden van verklaringen voor risico's of stelselknelpunten, zoals bij een regionaal probleem of voor een specifieke doelgroep.

We richten het themaonderzoek in op basis van actuele vraagstukken of gesignaleerde stelselproblemen. Dit doen we soms bij een bestuur of een school. In dat geval combineren we het themaonderzoek eventueel met het vierjaarlijks onderzoek bij het bestuur en scholen, zoals beschreven in paragraaf 7.3. Ook is het mogelijk dat we op een andere manier onderzoek doen, bijvoorbeeld door vragenlijsten uit te zetten, mee te kijken in het onderwijsproces, gesprekken te voeren met meerdere besturen of scholen tegelijk of gesprekken te voeren met bijvoorbeeld wetenschappers en deskundigen.

Met ons thematisch onderzoek willen we in kaart brengen in hoeverre het onderwijsstelsel erin slaagt de eerdergenoemde kernfuncties van het onderwijs te realiseren. Daarbij zoeken we naar verklaringen voor wat niet goed gaat en willen we laten zien wat wel en niet bijdraagt aan het realiseren van de kernfuncties. Hierover gaan we actief de dialoog aan met betrokkenen.

Wat we willen onderzoeken, nemen we op in het Jaarwerkplan. Hierin beschrijven we meerjarige onderzoeksprogramma's en eenmalige themaonderzoeken die gericht zijn op het in beeld brengen van de kernfuncties of gesignaleerde knelpunten in het stelsel. Urgente thema's kunnen leiden tot verschuiving of uitbreiding van onze onderzoeksagenda.

7.2.3 Agenderen en interveniëren

Voor het agenderen en interveniëren in het stelseltoezicht onderscheiden we vier soorten activiteiten. Deze beschrijven we hierna. Agenderen en interveniëren liggen soms dicht bij elkaar, omdat agenderen een vorm van interveniëren is.

De Staat van het Onderwijs
Jaarlijks brengen we 'De Staat van het Onderwijs' uit. Hierin geven we weer hoe het onderwijsstelsel in Nederland ervoor staat. Wat gaat er goed en waar zijn knelpunten, kansen en risico's? Ook de informatie over onze verrichte (thema)onderzoeken maakt deel uit van 'De Staat van het Onderwijs'. Deze rapportagetaak van de inspectie is vastgelegd in de Grondwet (artikel 23, achtste lid) en in de Wet op het onderwijstoezicht (WOT).

Thematisch rapporteren
De uitkomsten van themaonderzoeken brengen we op verschillende manieren onder de aandacht van besturen, scholen en de samenleving. Het doel hiervan is om de stand van zaken over het betreffende thema weer te geven en om risico's en knelpunten te agenderen. Ook stimuleren we

samenwerking zodat (verdere) verbeteringen kunnen plaatsvinden. Dat doen we vaak in de vorm van een onderzoeksrapport, maar ook in de vorm van een symposium, een bezoek van inspecteurs, een podcast of een webinar. We richten ons hierbij zo direct mogelijk op de doelgroep die het meest betrokken is, zoals leraren of bijvoorbeeld op alle partners in een specifieke regio.

Thema's als onderdeel van het toezicht bij besturen en scholen
Bij de uitvoering van ons toezicht bij besturen en scholen bespreken we soms thema's, specifieke knelpunten en goede voorbeelden vanuit de regionale of lokale context. Zo hebben we aanknopingspunten om met bestuur en scholen over hun ambities die de kernfuncties raken in gesprek te gaan in aansluiting op hun omgeving, of risico's.

Interventies op maat
Naast de hiervoor genoemde activiteiten zetten we waar dat passend is ook specifieke interventies in. Uit diverse bronnen komen onderwerpen van het onderwijsstelsel naar voren die we, met het oog op het publiek belang, willen adresseren. Zo kan er een knelpunt zijn waar op lokaal niveau meerdere besturen, een samenwerkingsverband, groepen werkgevers en de gemeente een rol in hebben. En dan loont het om het knelpunt bij deze actoren samen te agenderen. Voorbeelden daarvan zijn regionale gesprekken over de aanpak van het lerarentekort, krimp of zorg voor specifieke groepen leerlingen.

7.3 Toezicht op besturen en scholen

Bij het toezicht op de besturen en scholen staat centraal hoe besturen de (financiële) kwaliteit van het onderwijs waarborgen en bevorderen. Om deze vragen te beantwoorden doen we onderzoek op het niveau van bestuur en scholen. We lichten hieronder eerst onze werkwijze toe en gaan vervolgens in op de toezichtsactiviteiten.

7.3.1 Werkwijze toezicht op besturen en scholen

De eindverantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit op de scholen ligt bij de besturen. Bij de uitvoering van het toezicht op besturen en scholen gaan we uit van proportionaliteit, maatwerk, transparantie en verantwoording. We lichten in paragraaf 7.3.2 proportionaliteit en maatwerk verder toe.

- proportionaliteit*:* we stemmen de intensiteit van het toezicht op het bestuur en de scholen af op de kwaliteit van het bestuur. Dit lichten we in paragraaf 7.3.2 toe;

- maatwerk*:* omdat besturen en scholen sterk verschillen in grootte, (regionale en lokale) omstandigheden en ontwikkeling, bepalen we bij elk onderzoek de inrichting en de opzet. We zetten verschillende onderzoeks- en verificatie-activiteiten in;

- transparantie en verantwoording: bij de start van een onderzoek gaan we in gesprek met het bestuur en onderbouwen we de gekozen onderzoeksopzet. Gedurende het onderzoek informeren we het bestuur over eventuele aanpassingen hierin. We onderbouwen na afloop van het onderzoek de uitkomsten in de rapportage en passen hoor en wederhoor toe. We baseren onze oordelen, voor zover mogelijk, op minimaal drie verschillende bronnen. Dit noemen we triangulatie en daarmee waarborgen we onze onderzoekskwaliteit.

7.3.2 Proportionaliteit en maatwerk

We stemmen de intensiteit van het toezicht af op de kwaliteit van het bestuur. Het toezicht is daarmee proportioneel*.* Hoe effectiever het bestuur in staat is om te sturen op de kwaliteit van het onderwijs en het financieel beheer, de kwaliteit waarborgt op zijn scholen en zich daarover verantwoordt, hoe minder intensief het toezicht. Het omgekeerde geldt ook: hoe minder goed het bestuur in staat is de (financiële) kwaliteit te waarborgen en zich erover te verantwoorden, hoe intensiever we het toezicht inrichten. Urgente signalen of klachten kunnen in alle gevallen aanleiding zijn voor onderzoek, ook als de eerdere kwaliteitsbeoordeling van het bestuur Voldoende

of Goed was. Om te bepalen of dit nodig is, zullen wij, indien mogelijk, het signaal eerst bespreken met het bestuur.

We bepalen de intensiteit van het toezicht op basis van onze gegevens over de kwaliteit van het bestuur. Deze inschatting bouwen we op uit een analyse van de bij ons beschikbare gegevens en aanvullende andere bronnen:

- We hebben alle besturen in de afgelopen vier jaar onderzocht en beoordeeld. De uitkomsten daarvan en van andere momenten van onderzoek of contact vormen de start van ons beeld van de kwaliteit van het bestuur en van de kwaliteit van de invulling van hun (interne) waarborgfunctie.
- Dit beeld vullen we aan op basis van gegevens uit de prestatie- en risicoanalyse die we jaarlijks per bestuur en voor alle scholen uitvoeren (zie paragraaf 7.3.3). We analyseren de ontwikkeling van deze gegevens in de tijd en ten opzichte van andere besturen.
- Signalen die over een bestuur en de scholen bij de inspectie binnenkomen, betrekken we bij de analyse om de kwaliteit van het bestuur in beeld te brengen. Denk hierbij aan actuele ontwikkelingen, zoals mogelijke incidenten of andere berichten.

De analyse van het geheel aan informatie gebruiken we om de intensiteit van het toezicht te bepalen. Het geeft ons zicht op het al dan niet aanwezig zijn van (mogelijke) risico's voor de onderwijskwaliteit en/of risico's voor de kwaliteit van het bestuur. Dit is de basis van waaruit we de proportionaliteit van het toezicht bepalen: het toezicht kan intensief zijn, maar ook minder intensief.

Daarna werken we de toezichtsactiviteiten uit die aansluiten op de omstandigheden van het bestuur. Welke onderzoekinstrumenten hebben we nodig om bij het desbetreffende bestuur de kwaliteit te beoordelen? Is er sprake van een eenpitter of vallen er meerdere scholen onder het bestuur? Bij kleine besturen en eenpitters houden we in onze benadering rekening met de gekozen samenhang van de sturing tussen het school- en bestuursniveau. Met wie voeren we gesprekken, waar en hoe kijken we mee in het onderwijs? Dit is het maatwerk in het toezicht.
Hoe dit intensieve en minder intensieve (vervolg)toezicht eruitziet, lichten we toe in paragraaf 7.4 en 7.5.

7.3.3 Jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse

De monitoring van de prestaties op het niveau van het bestuur en hun scholen helpt ons om tijdig eventuele risico's op het spoor te komen en inzicht te krijgen in het functioneren van het bestuur. We doen dit conform artikel 11 van de WOT aan de hand van een aantal indicatoren. Die indicatoren betreffen onder andere financiële gegevens, gegevens over het personeel, over de veiligheid op scholen en de resultaten en doorstroom van leerlingen. Ten minste eenmaal per jaar voeren we een analyse uit op de data die we met de monitor verkrijgen. Als er een vermoeden van risico's is, voeren we een risicoanalyse uit.

Deze zogeheten expertanalyse bevestigt al dan niet de vermoedens van tekortkomingen ten aanzien van de onderwijskwaliteit en/of het financieel beheer. De analyse wordt uitgevoerd door een expertteam, waarin kennis en deskundigheid op het terrein van data-analyse, onderwijskwaliteit en financieel beheer aanwezig zijn. Zo ontstaat een integraal beeld van de onderwijskwaliteit, de sturingskwaliteit en de financiën.

7.4 Toezichtsactiviteiten bij besturen en scholen

Het toezicht op besturen en scholen omvat meerdere activiteiten. We onderzoeken besturen eens in de vier jaar. Dit onderzoek heet 'Het vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen' (hierna: vierjaarlijks onderzoek). Zoals in paragraaf 7.3 is beschreven, doen we dat proportioneel en op maat. Binnen het vierjaarlijks onderzoek kijken we ook naar scholen want op schoolniveau verifiëren we of de besturing door het bestuur effectief is en of het bestuur (be)stuurt op basis van een actueel beeld van de kwaliteit. We beschrijven dit type onderzoek in paragraaf 7.4.1.

Ook tussentijds doen we onderzoek op scholen. Dit doen we als er risico's zijn en bij themaonderzoeken die in relatie staan tot het stelseltoezicht. Onderzoeken kunnen zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden. We beschrijven de onderzoeken op schoolniveau in paragraaf 7.4.2.

Er kunnen zowel binnen het vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen als tussentijds onderzoeken plaatsvinden rondom financieel beheer. Dit beschrijven we in paragraaf 7.4.3. Ten slotte zijn er nog enkele andere onderzoeksactiviteiten; die zijn beschreven in paragraaf 7.4.4.

7.4.1 Vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen

In het vierjaarlijks onderzoek willen we weten of de (be)sturing door het bestuur op de kwaliteit van de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (stelselthema's). We hanteren daarvoor het waarderingskader voor besturen, zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Het vierjaarlijks onderzoek bestaat doorgaans uit de onderdelen die in figuur 7.4.1a zijn beschreven. We bepalen de intensiteit van het toezicht (proportionaliteit) op basis van onze gegevens en we houden in de uitvoering van het onderzoek rekening met de specifieke inrichting en context van het bestuur en de scholen (maatwerk).

Figuur 7.4.1a Stappen van het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen

1. Analyse
Met de analyse krijgen we een voorlopig beeld van de kwaliteitszorg, de onderwijskwaliteit en het financieel beheer. We analyseren de beschikbare monitoringsinformatie en betrekken hierbij gegevens van het bestuur, zoals openbare of eerder ingezonden documenten. Zo komen we tot onderzoeksvragen die nodig zijn om de kwaliteit te beoordelen volgens het waarderingskader voor besturen (hoofdstuk 4).

2. Startgesprek met het bestuur
In het startgesprek geeft het bestuur ons een beeld van de eigen (financiële) kwaliteit, de kwaliteitszorg, de resultaten en de ontwikkelingen en bespreken we de bevindingen van onze analyse. Op basis hiervan bepalen we de onderzoeksactiviteiten.

3. Onderzoeksplan
Het onderzoeksplan bevat de inrichting en verantwoording van het vierjaarlijks onderzoek. Dit geeft inzicht in het doel, de onderzoeksvragen, de opzet, de inhoud en de intensiteit van het vierjaarlijks onderzoek voor het bestuur. We beschrijven welke verificatie-activiteiten (zie tekstkader hieronder) we gaan uitvoeren. Van tevoren bespreken we dit plan met het bestuur.

4. Uitvoeren onderzoeksactiviteiten
Het onderzoek bestaat uit verificatie-activiteiten op school- en bestuursniveau. Daarbij kunnen we ook andere belanghebbenden betrekken. Op bestuursniveau voeren we in elk geval een gesprek met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en het interne toezicht. Ook kunnen we aanvullende gesprekken met het bestuur en andere geledingen voeren of andere onderzoeksactiviteiten op bestuursniveau uitvoeren. Daarnaast kunnen risico-onderzoeken (zie paragraaf 7.4.2) onderdeel uitmaken van het vierjaarlijks onderzoek.

5. Rapportage
In het (concept)rapport leggen we onze bevindingen en oordelen vast. We geven een oordeel op bestuursniveau en doen daarmee een uitspraak over de kwaliteit van het bestuur. We rapporteren en onderbouwen onze oordelen en waarderingen: op welk gebied is de waardering Goed van toepassing? En waar kan het beter en op welke onderdelen móet het beter?

6. Eindgesprek
In het eindgesprek informeren we het bestuur over de conclusies van het onderzoek en maken we (zo nodig) afspraken over herstel en verbetering (herstelopdrachten en -onderzoeken) en bespreken we (verbeter)plannen van het bestuur. Ook vragen we feedback op hoe het onderzoek is verlopen.

7. Afronding en vervolgtoezicht
Na het eindgesprek sturen we het definitieve rapport naar het bestuur en maken we het rapport openbaar op onze website. Naar aanleiding van het vierjaarlijks onderzoek kan er vervolgtoezicht plaatsvinden (zie paragraaf 7.5).

Een belangrijk onderdeel van onze werkwijze in het vierjaarlijks onderzoek is verificatie. Met verificatie-activiteiten toetsen we bij besturen, scholen en andere betrokkenen in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het onderwijs en het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt.

Verificatie-activiteiten
Om te bepalen of het bestuur voldoende stuurt op de kwaliteit van scholen en financiële ontwikkelingen voeren we verificatie-activiteiten uit. We verifiëren het gegeven beeld van de kwaliteit en de sturing van het bestuur. We zetten proportioneel diverse verificatie-activiteiten in en passen maatwerk toe. Deze beschrijven we in het onderzoeksplan. Zo verifiëren we het gegeven kwaliteitsbeeld onder andere door lessen te bezoeken en met leerlingen, ouders of de schoolleiders te spreken. Ook kunnen onderzoeken op schoolniveau (zie paragraaf 7.4.2) bijdragen aan verificatie van het kwaliteitsbeeld. Voor een beeld van financiële of andere ontwikkelingen in relatie tot de ambities, doelstellingen en kwaliteitszorg van het bestuur, kunnen we managementinformatie opvragen. Ook kunnen we hierover gesprekken met het bestuur of bijvoorbeeld de controller voeren.

De verificatie-activiteiten dragen bij aan de doelstellingen van het onderzoek, namelijk om de bestuurlijke kwaliteit vast te stellen op basis van het waarderingskader besturen. Anders dan bij onderzoeken naar risico’s en de waardering Goed geven we bij verificatie-activiteiten geen oordeel op het niveau van de standaarden of de school. De verificatie draagt namelijk bij aan het oordeel op het niveau van het bestuur. Wel delen we met de school onze bevindingen over de mate waarin de bestuurlijke kwaliteit zichtbaar is op de school. Signaleren we bij een school risico’s, dan bespreken we deze met het bestuur. Wanneer nodig voeren wij een kwaliteitsonderzoek naar risico’s uit.

7.4.2 Onderzoeken op schoolniveau

Op schoolniveau zetten we verschillende typen onderzoeken in, zowel binnen het vierjaarlijks onderzoek (zie paragraaf 7.4.1) als daarbuiten. Wanneer een onderzoek op schoolniveau binnen het vierjaarlijks onderzoek plaatsvindt, worden de activiteiten opgenomen in het onderzoeksplan. Dit plan bevat in elk geval verificatie-activiteiten zoals in de voorgaande paragraaf beschreven.

Risico-onderzoek
Onderzoeken naar risico’s nemen we mee in het vierjaarlijks onderzoek. Maar ze kunnen ook daarbuiten plaatsvinden, naar aanleiding van de jaarlijkse prestatieanalyse en signalen. We houden hiermee zicht op mogelijke risico’s, maar we verwachten dat besturen die te allen tijde zelf ook in beeld hebben, als onderdeel van de kwaliteitscyclus. Bij een bestuur dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit goed invult, verwachten we dat als wij mogelijke risico’s detecteren, het bestuur zelf de oorzaken onderzoekt, passende maatregelen neemt en zich hierover verantwoordt aan de inspectie. Bij een bestuur dat er niet in slaagt de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico’s) zelf het risico-onderzoek geheel of gedeeltelijk uit. We onderzoeken en beoordelen dan een of meerdere standaarden van het waarderingskader op

schoolniveau (zie hoofdstuk 5) en maken afspraken over de rapportage en verantwoording van de bevindingen.

Themaonderzoeken
Meer informatie over thematische onderzoeken is te vinden in paragraaf 7.2, maar we nemen ze hier voor de volledigheid op. Vanuit het stelseltoezicht zijn er thema's die we verder onderzoeken. Hiervoor bezoeken we scholen en/of besturen. Deze themaonderzoeken kunnen samenvallen met het vierjaarlijks onderzoek en ook los plaatsvinden. Bij themaonderzoeken geven we in een themarapport oordelen op het niveau van het geheel van de onderzochte instellingen (niet op instellingsniveau). Daarbij is geen sprake van een oordeel en herstelopdracht aan individuele besturen. In specifieke gevallen kunnen echter wel oordelen en herstelopdrachten worden gegeven aan individuele besturen. In die gevallen gebeurt dat dus in een rapport op instellingsniveau. Het bestuur wordt hierover bij de aankondiging van het onderzoek geïnformeerd.

7.4.3 Onderzoeken specifiek gericht op financieel beheer

Toezicht op financiële continuïteit
Besturen leveren elk jaar een jaarrekening inclusief een bestuursverslag met daarin een meerjarenbegroting aan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Op basis daarvan analyseren we de actuele en toekomstgerichte financiële kengetallen jaarlijks van elk bestuur. Bij mogelijke risico's voor de continuïteit van het onderwijs starten we een onderzoek naar de financiële continuïteit op bestuursniveau. Dit onderzoek kan ook plaatsvinden tijdens een vierjaarlijks onderzoek. Als daar vanuit de monitoring van financiële kengetallen of vanuit signalen aanleiding voor is, kunnen we op elk moment een onderzoek naar de financiële continuïteit starten.

We stellen aangepast financieel toezicht in wanneer blijkt dat de continuïteit van het onderwijs binnen afzienbare termijn in het geding is en onvoldoende wordt voldaan aan de wet- en regelgeving op dit gebied. In het rapport nemen we op welke herstelopdrachten worden gegeven en welke afspraken met het bestuur worden gemaakt, zoals welke informatie het bestuur op welk moment aanlevert. Deze interventie is erop gericht dat de risico's of tekorten binnen afzienbare termijn zijn opgeheven. Als het bestuur niet in staat blijkt om herstel te realiseren, dan wordt het toezicht geïntensiveerd (zie paragraaf 7.5).

Toezicht op financiële rechtmatigheid
Het bestuur legt verantwoording af over de verwerving en besteding van de rijksbekostiging. Deze verantwoording wordt beoordeeld door een accountant die wordt aangesteld door het interne toezicht. Deze accountant moet opereren volgens de beroepsmaatstaven van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en volgens het Onderwijsaccountantsprotocol dat door de inspectie in overleg met belanghebbenden[26] is opgesteld. Elk jaar controleren wij bij een selectie van accountants of hun controle voldoet aan de regels. Aandachtspunten uit deze toezichtactiviteit worden jaarlijks besproken met de NBA en kunnen aanleiding zijn het Onderwijsaccountantsprotocol aan te passen.

Bij signalen van mogelijk onrechtmatige verkrijging of besteding van middelen voeren we onderzoek uit bij een bestuur. Als we oordelen dat sprake is van onrechtmatige verkrijging of besteding, dan volgen daarna in de regel een wijziging in de bekostiging en een terugvordering van de bekostiging.

De inspectie is, naast het toezicht op onderwijswetgeving in een vierjaarlijks onderzoek, ook belast met het toezicht op en de handhaving van de Wet normering topinkomens (WNT) binnen het onderwijs. De WNT is geen onderwijswet, maar wetgeving die van toepassing is op de gehele

[26] Onder andere het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), onderwijskoepels, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en accountantskantoren.

publieke en semipublieke sector. Het toezicht op onderwijswetgeving in een vierjaarlijks onderzoek en het toezicht op de WNT worden daarom door de inspectie gescheiden van elkaar uitgevoerd.

7.4.4 Overige toezichtsactiviteiten

Onderzoek bij nieuwe scholen
Bij nieuwe scholen, die vanaf 1 augustus 2023 zijn gestart nadat zij een aanvraag als bedoeld in de Wet Meer Ruimte voor Nieuwe scholen hebben ingediend waarop de Minister heeft besloten om de school te bekostigen, voeren we binnen een jaar na de start een kwaliteitsonderzoek naar risico's uit. Hoe we dit onderzoek inrichten, hangt af van de (aard van de aangeleverde) informatie die beschikbaar is over deze school en hoe de adviesprocedure[27] voorafgaand aan de start van de nieuwe school verliep. Ook is dit afhankelijk van de vraag of de school start onder een bestaand bestuur (en wat de kwaliteit van dat bestuur is), of dat er ook sprake is van een nieuw bestuur.

Specifiek onderzoek
Ernstige signalen of andere informatie kunnen aanleiding zijn om een onderzoek over een specifiek onderwerp in te stellen bij een bestuur of een school. Dit kan tijdens het vierjaarlijks onderzoek of daarbuiten. Bij urgente signalen en ernstige incidenten interveniëren we vanzelfsprekend meteen op een passende manier.

Wij onderzoeken bij een specifiek onderzoek bepaalde aspecten van het besturen, het financieel beheer of het onderwijs (artikel 15, WOT). Ook hier geldt dat we de intensiteit van het onderzoek afstemmen op de kwaliteit van het bestuur.

Bestuursgesprekken
Besturen en inspectie hebben de mogelijkheid om periodiek een gesprek met elkaar te voeren. Aan elk bestuur is een contactinspecteur gekoppeld die het contact onderhoudt. Dit gaat in ieder geval over onderzoeken en vervolgtoezicht (inclusief herstelopdrachten, zie paragraaf 7.5). Ook heeft de contactinspecteur gesprekken met het bestuur over risico's, signalen en incidenten. Het bestuur kan de contactinspecteur hierover informeren. Het kan ook zijn dat de contactinspecteur het bestuur bevraagt of (afhankelijk van de kwaliteit van het bestuur) verzoekt om zelf nader onderzoek te doen bij mogelijke risico's. Daarnaast kan het gesprek gaan over relevante ontwikkelingen binnen of buiten de onderwijsinstelling. We betrekken daarbij ook vraagstukken op het niveau van het onderwijsstelsel als geheel.

Het leggen van het contact is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het bestuur kan ervoor kiezen de contactinspecteur gedurende het jaar op de hoogte te houden van relevante ontwikkelingen en hem te informeren bij urgente zaken, zoals (ernstige) signalen. Ook kan de contactinspecteur geregeld contact leggen met het bestuur om een vinger aan de pols te houden of urgente zaken te bespreken. De informatie uit deze contacten nemen we mee in de eerdergenoemde monitoring.

7.5 Vervolgtoezicht, intensivering en sancties

Vervolgtoezicht is nodig wanneer er tijdens een vierjaarlijks onderzoek tekortkomingen worden vastgesteld bij het bestuur en de scholen, of wanneer andere onderzoeken of toezichtsactiviteiten hiertoe aanleiding geven.

7.5.1 Vervolgtoezicht bij herstelperiode

Natuurlijk is vervolgtoezicht lang niet altijd nodig. Als tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt vervolgtoezicht afgesproken. De intensiteit hiervan is ook hier afhankelijk van de kwaliteit van het bestuur. We kunnen tekortkomingen constateren op bestuursniveau en/of op schoolniveau.

[27] Meer informatie over deze adviesprocedure en het Advieskader is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Geen tekortkomingen
Als uit een onderzoek blijkt dat het bestuur voor basiskwaliteit heeft gezorgd en dat het daarmee aan de deugdelijkheidseisen en financiële voorwaarden voor bestuur en school voldoet, is er geen vervolgtoezicht. Het bestuur en de scholen vallen dan onder het reguliere toezicht, waarbij we prestaties en risico's jaarlijks monitoren en elke vier jaar het bestuur beoordelen. Wanneer nodig of gewenst, is er tussentijds contact.

Tekortkomingen bij het bestuur
Bij tekortkomingen op bestuursniveau, bijvoorbeeld bij onvoldoende (financiële) basiskwaliteit en daardoor niet voldoen aan wet- en regelgeving, spreken we met het bestuur af binnen welke termijn de geconstateerde tekortkomingen hersteld moeten zijn. Afhankelijk van de zwaarte en omvang van de tekortkoming verantwoordt het bestuur zich over het herstel aan de inspectie en gaan wij na of de tekortkoming is hersteld. De intensiteit waarmee we dat doen, bepalen we ook in relatie tot de kwaliteit van het bestuur.

Tekortkomingen op scholen
Bij tekortkomingen in de basiskwaliteit op een school maken we met het bestuur afspraken over de termijn waarbinnen de kwaliteit hersteld moet zijn. Wanneer de zwaarte en omvang van de tekortkomingen hiertoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij het oordeel Zeer zwak, stellen we een toezichtsplan op om het verloop van het herstel te monitoren en voeren we een herstelonderzoek uit. Bij kleinere tekortkomingen en als de kwaliteit van het besturen op orde is, verantwoordt het bestuur zich bij ons over het herstel. We spreken, afhankelijk van de kwaliteit van het bestuur, af hoe we omgaan met het herstelonderzoek.

Proportionaliteit en maatwerk bij herstel
Proportionaliteit en maatwerk beïnvloeden ook hoe we in de herstelperiode ons toezicht inrichten. Zo kunnen we voortgangsgesprekken voeren of een plan op (laten) stellen met afspraken over de stappen waarlangs het herstel op een school zal plaatsvinden.
Bij een bestuur waar de sturing ruimschoots op orde is, leggen we de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de kwaliteit en het herstellen van eventuele tekortkomingen bij een school neer bij het bestuur. Dit betekent dat wij niet altijd zelf een herstelonderzoek uitvoeren, maar dit aan het bestuur overlaten. We vragen vervolgens het bestuur te verantwoorden hoe en met welk resultaat het herstel op de school plaatsvond.
Bij een bestuur dat er niet in slaagt zijn sturing op (delen van) de kwaliteit van scholen te waarborgen, voeren wij zelf (delen van) herstelonderzoeken uit.

Gevolgen uitkomst herstelonderzoek
Wanneer het herstel of de kwaliteit van de gevraagde verantwoording ontoereikend is, heeft dit gevolgen voor welke toezichtsinterventies we kiezen en hoe we de kwaliteit van het bestuur inschatten. Wanneer we concluderen dat het vermogen van het bestuur om zelf de kwaliteit te waarborgen niet voldoende is, neemt de intensiteit van ons vervolgtoezicht toe. Ook dit is proportioneel.
Bovenstaande geven we in tabel 7.5.1a schematisch weer. De invulling is maatwerk per onderzoek.

Tabel 7.5.1a Inrichting vervolgtoezicht

Uitkomsten onderzoek	Inrichting vervolgtoezicht
Voldoet ten minste aan basiskwaliteit	Geen vervolgtoezicht; regulier toezicht

Uitkomsten onderzoek	Inrichting vervolgtoezicht
Tekortkomingen bestuur	Monitoring voortgang herstel door inspectie *en/of* verantwoording herstel door bestuur *en* herstelonderzoek door inspectie
Tekortkomingen school	Monitoring voortgang herstel door inspectie *en/of* verantwoording herstel door bestuur *en/of* herstelonderzoek door inspectie

7.5.2 Escaleren

Escaleren heeft betrekking op interventies om besturen aan te sporen de door ons noodzakelijk geachte verbeteringen door te voeren. Escalatie gaat stapsgewijs, waarbij steeds wordt gekeken welk middel nodig is. Dit zodat de verbeteringen plaatsvinden. Naarmate een bestuur of een school daar minder goed in slaagt, intensiveren we het toezicht. Dit kan verder en verdiepend onderzoek inhouden, bijvoorbeeld een specifiek onderzoek naar het bestuurlijk handelen. In het uiterste geval, wanneer we zien dat verbetering uitblijft, kunnen we verschillende sancties inzetten of maatregelen nemen.
Naarmate verbetering uitblijft en de risico's op kwaliteitsverlies groter worden, treedt een volgende fase van escalatie in werking. De escalatie sluit aan op de bevoegdheden van de inspectie en vervolgens op die van de minister. De minister heeft de bevoegdheid om direct over te gaan tot inhouden van (een deel van de) bekostiging bij het niet naleven van een wettelijke voorschrift. Dat kan de minister alleen nadat het schoolbestuur een redelijke termijn heeft gekregen om de tekortkoming te herstellen.[28] Een escalatietraject is bij elke toezichtsituatie anders. De volgorde van interventie en escalatiestappen wordt per situatie bepaald.
Interventies kunnen variëren van een herstelopdracht om tekortkomingen op te heffen op schoolniveau tot zeer ingrijpende maatregelen op het niveau van bekostiging van scholen en op het niveau van besturen. Vanzelfsprekend wegen we in alle gevallen af wat de ernst en de langdurigheid van de risico's zijn en of het bestuur voldoende perspectief op verbetering van de situatie biedt.

[28] Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen 2022.

8. Communicatie en rapportage

8.1 Inleiding

Als inspectie hebben we een publieke taak om ouders en de samenleving te informeren over onze bevindingen en oordelen over de kwaliteit van de (be)sturing en het onderwijs. Daarom geven we op verschillende manieren actief inzicht in onze onderzoeksresultaten en oordelen. Zo dragen we bij aan de informatie die over het onderwijsstelsel, de besturen en scholen beschikbaar is. Naast de informatie waarin de inspectie voorziet, leveren besturen, scholen en anderen, elk vanuit hun rol en (publieke) verantwoordelijkheid, een bijdrage aan de informatie die over de scholen en het onderwijs beschikbaar is.

Naast communicatie via het meldpunt van de inspectie, de website en 'De Staat van het Onderwijs' zijn er rapportages over themaonderzoeken en onderzoeken bij besturen en scholen beschikbaar. Al onze rapporten zijn in beginsel openbaar.[29] We zijn daarmee transparant in onze werkwijze en onze oordelen en waarderingen. Onze website is de centrale plek waar onze rapporten terug te vinden zijn. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we communiceren en geven we een toelichting op de verschillende rapportagevormen.

8.2 Communicatie

Onze communicatie over de resultaten van onderzoeken kent meerdere vormen. We richten ons ten eerste op de vraag welke doelgroep het meest zou kunnen doen met onze toezichtsinformatie. We bepalen wie mogelijk betrokken is bij het verhogen van de onderwijskwaliteit of bij het oplossen van problemen. Vervolgens stemmen we de vorm van de communicatie daarop af. Naast de verschillende – meer formele – vormen van rapportage die hierna zijn beschreven, maken we gebruik van andere vormen van communicatie. Bijvoorbeeld van infographics of animaties. Ook de inzet van sociale media, bijdragen aan relevante congressen, het geven van lezingen en het zelf organiseren van conferenties of rondetafelgesprekken, maken deel uit van onze communicatie. Een belangrijke communicatievorm daarin is ons jaarlijkse congres, waar we 'De Staat van het Onderwijs' presenteren.

We communiceren over de uitkomsten van onze onderzoeken, maar hebben daarnaast ook een informatiefunctie. Via het meldpunt van de inspectie kunnen ouders, besturen en scholen bijvoorbeeld vragen stellen over het onderwijs, ons toezicht in het algemeen of specifieke scholen. Ook kunnen hier zorgen over het onderwijs worden gemeld. Vertrouwenskwesties kunnen worden gemeld bij vertrouwensinspecteurs.
Meldingen over het onderwijs hebben voor ons een signaalfunctie en we nemen deze mee bij de jaarlijkse prestatieanalyse en de expertanalyse ter voorbereiding van het vierjaarlijks onderzoek. Soms is de signalering zo ernstig van aard dat deze meteen aanleiding voor onderzoek vormt.

8.3 Rapportage

We rapporteren op stelselniveau en op het niveau van besturen en scholen. In beginsel maken we onze rapporten over besturen en scholen in de vijfde week na vaststelling openbaar (artikel 21, eerste lid, WOT).[30]

8.3.1 Stelselniveau

Onderzoeken op stelselniveau kennen de volgende rapportagevormen.

---

[29] In artikel 15, tweede lid, WOT is bepaald dat rapporten van een specifiek onderzoek openbaar zijn, tenzij aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet.

[30] In artikel 15, tweede lid, WOT is bepaald dat rapporten van een specifiek onderzoek openbaar zijn, tenzij aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet.

De Staat van het Onderwijs
Jaarlijks rapporteren we over het onderwijsstelsel als geheel in 'De Staat van het Onderwijs'. Dit rapport publiceren we elk voorjaar. Hierin beschrijven we hoe het staat met de realisatie van de kernfuncties van het onderwijsstelsel. Ook geven we een beeld van de kwaliteit van de besturen en instellingen, de positieve ontwikkelingen en de mogelijke zorgen. Voor 'De Staat van het Onderwijs' gebruiken we onder andere de onderzoeksgegevens uit onze vierjaarlijkse onderzoeken, themaonderzoeken en gegevens uit (internationaal) wetenschappelijk onderzoek. Zo geven we een actueel beeld van de prestaties van het stelsel als geheel (zie hoofdstuk 7).

Jaarlijks rapporteren we ook over de financiële toestand van de instellingen en het onderwijsstelsel. Wij baseren ons daarbij op financiële gegevens van de instellingen zelf en verder op toezichtactiviteiten en onderzoeken die wij uitvoeren rond het financieel beheer van instellingen. Daarbij geven we aan wat goed gaat en wijzen we op risico's.

Themarapporten
We rapporteren op diverse manieren over onze themaonderzoeken. Zo rapporteren we hier over in 'De Staat van het Onderwijs'. Vaak brengen we daarnaast een apart themarapport uit.

8.3.2 Bestuursniveau

Over onderzoeken op bestuursniveau rapporteren we in het rapport van het vierjaarlijks onderzoek. Dit rapport is gericht aan het bestuur en geeft een totaalbeeld van de bevindingen en oordelen op bestuursniveau en van de onderzoeksactiviteiten die in dit kader op scholen plaatsvonden. We rapporteren in dit rapport kort over verificatie-activiteiten en – wanneer uitgevoerd – kwaliteitsonderzoeken naar risico's en/of onderzoeken naar financiële risico's. Bij verificatie-activiteiten op schoolniveau geven we geen oordelen of waarderingen. De rapportage hierover is daarom beknopt.
In het rapport maken we onderscheid tussen enerzijds de beoordeling van de naleving van de deugdelijkheidseisen (voldoen het bestuur en zijn scholen aan de basiskwaliteit?) en anderzijds onze waardering van de ambities. Tot slot worden in beginsel in het rapport eventuele herstelopdrachten en
-onderzoeken vastgelegd die betrekking hebben op het herstel van niet-naleving van de deugdelijkheidseisen. Dan leggen we ook de termijnen vast waarbinnen de tekortkoming(en) moet(en) zijn hersteld (zie paragraaf 7.5).

De oordelen op bestuursniveau presenteren we samen met het betreffende onderzoeksrapport op onze website. Het doel hiervan is om belanghebbenden over de resultaten van het toezicht te informeren. Als daarna uit herstelonderzoek blijkt dat een bestuur de aangetroffen tekortkomingen heeft hersteld, dan wordt dit nieuwe oordeel ook zichtbaar gemaakt op de website.

Specifieke onderzoeken
Als uit eerder onderzoek blijkt dat een bestuur niet in staat is noodzakelijke verbetermaatregelen te treffen of als uit signalen problemen naar voren komen die direct om onderzoek naar een specifiek knelpunt vragen, voert de inspectie een specifiek onderzoek uit. Deze onderzoeken worden uitgevoerd in het kader van artikel 15 van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT). Over de bevindingen en conclusies wordt een rapport gemaakt dat in beginsel op de website van de inspectie openbaar wordt gemaakt.

Onderzoeken naar financieel beheer
We rapporteren apart op bestuursniveau over de onderzoeken die buiten een vierjaarlijks onderzoek vallen en uitgevoerd worden bij financiële risico's.

8.3.3 Schoolniveau

We rapporteren over onze bevindingen uit onderzoeken op scholen vaak als onderdeel van andere rapportages over besturen of het stelsel. In themaonderzoeken presenteren we een algemeen

beeld, waardoor bevindingen van een individuele school niet herkenbaar zijn in het rapport. Het rapport 'Vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen' bevat deelrapportages over onderzoeks- en verificatie-activiteiten die binnen het bestuursonderzoek op scholen plaatsvonden. We rapporteren afzonderlijk over onderzoeken die we op scholen uitvoeren, buiten de thema- en bestuursonderzoeken om. Zo kunnen ouders en andere belangstellenden, naast de informatie die vanuit het bestuur beschikbaar is, van onze toezichtsresultaten kennisnemen. Dat doen we in de volgende gevallen.

Kwaliteitsonderzoek naar risico's
Als we een kwaliteitsonderzoek naar risico's hebben uitgevoerd, rapporteren we over de uitkomsten in een rapport gericht aan het bestuur. Bij het oordeel Zeer zwak zenden we het bestuur ook een rapport toe dat bedoeld is voor ouders. Naast een beschrijving van de bevindingen worden de oordelen op de standaarden weergegeven. Ook wordt het eindoordeel toegevoegd. Het rapport van de school plaatsen we op onze website.
Wanneer het bestuur in opdracht van de inspectie zelf een (herstel)onderzoek uitvoert, worden de resultaten na herstel op de inspectiewebsite in principe vermeld via een verwijzing naar de website van het bestuur.

Specifieke onderzoeken
Net als bij besturen kunnen we ook op schoolniveau een specifiek onderzoek uitvoeren. Dit kan met het onderzoek op bestuursniveau samenhangen, maar ook afzonderlijk worden uitgevoerd. Dergelijke onderzoeken worden uitgevoerd in het kader van artikel 15, WOT. Over de bevindingen en conclusies schrijven we een rapport, dat op de website van de inspectie openbaar wordt gemaakt.

8.4 Openbaarmaking, zienswijze en bezwaar

Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk staat, maken we al onze rapporten in beginsel openbaar.[31] Nadat we het bestuur gevraagd hebben op basis van het conceptrapport een (beleids)reactie op te stellen, voegen we deze aan het rapport toe en stellen we het rapport definitief vast.

Als met het bestuur geen overeenstemming is bereikt over de door het bestuur gewenste wijzigingen van het conceptrapport, heeft het bestuur een andere zienswijze op de oordelen en waarderingen. Deze zienswijze voegen we als bijlage toe aan het definitieve rapport.

Een bestuur kan bezwaar maken tegen de openbaarmaking van een rapport als het een onderzoek is dat wordt uitgevoerd op basis van artikel 15 van de WOT (specifiek onderzoek, paragraaf 5.3) en daarnaast kan een bestuur bezwaar maken tegen het eindoordeel Zeer zwak.

In bepaalde gevallen is het mogelijk om een klacht in te dienen over een gedraging van de inspectie. Wij verwijzen u voor de klachtenprocedure naar onze website (www.onderwijsinspectie.nl).

[31] In artikel 15, tweede lid, WOT is bepaald dat rapporten van een specifiek onderzoek openbaar zijn, tenzij aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet.

9. Specifieke toepassingen van het onderzoekskader

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we enkele specifieke toepassingen van en uitzonderingen op het reguliere onderzoekskader. Het betreffen samenwerkingsverbanden passend onderwijs en onderwijssoorten en
-voorzieningen waarvoor specifieke wet- en regelgeving geldt, zodat aanpassingen van het waarderingskader of de werkwijze nodig zijn.

Er zijn ook onderwijssoorten en -voorzieningen waar we wel toezicht op houden, maar niet op grond van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), bijvoorbeeld het Nederlands onderwijs in het buitenland (NOB)) en niet-bekostigde instellingen (B3-scholen in primair en voortgezet onderwijs). Daarvoor zijn aparte waarderingskaders opgesteld. Hoe het toezicht op deze vormen eruitziet, is te vinden op onze website.[32]
Ook zijn er onderwijssoorten of -voorzieningen in de vorm van een pilot. In die gevallen is er wel sprake van inspectiebetrokkenheid, maar is de wet- en regelgeving nog niet volledig uitgekristalliseerd. Vanwege het tijdelijke karakter van pilots en experimenten zijn deze niet beschreven in dit onderzoekskader.

Het onderwijsstelsel laat de afgelopen jaren ontwikkelingen zien naar meer variatie in bijvoorbeeld onderwijsroutes, diplomering en samengestelde trajecten. Besturen hebben de verantwoordelijkheid voor al het onderwijs dat zij aanbieden. De beoordeling van de kwaliteit hiervan vindt in beginsel plaats binnen de reikwijdte van het vierjaarlijks onderzoek. Wij baseren ons hierbij op geldende wet- en regelgeving die voor deze routes van toepassing zijn.

Achtereenvolgens beschrijven we het toezicht op: besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs en orthopedagogisch-didactische centra (paragraaf 9.2), praktijkonderwijs (paragraaf 9.3), eerste opvang anderstaligen (paragraaf 9.4), internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (paragraaf 9.5), particuliere zelfstandige exameninstellingen (paragraaf 9.6), de doorlopende leerroutes vmbo-mbo (paragraaf 9.7) en onderwijs in Caribisch Nederland (paragraaf 9.8).

In de tekst hieronder staat een overzicht van de standaarden uit het waarderingskader (hoofdstuk 4 en/of 5) die al dan niet, of met wijziging, van toepassing zijn op genoemde voorzieningen. De overige wettelijke vereisten (paragraaf 5.4) zijn ook van toepassing op de bijlagen. Verder zijn afwijkingen in de normering (hoofdstuk 6) en de werkwijze (hoofdstuk 7) opgenomen. Voor de leesbaarheid zijn de volledige waarderingskaders per onderwijssoort in de bijlagen opgenomen.

9.2 Besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs

9.2.1 Inleiding

Schoolbesturen zijn verplicht aangesloten bij een of meer samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het bestuur van het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen zijn beide en gezamenlijk verantwoordelijk voor de realisatie van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband heeft eigen wettelijke taken en deze zijn erop gericht om te zorgen voor een dekkend netwerk van voorzieningen, zodat aangesloten schoolbesturen kunnen voldoen aan de zorgplicht passend onderwijs. Het samenwerkingsverband moet afspraken maken over de manier waarop voor alle leerlingen zo goed mogelijk passend onderwijs wordt georganiseerd. Deze afspraken legt het samenwerkingsverband vast in het ondersteuningsplan. Waar deze afspraken

[32] Zie www.onderwijsinspectie.nl.

het beleid van schoolbesturen en scholen betreffen, zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de uitvoering van deze afspraken.

De wet laat veel ruimte voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen om passend onderwijs naar regionale kenmerken en eigen visie te organiseren. Die vrijheid is ook bedoeld om ruimte te creëren voor meer maatwerk en om keuzes te maken die passen bij de extra onderwijsbehoeften van leerlingen in de regio. Dit vraagt om een goede afstemming met gemeentelijke partners en is gericht op de aansluiting van het onderwijs op het jeugdbeleid van de gemeente(n), waaronder de jeugdhulp. Ook hierover legt het samenwerkingsverband afspraken vast in het ondersteuningsplan en voert hierover overleg met de gemeente(n) en andere samenwerkingsverbanden in de regio. Een andere belangrijke taak van het samenwerkingsverband is de verantwoordelijkheid voor de advisering over extra ondersteuning en toeleiding tot speciale scholen en voorzieningen. Hiermee vervult het samenwerkingsverband een centrale rol in de toewijzing van extra ondersteuning.

Het toezicht moet inzicht geven in de mate waarin samenwerkingsverbanden erin slagen hun taak te vervullen.

Orthopedagogisch-didactische centra
Een samenwerkingsverband kan ervoor kiezen om, met het oog op de doelstelling om te zorgen voor een dekkend netwerk van voorzieningen, een orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) onderdeel te laten zijn van het samenwerkingsverband. Een opdc is een onderwijsvoorziening voor leerlingen voor wie een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is. Voor hen is het tijdelijk niet mogelijk om onderwijs te volgen op de reguliere school, ook niet met extra ondersteuning. Hiermee biedt de voorziening schoolbesturen de mogelijkheid om voor specifieke leerlingen aan de zorgplicht te kunnen voldoen. Omdat de leerling ingeschreven blijft staan bij de reguliere school en het schoolbestuur daarmee verantwoordelijk blijft voor de resultaten van de leerling, is ook het schoolbestuur gebaat bij een voorziening van voldoende kwaliteit.

De kwaliteit van het onderwijs op een opdc is de verantwoordelijkheid van het bestuur van het samenwerkingsverband waartoe het opdc behoort. In het ondersteuningsplan staat wat de positie en functie zijn van het opdc binnen het dekkend netwerk van het samenwerkingsverband en welke leerlingen in aanmerking kunnen komen voor het volgen van (een deel van) het onderwijsprogramma op een opdc.

Het toezicht richt zich op de beoordeling van de onderwijskwaliteit van het opdc en gaat na in hoeverre het bestuur van het samenwerkingsverband zicht heeft op de kwaliteit en stuurt op verbetering. Voor schoolbesturen is het van belang dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is, omdat zij verantwoordelijk zijn voor de resultaten van de leerling. De leerling blijft immers ingeschreven op de reguliere school.

9.2.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

Waarderingskader en normering besturen samenwerkingsverbanden
Het waarderingskader voor besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs bestaat uit twee kwaliteitsgebieden die ieder onderverdeeld zijn in drie standaarden.

Het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA) is onderverdeeld in drie standaarden die (in)richting, uitvoering en evaluatie omvatten. Deze standaarden zijn met elkaar verbonden en richten zich op het stelsel van kwaliteitszorg en governance. Dit betekent dat we deze standaarden in samenhang onderzoeken. Als een samenwerkingsverband een opdc heeft ingericht, dan nemen we bij de beoordeling van deze standaarden mee of het bestuur voldoet aan de zorgplicht voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc.

Het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs (RPO) richt zich op de wettelijke taken die specifiek zijn voorbehouden aan samenwerkingsverbanden passend onderwijs en die zijn gericht op

de realisatie van de maatschappelijke opdracht voor passend onderwijs. Deze wettelijke taken zijn gevat in de drie standaarden in het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs.

Uit de beoordeling van de standaarden uit de twee kwaliteitsgebieden blijkt of het bestuur in staat is om met zijn (be)sturing de basiskwaliteit van het samenwerkingsverband te realiseren, te waarborgen en verder te ontwikkelen. Met deze kennis over het resultaat en de kwaliteit van de sturing richten we het (vervolg)toezicht proportioneel in (zie hoofdstuk 7).

In onderstaande figuur staat de beoordeling/normering schematisch weergegeven.

Oordeel/waardering bestuursniveau	Norm
Goed	Twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn Goed en de derde is ten minste Voldoende én twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs, waaronder in elk geval de standaard Dekkend netwerk van voorzieningen, zijn Goed en de derde is ten minste Voldoende.
Voldoende	Alle drie standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn ten minste Voldoende én uit het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs zijn minimaal de standaard Dekkend netwerk van voorzieningen én een andere standaard Voldoende.
Onvoldoende	Een of meer standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie is/zijn Onvoldoende. Of de standaard Dekkend netwerk van voorzieningen uit het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs is Onvoldoende, of de standaard Regionale samenwerking én de standaard Advisering en beoordeling toelaatbaarheid zijn beide Onvoldoende.

Waarderingskader en normering opdc's
Voor de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs op het opdc maken we gebruik van de waarderingskaders primair onderwijs (voor opdc's in het primair onderwijs) en voortgezet onderwijs (voor opdc's in het voortgezet onderwijs), zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de betreffende kaders. Omdat de leerlingen op het opdc ingeschreven staan op een reguliere school, tellen hun (onderwijs)resultaten mee op de school van inschrijving. We geven dus bij het opdc geen oordeel op de standaard OR1 (Resultaten). Voor de beoordeling en waardering van de kwaliteit van het opdc geldt dan ook de beslisregel voor scholen waarvan de resultaten niet te beoordelen zijn (zie paragraaf 6.5.2 van de betreffende kaders).

9.2.3 Werkwijze

Werkwijze toezicht op besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs
De werkwijze voor het toezicht op de besturen van samenwerkingsverbanden komt in grote mate overeen met de werkwijze bij schoolbesturen. Het verschil is dat we bij het toezicht op een samenwerkingsverband tijdens de expertanalyse (paragraaf 7.4.1, onderdeel 1. Analyse) belanghebbenden bij het samenwerkingsverband raadplegen. Dit doen we in de vorm van rondetafelgesprekken. Deze gesprekken zijn medebepalend voor de inrichting van het onderzoek. Tijdens een onderzoek kunnen we ook gesprekken voeren met regionale partners, zoals de gemeente(n), de jeugdhulp en leerplicht.

Bij het toezicht op het samenwerkingsverband bekijken we ook of aangesloten scholen het beleid van het samenwerkingsverband in de praktijk uitvoeren. Dit beleid staat beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband en de resultaten die scholen hiermee bereiken, stellen we (ook) vast aan de hand van verificatie-activiteiten.

Een dergelijke activiteit is onderdeel van het onderzoek naar de werking van de kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband. We gaan na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt. Daarnaast geeft het ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen. De uitkomsten van de verificatie-activiteiten levert geen oordeel op over de scholen, maar een signaal of zij de onderzochte afspraken uit het ondersteuningsplan naleven en over *de uitwerking van het beleid van het samenwerkingsverband.*

Werkwijze toezicht op opdc's
Voor de werkwijze voor het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs op het opdc gelden de uitgangspunten zoals genoemd in hoofdstuk 7.

9.3 Praktijkonderwijs

9.3.1 Inleiding

Het doel van het praktijkonderwijs is leerlingen toe te leiden naar werk of een vervolgopleiding. Maatwerk en gepersonaliseerd leren zijn kenmerkend voor het praktijkonderwijs: elke leerling volgt een eigen leerroute, die aansluit bij wat hij of zij kan en graag wil. Theorie wordt tot leven gebracht en verdiept door middel van praktische vakken en stages. Alle leerlingen in het praktijkonderwijs beschikken over een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband voor deze vorm van onderwijs.

Het praktijkonderwijs richt zich vooral op het voorbereiden op thema's die belangrijk zijn voor de leerlingen: wonen, werken, vrije tijd, burgerschap en leren. Leerlingen leren binnen deze thema's zo goed en zo zelfstandig mogelijk te functioneren binnen de school en in de maatschappij. Leerlingen die het praktijkonderwijs succesvol hebben doorlopen, ontvangen een diploma van de school.[33]

9.3.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

De aanpassingen in het waarderingskader betreffen de standaarden Aanbod, Zicht op ontwikkeling en begeleiding en Resultaten:

- De standaard Aanbod is aangepast, omdat de inhoud van het onderwijs afwijkt van het aanbod in het reguliere voortgezet onderwijs.
- Voor elke leerling maakt de school een ontwikkelingsperspectief waarin beschreven is welk (eind)perspectief wordt nagestreefd en op welke manier het onderwijs wordt aangepast om dit doel te bereiken. De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is daarop aangepast.
- De standaard Pedagogisch-didactisch handelen is aangevuld met de term 'ortho' om duidelijk te maken dat het hier gaat om specifiek handelen met het oog op de doelgroep.
- De standaard Afsluiting is aangepast, omdat de leerlingen geen examen doen maar een schooldiploma of een verklaring ontvangen.
- De standaard Resultaten is aangepast, omdat er geen normen zijn voor praktijkonderwijs. In plaats daarvan wordt er gekeken naar de eigen streefdoelen.

Alle overige standaarden zijn ongewijzigd van toepassing. De standaard Praktijkvorming/stage is toegevoegd aan het waarderingskader vanwege het belang hiervan voor het praktijkonderwijs.

[33] De Eerste en Tweede Kamer hebben wetgeving aangenomen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 580, nr. 2 (wetsvoorstel)) waarin onder andere geregeld wordt dat leerlingen in het praktijkonderwijs een schooldiploma krijgen als de directeur oordeelt dat zij daarvoor in aanmerking komen. Standaard OP6 wordt alleen beoordeeld als bovengenoemd wetsvoorstel is aangenomen en in werking is getreden op het moment van vaststelling van het onderzoekskader.

Normering
Bij een onderzoek op schoolniveau trekken we op basis van onze oordelen op de standaarden een conclusie over de kwaliteit van het onderwijs volgens de beslisregels uit hoofdstuk 6. Omdat voor de resultaten van leerlingen van een praktijkschool geen normen beschikbaar zijn, gelden daarmee de beslisregels voor scholen waarvan de resultaten niet te beoordelen zijn (paragraaf 6.5.2).

Bijlage 2 bevat het volledige waarderingskader voor het praktijkonderwijs.

9.3.3 Werkwijze

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7.

9.4 Eerste opvang anderstaligen

9.4.1 Inleiding

Kinderen die vanuit het buitenland naar Nederland komen en die het Nederlands nog onvoldoende beheersen om regulier voortgezet onderwijs te volgen, kunnen terecht in de zogeheten eerste opvang anderstaligen (eoa). Het gaat onder andere om asielzoekers, vluchtelingen, kinderen die naar Nederland zijn gekomen in het kader van gezinsherenigingen en arbeidsmigranten (ook wel minderjarige vreemdelingen). De verblijfsduur van leerlingen op de eoa is in principe twee jaar. Daarna stromen zij door naar het regulier voortgezet onderwijs of een vervolgopleiding.

Er zijn eoa's die een eigen vestigings- of BRIN-nummer hebben, maar de meeste eoa's zijn gekoppeld aan een onderwijssoort of afdeling van een school voor voortgezet onderwijs.

Het toezicht op de eerste opvang anderstaligen maakt integraal onderdeel uit van het toezicht op scholen voor voortgezet onderwijs. De werkwijze zoals in dit onderzoekskader staat beschreven is dan ook van toepassing.

9.4.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

De aanpassingen in het waarderingskader betreffen de volgende standaarden:

- De standaard Aanbod is aangepast. Leerlingen in een eoa volgen een intensief programma om Nederlands te leren en worden voorbereid op instroom in het reguliere onderwijs.
- De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is aangepast, omdat voor anderstalige leerlingen andere ontwikkeldoelen gelden en afstemming op onderwijsbehoeften anders verloopt dan in het reguliere voortgezet onderwijs.
- De standaard Pedagogisch-didactisch handelen is aangepast, omdat het hier specifiek (ortho)pedagogisch-didactisch handelen voor nieuwkomers betreft.
- De standaard Afsluiting is aangepast, omdat bij het onderwijs aan anderstaligen soms sprake is van een overgang naar het regulier voortgezet onderwijs, maar veel vaker van de afsluiting van de voortgezet onderwijsloopbaan en een overgang naar het middelbaar beroepsonderwijs.
- De standaard Resultaten is aangepast, omdat er geen normen zijn voor anderstaligen. In plaats daarvan wordt gekeken naar de eigen streefdoelen.

De wettelijke vereisten voor het schoolplan, de schoolgids en de medezeggenschap gelden alleen voor de moederschool als de eerste opvang anderstaligen verbonden is aan een afdeling van een school voor voortgezet onderwijs. In de betreffende documenten en regelingen moet de eoa wel geadresseerd worden.

Normering
Bij een onderzoek op eoa's met een eigen vestigings- of BRIN-nummer trekken we op basis van onze oordelen op de standaarden een conclusie over de kwaliteit van het onderwijs volgens de beslisregels uit hoofdstuk 6. Omdat voor de resultaten van leerlingen in een eoa geen normen

beschikbaar zijn, gelden daarmee de beslisregels voor scholen waarvan de resultaten niet te beoordelen zijn (paragraaf 6.5.2).

Voor eoa's die gekoppeld zijn aan een onderwijssoort of afdeling van een school voor voortgezet onderwijs beoordelen we ook de standaarden zoals vermeld in de bijlage. Het bestuur van de school voor voortgezet onderwijs is verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op de eoa. Zo nodig geven we herstelopdrachten aan het bestuur.

Bijlage 3 bevat het volledige waarderingskader eoa's.

9.4.3 Werkwijze

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7.

9.5 Internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs

9.5.1 Inleiding

Internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (igvo) is toegankelijk voor leerlingen die:

- een andere dan de Nederlandse nationaliteit bezitten en van wie ten minste een van de ouders, voogden of verzorgers voor een tijdelijke periode in Nederland of een grensgebied van Nederland werkzaam is;
- de Nederlandse nationaliteit bezitten en twee jaar of langer in het buitenland onderwijs hebben genoten omdat ten minste een van de ouders, voogden of verzorgers voor een bepaalde tijd in het buitenland werkzaam was;
- de Nederlandse nationaliteit bezitten, van wie ten minste een van de ouders, voogden of verzorgers blijkens een schriftelijke verklaring van de werkgever binnen twee jaar na het tijdstip van toelating voor ten minste twee jaar in het buitenland werkzaam zal zijn, en die in deze periode bij die ouder, voogd of verzorger zal wonen;
- een geschikte vooropleiding (havo 5 of vwo 4 succesvol afgerond) hebben doorlopen en voldoende kennis van de Engelse taal hebben.

De inspectie houdt bij het igvo, in alle gevallen een afdeling of nevenvestiging van een reguliere (Nederlandstalige) school, toezicht op de bekostigingseisen en de aanvullende regels voor internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (Beleidsregel IGVO 2010).

9.5.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

In principe gebruiken we bij de beoordeling van het igvo het reguliere waarderingskader voor het voortgezet onderwijs. Gezien de specifieke situatie en het karakter van de internationale afdelingen zijn onderstaande standaarden aangepast:

- De standaard Aanbod is aangepast, omdat deze scholen met een ander curriculum werken.
- De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is veranderd, omdat door het ontbreken van internationaal georiënteerd praktijkonderwijs en speciaal onderwijs soms aanvullende externe begeleiding nodig is.
- De standaard Afsluiting kent enkele wijzigingen, omdat de afsluiting van het onderwijs op een andere manier verloopt.
- De standaard Resultaten is aangepast, omdat de resultaten vanwege het niet-afnemen van de Nederlandse eindexamens en veel tussentijdse in- en uitstroom niet te beoordelen zijn.

Daarnaast gelden er enkele aanpassingen in de overige wettelijke vereisten. De belangrijkste is de ouderbijdrage. Toelating tot de internationale afdeling is namelijk afhankelijk van de voldoening van deze bijdrage. Het bestuur bepaalt de hoogte van deze ouderbijdrage.

Normering

Voor het eindoordeel worden de beslisregels gevolgd, zoals beschreven in hoofdstuk 6. Omdat voor de resultaten van leerlingen in een igvo geen normen beschikbaar zijn, gelden daarmee de beslisregels voor scholen waarvan de resultaten niet te beoordelen zijn (paragraaf 6.5.2).

Bijlage 4 bevat het volledige waarderingskader igvo.

9.5.3 Werkwijze

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7.

9.6 Toezicht op vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2-scholen)

9.6.1 Inleiding

In deze paragraaf beschrijven wij het toezicht op voortgezet onderwijs dat wordt uitgevoerd door:

- bekostigde opleidingen voor voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) op roc's;
- niet-bekostigde opleidingen vavo;
- niet-bekostigde/particuliere zelfstandige exameninstellingen.

De twee laatste soorten worden in samenhang verzorgd door particuliere instellingen.
Bekostigde (op grond van artikel 1.3.1, eerste en tweede lid, WEB) en niet-bekostigde vavo-opleidingen (op grond van artikel 1.4a.1, WEB) leiden op tot het behalen van een geheel diploma of een of meer certificaten.

Particuliere zelfstandige exameninstellingen, ook wel B2-scholen genoemd (op grond van artikel 2.66 WVO 2020), leiden op tot het behalen van een geheel diploma voortgezet onderwijs. Deze opleidingen worden in de praktijk vaak verzorgd door besturen die ook voor niet-bekostigde opleidingen vavo een diploma-erkenning hebben. De leerlingen van B2 en niet-bekostigd vavo zitten vaak in dezelfde klas en volgen hetzelfde onderwijs.
Voor deze typen scholen zijn twee wetten van toepassing: de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 (WVO 2020) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).
Vavo-opleidingen op roc's voldoen aan de eisen van de WEB voor zover die betrekking hebben op vavo. Niet-bekostigde VO-scholen voldoen aan de WVO 2020 (op grond van artikel 2.66 WVO 2020). Niet-bekostigd vavo voldoet aan de WEB (op grond van artikel 1.4a.1).

Vanwege de grote overeenkomsten tussen deze vormen van onderwijs is één waarderingskader opgesteld. Onder basiskwaliteit wordt ten eerste beschreven aan welke basiskwaliteit beide onderwijsvormen moeten voldoen. Daaronder geven we, voor zover van toepassing, de aanvullende eisen voor de basiskwaliteit voor vavo, dan wel de B2-scholen. Bij vavo kan er onderscheid gemaakt worden tussen de wettelijke eisen voor particuliere vavo-scholen en voor bekostigde vavo-scholen onder een roc-bestuur. Ook is in de wettelijke onderbouwing, waar van toepassing, onderscheid aangegeven.

Op bestuursniveau sluit het waarderingskader grotendeels aan op de kaders voor middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs; voor B2-instellingen sluit het waarderingskader grotendeels aan bij het waarderingskader voor niet-bekostigde instellingen middelbaar beroepsonderwijs. Dit laatste waarderingskader is opgenomen in bijlage 2 van het Onderzoekskader 2021 voor middelbaar beroepsonderwijs.

9.6.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

Vavo-opleidingen op roc's moeten voldoen aan de eisen van de WEB, voor zover die betrekking hebben op vavo, en niet bekostigde (particuliere) opleidingen moeten voldoen aan de WVO 2020 en de WEB.

De aanpassingen in het waarderingskader ten opzichte van het waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs betreffen alle standaarden. Voor vavo en B2-scholen zijn er vanuit de onderwijswetten gezien geen wettelijke eisen rond burgerschapsvorming, achterstandsbestrijding, deelname aan een samenwerkingsverband passend onderwijs en – voor

zover het betreft niet-bekostigd vavo en de per definitie niet bekostigde B2-scholen - medezeggenschap.
Enkele standaarden zijn niet in dit waarderingskader opgenomen, te weten Schoolklimaat en Sociale en maatschappelijke competenties. De standaard Stage/praktijkvorming geldt alleen voor B2-instellingen voor zover het de onderwijssoort vmbo-b, -k en -g betreft.

Ook zijn met deze scholen andere afspraken gemaakt over de leerresultaten. Voor de Resultaten (standaard OR1) zijn twee indicatoren vastgesteld, over de vakken die met een voldoende zijn afgesloten en het verschil tussen de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen. Bijlage 5 bevat het volledige waarderingskader.

Daarnaast is een aantal wettelijke bepalingen dat van toepassing is op vavo-opleidingen op roc's niet van toepassing op niet-bekostigde vavo-opleidingen. Deze artikelen staan in onderstaande tabel.

Tabel 1: Uitgezonderde wettelijke bepalingen (uit de WEB) per standaard voor niet-bekostigd vavo

Standaarden uit het waarderingskader	Uitgezonderde wettelijke bepalingen
OP1 Aanbod	Artikel 1.3.5, sub c, WEB
OP2 Ontwikkeling en begeleiding	Artikel 1.3.5, sub a, artikel 7.1.5, artikel 8.1.3a, artikel 8.1.7a WEB
VS1 Veiligheid	Artikel 8a.2.2, derde lid, onderdeel k, WEB
SKA1 Visie, doelen en ambities	Artikel 3.1.3 eerste lid, artikel 4.1a.1, vierde lid, artikel 7.5.1, artikel 7.5.7, eerste lid WEB
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	Artikel 1.3.6a; artikel 4.1a.1, eerste, derde en vierde lid, WEB
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur (bestuursniveau)	Artikel 7.5.7, eerste lid, WEB

Normering
Voor het bepalen van een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs gelden de beslisregels uit paragraaf 6.5. B2-scholen en niet-bekostigd vavo komen niet in aanmerking voor de waardering Goed.

Normering vavo

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Resultaten, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in het gebied Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaarden Resultaten of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden binnen het gebied Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak*	De standaard Resultaten is Onvoldoende, én Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid zijn Onvoldoende.

*: Het oordeel Zeer zwak kan worden gegeven aan niet-bekostigd vavo als een invulling van onderwijs en/of examinering van onvoldoende kwaliteit op basis van artikel 6a.1.2 jo 1.4a.1, eerste

lid, WEB. Het oordeel Zeer zwak kan worden gegeven aan niet-bekostigd vavo als een invulling van onderwijs en/of examinering van onvoldoende kwaliteit op basis van artikel 6a.1.2 jo 1.4a.1, eerste lid, WEB

Normering vavo als de standaard Resultaten niet wordt beoordeeld

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf meer dan één van de andere standaarden binnen de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak*	Twee van de volgende standaarden zijn Onvoldoende: Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid.

*: Het oordeel Zeer zwak kan worden gegeven aan niet-bekostigd vavo als een invulling van onderwijs en/of examinering van onvoldoende kwaliteit op basis van artikel 6a.1.2 jo 1.4a.1, eerste lid, WEB. Het oordeel Zeer zwak kan worden gegeven aan niet-bekostigd vavo als een invulling van onderwijs en/of examinering van onvoldoende kwaliteit op basis van artikel 6a.1.2 jo 1.4a.1, eerste lid, WEB

9.6.3 Werkwijze

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7. De maatregelen in het kader van herstel en verbetering zijn in voorkomende situaties ook van toepassing op deze scholen. Als escalatie van het toezicht noodzakelijk blijkt, kunnen bevoegdheden worden ingetrokken door de minister.
Ten aanzien van bekostigd vavo geldt dat de examenlicentie bij onvoldoende examinering kan worden ingetrokken op basis van artikel 6a.2.1 WEB.
Ten aanzien van niet-bekostigd vavo geldt dat ook de diploma-erkenning kan worden ontnomen bij onderwijs van onvoldoende kwaliteit op basis van artikel 6a.1.2 WEB.
Daarnaast kan óók de examenlicentie worden ingetrokken bij onvoldoende examenkwaliteit op grond van 6a.2.1 WEB.
Voor onbekostigde scholen met examenlicentie kan de aanwijzing om diploma's te mogen uitreiken worden ingetrokken (artikel 2.70 WVO 2020).

9.6.4 Werkwijze start kwaliteitsonderzoek

Bij nieuwe instellingen voeren we een kwaliteitsonderzoek uit op drie of vier kwaliteitsgebieden: het gebied Onderwijsproces, het gebied Veiligheid en schoolklimaat en, indien de instelling reeds deelnemers heeft gediplomeerd, het gebied Diplomering. Tevens onderzoeken we de stand van zaken op het gebied van Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Het toezicht bestaat uit een kwaliteitsonderzoek bij één opleiding. De uitkomst van dit onderzoek bepaalt de planning van het vierjaarlijks onderzoek.

9.7 Doorlopende leerroutes vmbo-mbo

9.7.1 Inleiding

Een doorlopende of geïntegreerde leerroute is een gezamenlijk onderwijsprogramma vanaf het derde leerjaar van het vmbo tot en met een mbo-diploma (op niveau 2, 3 of 4).

Een doorlopende leerroute vmbo-mbo leidt uiteindelijk tot een mbo-diploma op niveau 2, 3 of 4. De leerling behaalt daarnaast ook een vmbo-diploma. De geïntegreerde leerroute die opleidt tot een diploma op niveau 2 kan afgerond worden zonder het behalen van een vmbo-diploma. De examenleerstof moet wel behandeld zijn.

Bij een doorlopende of geïntegreerde leerroute vmbo-mbo is de leerling in de eerste twee jaar van de leerroute (het derde en vierde leerjaar van het vmbo) ingeschreven bij de vmbo-school. Vanaf het derde jaar van de leerroute wordt de leerling ingeschreven bij de mbo-instelling.[34]

De vmbo-school en de mbo-instelling werken samen op basis van een samenwerkingsovereenkomst en leggen daarin onder meer de inhoud van de leerroute vast en hoe de dagelijkse leiding over de leerroute is vormgegeven. Het onderwijs- en examenprogramma wordt vastgelegd in de gecombineerde PTA/OER.

9.7.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

We beschouwen doorlopende leerroutes vmbo-mbo als een afzonderlijk object van toezicht, waarop de wetgeving van toepassing is die ook geldt voor de sectorale kaders voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs (zie hoofdstuk 1 van beide kaders).

Wanneer we een doorlopende leerroute onderzoeken, doen we dat met een speciaal daarvoor ontwikkeld waarderingskader dat kenmerken bevat van zowel het waarderingskader voor voortgezet onderwijs als het waarderingskader voor middelbaar beroepsonderwijs.

Vanwege de verschillen in wetgeving zijn enkele standaarden en kwaliteitsgebieden specifiek aangepast op (wetgeving voor) de doorlopende leerroutes vmbo-mbo. Dit betreffen:

- Het kwaliteitsgebied Sturen, kwaliteitszorg en ambitie: op de onderliggende standaarden SKA1, SKA2 en SKA3 zijn wettelijke vereisten voor de samenwerkingsovereenkomst doorlopende leerroutes vmbo-mbo van toepassing. Daarom zijn die standaarden vanuit de sectorspecifieke waarderingskaders in het waarderingskader voor de doorlopende leerroutes vmbo-mbo uitgebreid met deze wettelijke vereisten;
- Zowel de standaard Afsluiting uit het sectorkader voor voortgezet onderwijs en het kwaliteitsgebied Borging en afsluiting uit het sectorkader middelbaar beroepsonderwijs kunnen van toepassing zijn op de doorlopende leerroutes vmbo-mbo. In het waarderingskader zijn deze standaarden aangepast voor de leerroute vmbo-mbo voor wat betreft de gecombineerde PTA/OER. OP6 geldt voor het vmbo; BA1 en BA2 gelden voor het middelbaar beroepsonderwijs;
- Hetzelfde geldt voor de standaard Resultaten uit het sectorale kader voor het voortgezet onderwijs en Studiesucces uit het sectorale kader middelbaar beroepsonderwijs. Ook hier zijn beide standaarden van toepassing op de doorlopende leerroutes vmbo-mbo. In het waarderingskader is specifiek aangegeven wanneer aan welke vereisten moet zijn voldaan;

[34] De eerste twee jaar van de leerroute staat de leerling ingeschreven op de school voor voortgezet onderwijs, is de wet- en regelgeving voor voortgezet onderwijs van toepassing en is de school voor voortgezet onderwijs verantwoordelijk (met uitzondering van het onderwijs aan het middelbaar beroepsonderwijs en de examinering die in die periode worden aangeboden, daarvoor blijft de school voor middelbaar beroepsonderwijs verantwoordelijk). Na twee jaar wordt de jongere overgeschreven naar het middelbaar beroepsonderwijs; dan is de wet- en regelgeving voor het middelbaar beroepsonderwijs van toepassing (met uitzondering van het onderwijs, de examinering en de diplomering voortgezet onderwijs die in deze periode plaatsvinden, daarvoor blijft het vmbo verantwoordelijk).

- De doorlopende leerroute vmbo-mbo kent specifieke wettelijke vereisten voor de onderwijstijd. De leerroute kent dan ook een specifieke standaard Onderwijstijd.
- Voor de standaard Basisvaardigheden (OP0) voor de doorlopende leerroute vmbo-mbo geldt dat uit de beide afzonderlijke sectoren verschillende wettelijke vereisten van toepassing zijn. Daarom is de standaard Basisvaardigheden vanuit de sectorspecifieke waarderingskaders in het waarderingskader voor de doorlopende leerroute vmbo-mbo aangepast en uitgebreid met deze specifieke sectorale wettelijke vereisten.

De standaarden Aanbod, (Zicht op) Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, (Beroeps)Praktijkvorming/stage, Veiligheid en Schoolklimaat kennen slechts nuanceverschillen tussen de sectorale kaders vo en mbo. De omschrijving van deze standaarden is – op basis van de sectorale kaders – aangepast aan de specifieke situaties van de doorlopende leerroutes vmbo-mbo.

De standaarden OR2 (Sociale en maatschappelijke competenties) en OR3 (Vervolgsucces) zijn beide opgenomen in het waarderingskader voor de doorlopende leerroutes vmbo-mbo, met dien verstande dat de standaard OR2 alleen van toepassing is in het voortgezet onderwijs en de standaard OR3 alleen in het middelbaar beroepsonderwijs.

Normering
Bij een onderzoek op niveau van de leerroute vmbo-mbo trekken we op basis van onze oordelen op de standaarden een conclusie over de kwaliteit van het onderwijs volgens de volgende beslisregels.

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende[35]	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid of Visie, ambities en doelen is Onvoldoende, óf twee andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.

Het oordeel Zeer zwak kunnen we – op basis van de huidige wetgeving (anno 2023) – niet vellen over de doorlopende leerroutes vmbo-mbo.

Bijlage 6 bevat het volledige waarderingskader voor de leerroutes vmbo-mbo.

9.7.3 Werkwijze

We beschouwen de doorlopende leerroutes als een eigenstandig object van toezicht, vergelijkbaar met een afdeling in het voortgezet onderwijs of een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs. De route wordt onderzocht of beoordeeld volgens het waarderingskader.

We onderzoeken een doorlopende leerroute in het kader van een vierjaarlijks onderzoek dat we bij een voortgezetonderwijs- of middelbaarberoepsonderwijsbestuur uitvoeren of in het kader van stelsel- of risico-onderzoeken. We stellen beide besturen vooraf in kennis van het onderzoek van

[35] Onvoldoende examenkwaliteit is alleen van toepassing op het mbo-deel.

de doorlopende leerroute. We adresseren de oordelen met betrekking tot het onderzoek bij de doorlopende leerroute aan beide besturen, ook al wordt het vierjaarlijks onderzoek bij één van hen uitgevoerd.

De samenwerkingsovereenkomst die ten grondslag ligt aan de doorlopende leerroute en de gecombineerde PTA/OER vormen de basis voor ons toezicht. Hierin zijn de onderlinge afspraken en de verantwoordelijkheidsverdeling vastgelegd. We agenderen eventuele tekortkomingen in de doorlopende leerroute bij beide partijen. Bij concreet aantoonbare tekortkomingen die enkel en alleen onder verantwoordelijkheid van een van de twee partijen voorkomen, behouden we ons het recht voor om met het sectorspecifieke waarderingskader nader onderzoek bij het betreffende deel van de doorlopende leerroute vmbo-mbo uit te voeren.

9.8 Onderwijs in Caribisch Nederland

9.8.1 Inleiding

Sinds 10 oktober 2010 zijn Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (BES) bijzondere gemeenten van Nederland. De eilanden worden samen Caribisch Nederland genoemd. We houden toezicht op het onderwijs[36] in Caribisch Nederland (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs) en op hieraan gerelateerde specifieke voorzieningen (sociale kanstrajecten jongeren en expertisecentra onderwijszorg). Ook hebben we de taak van vertrouwensinspecteur voor Caribisch Nederland.

9.8.2 Aanpassing waarderingskader en normering

Het onderwijs in Caribisch Nederland beoordelen wij zoveel mogelijk aan de hand van dezelfde onderzoekskaders als in Europees Nederland (zie hoofdstuk 1 tot en met 8). Er zijn echter enkele verschillen in het waarderingskader, de normering en de werkwijze. Dat is noodzakelijk omdat voor Caribisch Nederland specifieke wet- en regelgeving geldt. Ook kunnen wij met een enigszins aangepaste werkwijze beter aansluiten op de onderwijskundige context in Caribisch Nederland. Zo is voor het overgrote deel van de leerlingen en studenten in Caribisch Nederland het Nederlands een vreemde taal. Ook kent Caribisch Nederland geen scholen voor speciaal onderwijs of samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Waarderingskader
Het waarderingskader voor Caribisch Nederland is gebaseerd op de Wet primair onderwijs BES (WPO BES), de Wet voortgezet onderwijs 2020 (WVO 2020) en de Wet educatie en beroepsonderwijs BES (WEB BES). Deze wetten wijken af van de sectorwetten voor Europees Nederland. Tot slot is er nog aanvullende regelgeving voor het voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs op Sint Eustatius en Saba als het gaat om het Engelstalige onderwijs op deze eilanden. Het volledige waarderingskader is te vinden in bijlage 7. Het bevat dezelfde standaarden als het waarderingskader voor Europees Nederland. Op enkele plaatsen is de beschrijving van de basiskwaliteit aangepast vanwege de afwijkende wet- en regelgeving.

Normering
Wij willen, zodra dat mogelijk, is voor Caribisch Nederland dezelfde normen hanteren in het waarderingskader als voor Europees Nederland. Voor de standaard Onderwijsresultaten kunnen wij echter nog geen oordeel uitspreken, omdat de basis voor deze standaard in de wet- en regelgeving voor Caribisch Nederland nog niet is geregeld: er zijn geen normen vastgesteld. Wij streven ernaar om de onderwijsresultaten in Caribisch Nederland op termijn wél te beoordelen. Dit zal gebeuren zodra de aangepaste wet- en regelgeving op dit punt van kracht is en er in overleg met alle betrokkenen wel eilandelijke normen voor de resultaten zijn afgesproken en in de wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

[36] Op Saba en Sint Eustatius vindt het onderwijs plaats volgens een Caribisch curriculum en specifieke wijze van examinering, het CXC genaamd. Deze vorm van onderwijs toetsen we aan het Besluit 'Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttenschool BES'.

Behalve op standaardniveau geeft de inspectie ook een eindoordeel op schoolniveau. We beperken ons vooralsnog tot het eindoordeel Voldoende of Onvoldoende. Dit oordeel komt tot stand op basis van de bestaande beslisregels die wij hanteren wanneer wij de onderwijsresultaten nog niet kunnen beoordelen. Tekortkomingen op de wettelijke eisen kunnen leiden tot een oordeel Onvoldoende op standaarden en eventueel ook op het eindoordeel over de school/opleiding. Een Onvoldoende op een standaard leidt tot een herstelopdracht, conform het toezicht in Europees Nederland (paragraaf 7.5).

Vanwege het niet kunnen beoordelen van de onderwijsresultaten is het eindoordeel Zeer zwak in Caribisch Nederland nog niet wettelijk verankerd. Een dergelijk oordeel laten we daarom vooralsnog achterwege. Zodra die verankering wel het geval is, zal ook het oordeel Zeer zwak door ons afgegeven kunnen worden.

Praktijkonderwijs
In Caribisch Nederland zijn er enkele scholen en speciale lesplaatsen waar praktijkonderwijs wordt verzorgd. Praktijkonderwijs richt zich vooral op wonen, werken, burgerschap, leren en vrije tijd. Leerlingen leren binnen deze thema's zo goed mogelijk functioneren binnen de school en in de maatschappij. Dat betekent dat de inhoud van enkele standaarden iets is aangescherpt voor toepassing op het praktijkonderwijs, conform de aanpassingen voor praktijkonderwijs in Europees Nederland (zie voor de bijgestelde standaarden bijlage 2):

- De standaard Aanbod is aangepast, omdat de inhoud van het onderwijs afwijkt van het aanbod in het reguliere voortgezet onderwijs.
- Voor elke leerling maakt de school een ontwikkelingsperspectief waarin beschreven is welk (eind)perspectief wordt nagestreefd en op welke manier het onderwijs wordt aangepast om dit doel te bereiken. De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is daarop aangepast.
- De standaard Pedagogisch-didactisch handelen is aangevuld met de term 'ortho' om duidelijk te maken dat het hier gaat om specifiek handelen met het oog op de doelgroep.
- De standaard Afsluiting is aangepast, omdat de leerlingen geen examen doen maar een schooldiploma of een verklaring ontvangen.
- De standaard Resultaten is aangepast, omdat er geen normen zijn voor praktijkonderwijs. In plaats daarvan wordt er gekeken naar de eigen streefdoelen.

Alle overige standaarden zijn ongewijzigd van toepassing. De standaard Praktijkvorming/stage is toegevoegd aan het waarderingskader vanwege het belang hiervan voor het praktijkonderwijs.

9.8.3 Werkwijze

Het bestuursgerichte toezicht in Caribisch Nederland wijkt enigszins af van de reguliere aanpak. We hanteren in dit stadium een tweejaarlijkse cyclus voor de kwaliteitsonderzoeken op school- of opleidingsniveau. In principe doen we het ene jaar een voortgangsgesprek met het bestuur en de schoolleiding en in het andere jaar een kwaliteitsonderzoek. Tijdens deze onderzoeken geven we dan ook een oordeel over (minimaal) die standaarden die nodig zijn voor het oordeel over basiskwaliteit. Het onderzoek naar deze standaarden kan proportioneel uitgevoerd worden. Daarnaast streven we ernaar om op termijn ook eens in de vier jaar de kwaliteitszorg van de besturen te beoordelen, zoals we dat ook doen in Europees Nederland.

Bijlage 1 Waarderingskader besturen samenwerkingsverbanden passend onderwijs

In deze bijlage is het waarderingskader voor het toezicht op besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.2.

KWALITEITSGEBIED REALISATIE PASSEND ONDERWIJS (RPO)
RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen Het samenwerkingsverband heeft voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek beschikbaar.
Basiskwaliteit Het samenwerkingsverband voert de aan hem opgedragen taken uit en realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, zodanig dat alle leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Het samenwerkingsverband doet al het mogelijke om passende ondersteuningsvoorzieningen te organiseren voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en benut hiervoor de mogelijkheden die de wet biedt. Het samenwerkingsverband kan hiervoor onder andere gebruikmaken van de mogelijkheid om een orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) in te richten.
Aanvullende ambities • Zijn er aanvullende ambities voor het dekkend netwerk van voorzieningen en (hoe) worden deze gerealiseerd?
Wettelijke vereisten • Artikel 18a, tweede lid, WPO / artikel 2.47, tweede lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats krijgen. • Artikel 18a, zesde lid, WPO / artikel 2.47, zevende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband heeft onder andere de taak om middelen en voorzieningen te verdelen over en toe te wijzen aan de scholen ten behoeve van het dekkend netwerk. • Artikel 18a, lid 10a, WPO / artikel 2.47, twaalfde lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband kan met het oog op het dekkend netwerk een opdc inrichten. Hier zijn voorwaarden aan verbonden (artikel 3.4 Inrichtingsbesluit WPO / artikel 2.50 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).
RPO2. Regionale samenwerking Het samenwerkingsverband werkt samen in de regio en zorgt voor een doorgaande leerlijn en realiseert een aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp in de regio.
Basiskwaliteit Het samenwerkingsverband en de gemeente(n) hebben een gezamenlijke taak in het afstemmen van het jeugdbeleid. Het samenwerkingsverband werkt hiervoor samen met de gemeente(n) en ketenpartners om de ondersteuning af te stemmen op de jeugdhulp[37] die door de gemeente wordt gerealiseerd. Dit heeft als doel dat alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen en er geen leerlingen thuiszitten.

[37] Jeugdhulp en eventuele andere domeinen uit artikel 2.2 van de Jeugdwet zoals beschreven in het jeugdplan van de gemeente.

Het samenwerkingsverband legt de afspraken hierover vast in het ondersteuningsplan. Hierover voert het samenwerkingsverband op overeenstemming gericht overleg (oogo) met het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente of gemeenten.

Met het oog op de doorgaande leerlijn van het primair onderwijs (inclusief het speciaal (basis)onderwijs) naar het voortgezet onderwijs (inclusief het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso)) stemt het samenwerkingsverband zijn beleid af met het samenwerkingsverband dat (geheel of gedeeltelijk) samenvalt met de eigen regio. Ook deze afspraken legt het samenwerkingsverband vast in het ondersteuningsplan.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de regionale samenwerking en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 18a, tweede en achtste lid, WPO / artikel 2.47, tweede en negende lid, WVO 2020: Het ondersteuningsplan omvat onder andere de wijze waarop wordt voldaan aan het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen.
- Artikel 18a, negende lid, WPO / artikel 2.47, achtste en tiende lid, WVO 2020: Na op overeenstemming gericht overleg over het conceptondersteuningsplan met de gemeente(n) en het samenwerkingsverband waarmee de regio samenvalt (en het bestuur van instelling(en) voor middelbaar beroepsonderwijs in dit gebied) stelt het bestuur het ondersteuningsplan vast.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

Het samenwerkingsverband voorziet in een zorgvuldige advisering en besluitvorming bij de beoordeling van aanvragen voor de toelaatbaarheid tot speciale onderwijsvoorzieningen.

Basiskwaliteit

Op verzoek van het bestuur van een school adviseert het samenwerkingsverband over de ondersteuningsbehoefte van een leerling als deze bij de school is aangemeld of ingeschreven. Voor leerlingen voor wie een speciale vorm van onderwijs (voor het primair onderwijs: speciaal basisonderwijs (sbo) en speciaal onderwijs (so); voor het voortgezet onderwijs: leerwegondersteunend onderwijs (lwoo), praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso)) de best passende plek is, is een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig (voor het lwoo geldt een aanwijzing). Het toelaatbaar verklaren tot deze scholen is een wettelijke taak van het samenwerkingsverband en is aan voorschriften gebonden. Wanneer voor een leerling een toelaatbaarheidsverklaring is aangevraagd, dan handelt het samenwerkingsverband deze aanvraag volgens een zorgvuldige procedure af binnen een redelijke termijn, opdat de leerling een ononderbroken ontwikkeling kan doormaken.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de advisering en beoordeling toelaatbaarheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 18a, zesde lid, sub d, WPO / artikel 2.47, zevende lid, sub d, WVO 2020,: Het samenwerkingsverband heeft onder andere tot taak om te adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bestuur van een bij het samenwerkingsverband aangesloten school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
- Artikel 18a, zesde lid, sub c, WPO / artikel 2.47, zevende lid, sub c, WVO 2020: Het samenwerkingsverband heeft onder andere tot taak het beoordelen of een leerling toelaatbaar is tot het sbo en het so, respectievelijk het pro en vso, of aangewezen is op het lwoo.

- Artikel 18a, lid 10a, WPO / artikel 2.47, twaalfde lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband kan met het oog op het dekkend netwerk een opdc inrichten. Hier zijn voorwaarden aan verbonden (zie artikel 3.4 Inrichtingsbesluit WPO / artikel 2.50 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
- Artikel 18a, elfde lid, WPO en artikel 3.2 Inrichtingsbesluit WPO / artikel 2.47, veertiende lid, WVO 2020 en artikel 2.51 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het samenwerkingsverband betrekt de adviezen van wettelijk verplichte deskundigen bij de beoordeling of een leerling toelaatbaar is tot het sbo en so, respectievelijk het pro en vso, of aangewezen is op het lwoo.
- Artikel 18a, twaalfde lid, WPO / artikel 2.47, vijftiende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt een adviescommissie in die adviseert over bezwaarschriften betreffende besluiten van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot speciale scholen (sbo, v(s)o en pro).
- Artikel 18a, veertiende lid, WPO / artikel 2.47, zeventiende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband kent aan elke toelaatbaarheidsverklaring een volgnummer toe en verstrekt van elk advies over de ondersteuningsbehoefte van een leerling een afschrift aan de ouders.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen
Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
Het bestuur heeft een visie op de uitvoering van de wettelijke taken en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangende beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van beleid van het samenwerkingsverband en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van de taakuitvoering te waarborgen. Wanneer het samenwerkingsverband een opdc in stand houdt, valt hieronder ook het zorg dragen voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van de wettelijke eisen, waaronder het zorg dragen voor de dienstverlening aan de aangeslotenen, het realiseren van een samenhangend geheel van voorzieningen en de beoogde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog. De doelen, het beleid en de afspraken zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan wordt eenmaal in de vier jaar door het bestuur vastgesteld en vormt de basis voor de sturing op de uitvoering van de taken en de verbetering van de kwaliteit.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband en de realisatie van de zorgplicht passend onderwijs door schoolbesturen. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid, de doelen en de gemaakte keuzes voor het verdelen van de middelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder en het bestuur afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze

gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 14a WMS: Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling van het ondersteuningsplan.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO / artikel 3.1, eerste, derde en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020: Het samenwerkingsverband dient zorg te dragen voor de kwaliteit van de dienstverlening aan de aangeslotenen. Onder 'zorg dragen voor de kwaliteit van de taken' valt in elk geval het naleven van de wettelijke bepalingen, waaronder indien van toepassing die voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO jo. artikel 12, vierde lid, WPO / artikel 3.1, eerste, derde en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020 jo. artikel 2.91 WVO 2020: Het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorg dragen voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurd samenwerkingsverband met een scheiding tussen bestuur en toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 17b, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, tweede en vijfde lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het intern toezicht.
- Artikel 17c, eerste lid, sub c, en vijfde lid, WPO / artikel 3.3, eerste en tweede lid, sub c, en zesde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen rechtmatig verwerft en doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 18a, tweede lid, WPO / artikel 2.47, tweede lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
- Artikel 18a, zevende en achtste lid, WPO / artikel 2.47, achtste en negende lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan vast. Het ondersteuningsplan omvat bepaalde onderdelen, waaronder de beoogde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.
- Artikel 69, artikel 122, artikel 124 en artikel 169 WPO / artikel 5.1, artikel 5.13, artikel 5.15 en artikel 5.49 WVO 2020 en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden.
- Artikel 165 WPO jo. artikel 4, vierde lid, RJO / artikel 3.2 en artikel 5.46 WVO 2020 jo. artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020 jo. artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de aangesloten schoolbesturen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de schoolbesturen uitvoering aan de visie en de doelen voor het realiseren van de wettelijke taken (indien van toepassing: inclusief het zorgdragen voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc).
Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden en de aangesloten schoolbesturen de afspraken in het ondersteuningsplan nakomen. Het bestuur spreekt de schoolbesturen aan op het nakomen van de afspraken voortkomend uit het ondersteuningsplan. Ook aangesloten schoolbesturen kunnen elkaar aanspreken op het nakomen van de afspraken in het ondersteuningsplan.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de realisatie van de wettelijke taken, de afspraken uit het ondersteuningsplan en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid en de afspraken in het ondersteuningsplan, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid, de afspraken en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen worden doelmatig en rechtmatig aangewend conform de gemaakte keuzes in het ondersteuningsplan en dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen. Het bestuur stuurt op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het samenwerkingsverband en de dienstverlening aan de aangeslotenen gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het bestuur. Het bestuur zorgt ook voor een goede facilitering van de ondersteuningsplanraad, betrekt deze tijdig en legt besluiten voor conform wettelijke vereisten. Het bestuur opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag[38] uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 4a WMS: Het samenwerkingsverband stelt een ondersteuningsplanraad in en de inrichting voldoet aan de wettelijke voorschriften.
- Artikel 8 WMS (jo. artikel 9 WMS): De ondersteuningsplanraad en de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het samenwerkingsverband die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 14a WMS: Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO jo. artikel 12, vierde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020 jo. artikel 2.91 WVO 2020: Het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorg dragen voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurd samenwerkingsverband met een scheiding tussen bestuur en toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 17a, tweede lid, WPO / artikel 3.1, vierde en vijfde lid, WVO 2020: Benoeming van

[38] Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

bestuur en intern toezicht geschiedt op vooraf openbaar gemaakte profielen. De ondersteuningsplanraad (en indien van toepassing de medezeggenschapsraad) krijgt de gelegenheid een bindende voordracht te doen bij het benoemen van leden van de raad van toezicht.

- Artikel 17b, eerste en derde lid, WPO / artikel 3.1, tweede en vijfde lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het intern toezicht.
- Artikel 17b, tweede en derde lid, WPO / artikel 3.1, derde en vijfde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het bestuur.
- Artikel 17c, eerste lid, WPO / artikel 3.3, eerste en tweede lid, WVO 2020 jo. artikel 3.2, eerste lid, WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur, staat het bestuur met raad terzijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken. Artikel 17c, tweede, vierde en vijfde lid, WPO / artikel 3.3, derde, vierde, vijfde en zesde lid, WVO 2020: De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan zijn zodanig dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen. Wanneer een samenwerkingsverband werkt met een raad van toezicht, dan is deze belast met het benoemen, schorsen en ontslaan van de leden van het bestuur. De interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de ondersteuningsplanraad.
- Artikel 69, artikel 122, artikel 124 en artikel 169 WPO / artikel 5.1, artikel 5.13, artikel 5.15 en artikel 5.49 WVO 2020 en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden.
- Artikel 165, eerste lid, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de bereikte resultaten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid, de naleving van de afspraken en indien van toepassing de onderwijskwaliteit op het opdc, haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van de uitvoering van de taken te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de realisatie van de wettelijke taken. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het zorg dragen voor de dienstverlening aan de aangeslotenen, het realiseren van een samenhangend geheel van voorzieningen en de bereikte kwantitatieve en kwalitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging en de gemaakte keuzes voor het verdelen van de middelen. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, het interne toezicht, de ondersteuningsplanraad en de medezeggenschapsraad voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en de uitvoering.

Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording, onder andere op basis van de verantwoording door de aangesloten schoolbesturen. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen, afspraken en beleid of in nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van de uitvoering van de taken en de sturing daarop.
Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden uit de regionale context. Het samenwerkingsverband voert periodiek een dialoog met de ondersteuningsplanraad en organiseert het overleg tussen het interne toezicht en de ondersteuningsplanraad. Daarbij verantwoordt het bestuur zich ten minste bij de vaststelling van het ondersteuningsplan over de bereikte kwantitatieve en kwalitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 165, WPO / artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het samenwerkingsverband informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en de uitkomsten van het gevoerde beleid. Artikel 3, onderdeel f2 RJO: het bestuur neemt, indien het publieke eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitstijgt, een toelichting in het bestuursverslag op.
- Artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 165, WPO / artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag, waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het samenwerkingsverband. Artikel 8 WMS (jo. artikel 9 WMS): De ondersteuningsplanraad en de medezeggenschapraad ontvangen tijdig alle inlichtingen van het samenwerkingsverband die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangen in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 11a WMS: Het samenwerkingsverband moet de ondersteuningsplanraad vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden.
- Artikel 14a WMS: Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan.
- Artikel 17a, eerste en derde lid, WPO jo. artikel 10 WPO jo. artikel 12, vierde lid, WPO / artikel 3.1, eerste en vijfde lid, WVO 2020 jo. artikel 2.87 WVO 2020 jo. artikel 2.91 WVO 2020: Het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorg dragen voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn.
- Artikel 17c, eerste lid en eerste lid sub e, WPO jo. artikel 165, eerste lid WPO / artikel 3.3, eerste lid en tweede lid, sub e, WVO 2020, jo. artikel 5.46, eerste lid, WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag verantwoording af over de uitvoering van deze taken en de uitoefening van de bevoegdheden.
- Artikel 17c, eerste lid, sub c en e, en vijfde lid WPO / artikel 3.3, eerste lid en tweede lid, sub c en e, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag hierover verantwoording af.
- Artikel 17c, vijfde lid, WPO / artikel 3.3, vijfde en zesde lid, WVO 2020: Het interne toezicht overlegt minimaal twee keer per jaar met de ondersteuningsplanraad.
- Artikel 18a, tweede lid, WPO / artikel 2.47, tweede lid, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van

ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren, en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

- Artikel 18a, zevende en achtste lid, sub e, WPO / artikel 2.47, achtste en negende lid, sub e, WVO 2020: Het samenwerkingsverband stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan vast. Het ondersteuningsplan omvat bepaalde onderdelen waaronder de bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.
- Artikel 165, eerste lid, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid jo. artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 165, zevende en achtste lid, WPO jo. artikel 3, onderdeel b, RJO / artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020 jo. artikel 3, onderdeel b, RJO: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.
- RJO, jo. artikel 165 WPO / RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

Bijlage 2 Waarderingskader praktijkonderwijs

In deze bijlage is het waarderingskader voor het toezicht op het praktijkonderwijs opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.3.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen
Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van toetsen en examineren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen. Scholen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat leerlingen nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de scholen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 3.1, eerste en tweede lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen uitvoerend deel van het bestuur en intern toezicht.

- Artikel 3.3, tweede lid, sub c, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 7.2, vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur stelt jaarlijks het beleid vast met betrekking tot de formatie van de verschillende categorieën personeel van de scholen.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, WVO 2020,en artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Het bestuur realiseert samen met de scholen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de scholen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de schoolleiding en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur voorkomt evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen. Daarnaast stuurt het bestuur op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft voorts onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag[39] uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is. Het bestuur komt haar verplichtingen na omtrent de onverwijlde overleg- en aangifteplicht en zorgt ervoor dat een personeelslid het bestuur van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf onverwijld in kennis kan stellen. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

[39] Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 4, vierde lid, RJO: het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er wanneer nodig verbetermaatregelen komen voor de kwaliteit. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.88 en artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20, artikel 7.37 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub g jo. artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur communiceert over de klachtenregeling in de schoolgids(en). Voor leerlingen kan worden volstaan met vermelding van de rechten en plichten in het leerlingenstatuut.
- Artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur heeft een klachtenregeling die leidt tot een deugdelijke klachtbehandeling waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.1, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurde school met een scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 3.1, derde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het uitvoerend deel van het bestuur.
- Artikel 3.3 WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken.
- Artikel 3.3, derde, vierde en vijfde lid, WVO 2020: De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan zijn zodanig dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen.
- Artikel 7.8 WVO 2020: Het bestuur dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap te geven waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.43a WVO 2020: Het bestuur beheert de middelen van de school op zodanige wijze dat het voortbestaan van de school is verzekerd.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.49 WVO 2020: Als sprake is van evident ondoelmatige aanwending, kunnen daar

financiële gevolgen aan worden verbonden, zoals wijziging van de bekostiging en het terugvorderen van het onverschuldigd betaalde deel van de bekostiging.[40]
- Artikel 5.49, vijfde lid, WVO 2020 [jo. AMvB]: Bij of krachtens AMvB worden nadere regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld dat sprake is van evident ondoelmatige aanwending van de bekostiging.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de scholen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van toetsen en examineren en het financieel beheer, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval leerlingen, personeel, het regionale bedrijfsleven en de interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken. Zo komt het bestuur de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs na en verantwoordt zich hierover.

Aanvullende ambities
- Welke onderdelen van de evaluatie, verantwoording en dialoog stijgen uit boven de basiskwaliteit?
- In welke mate zijn deze gerealiseerd en welke effecten neemt het bestuur daarbij waar?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur informeert jaarlijks

[40] Met het amendement (Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 102, nr. 11) is geregeld dat een bekostigingssanctie alleen kan worden opgelegd aan het bestuur nadat bij AMvB een nadere invulling wordt gegeven aan het begrip ‘evident ondoelmatige besteding’. Zonder deze algemene maatregel van bestuur is handhaving op ‘evident ondoelmatige besteding’ niet mogelijk. Tot de datum van inwerkingtreding van de AMvB richt de inspectie zich op haar stimulerende taak op dit gebied en zal alleen een Onvoldoende worden gegeven als een bestuur niet voldoet aan de op dit moment bij de basiskwaliteit opgenomen elementen.

interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en over de uitkomsten van het gevoerde beleid.

- Artikel 3, onderdeel f2 RJO: het bestuur neemt, indien het publieke eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitstijgt, een toelichting in het bestuursverslag op.
- Artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs.
- Artikel 8 WMS: De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: In bepaalde gevallen heeft het bevoegde gezag voorafgaand instemming van de (G)MR nodig voor besluiten die op dat geval betrekking hebben (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school).
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie).
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten (bijvoorbeeld bij de vaststelling van de schoolgids).
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 3.3 WVO: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag verantwoording af over de uitvoering van deze taken en de uitoefening van de bevoegdheden.
- Artikel 3.3, tweede lid, sub c en e, WVO: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt. De interne toezichthouder legt jaarlijks in het jaarverslag hierover verantwoording af.
- Artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020 jo. artikel 3, onderdeel b, RJO: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.
- Artikel 3.42 WVO 2020: De bevoegde gezagsorganen van de scholen voeren jaarlijks overleg met elkaar en met de gemeente over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van achterstanden.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OP	**ONDERWIJSPROCES**
OP0	Basisvaardigheden
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP5	Praktijkvorming/Stage
OP6	Afsluiting
VS	**VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT**
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
OR	**ONDERWIJSRESULTATEN**
OR1	Resultaten
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
SKA	**STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE**
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP0. Basisvaardigheden
Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de leerlingen voor op arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit
De school heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven en luisteren), rekenen/wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) en burgerschap een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school.

Voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde is de inhoud van het curriculum ten minste dekkend voor de kerndoelen en werkt het toe naar de referentieniveaus. Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs en de samenleving. De uitvoering van het curriculum is herkenbaar in de onderwijspraktijk.

Wanneer een school afwijkt van de kerndoelen en referentieniveaus, wordt dit vermeld en onderbouwd in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

Burgerschap richt zich ten minste op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de kennis, houdingen en vaardigheden die daarbij van belang zijn. Dat geldt evenzo voor de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn in de pluriforme democratische samenleving, en de kerndoelen[41] die daaraan gerelateerd zijn.

Aanvullende ambities:
- Zijn er aanvullende ambities voor het onderwijs in de basisvaardigheden en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:
- Artikel 2 en 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2 Wet

[41] De wettelijke opdracht tot bevordering is ook herkenbaar in een aantal kerndoelen voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, die eveneens op sociale en maatschappelijke competenties betrekking hebben. Te denken valt met name aan de kerndoelen 35, 36, 38, 43, 44, 45 en 47.

referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.2 WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.4 tot en met 2.8 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14 WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.19 WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor het derde leerjaar havo en vwo voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.31, tweede en derde lid, WVO 2020: Praktijkonderwijs wordt zoveel mogelijk op basis van de kerndoelen verzorgd en is erop gericht dat leerlingen zoveel mogelijk de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen bereiken die voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld.
- Artikel 2.31, vierde lid, WVO 2020: Het bevoegd gezag van een school voor praktijkonderwijs richt voor dat onderwijs een samenhangend onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag verzorgd onderwijsprogramma in.
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP1. Aanbod
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs en de samenleving. Zij biedt een breed aanbod op de vier domeinen wonen, werken, vrije tijd en burgerschap, dat zoveel mogelijk op de kerndoelen[42] is gebaseerd. Onder aanbod verstaan we alle leerinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar. Bovendien heeft de school de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. Het aanbod omvat mede activiteiten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Wanneer een school afwijkt van de kerndoelen wordt dit vermeld en onderbouwd in het ontwikkelingsperspectief van de leerling

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.32 WVO 2020: Het onderwijsprogramma in het voortgezet onderwijs kan een

[42] Scholen in Friesland geven het vak Fries, met inachtneming van de daarvoor vastgestelde kerndoelen, tenzij zij hiervoor een ontheffing hebben van Gedeputeerde Staten.

maatschappelijke stage omvatten.

- Artikel 2.4 tot en met 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14, eerste lid, WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.20 tot en met 2.24 WVO 2020: De school biedt profielen aan die de verplichte vakken omvatten.
- Artikel 2.89 WVO 2020: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.
- Artikel 2.34 en 2.39 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 2.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 2.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst waarin onder andere de begeleiding en de wijze van beoordeling aan bod komen.
- Bijlage 3 Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling, op basis van alle leerlinggegevens, een passend ontwikkelingsperspectief op. De school legt in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen doorstromen naar arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs.

Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen in ieder geval de referentieniveaus taal en rekenen (streefniveau 1F) als uitgangspunt gelden. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school heeft daarbij hoge verwachtingen van leerlingen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan. Waar nodig betrekt de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. De school vervult de zorgplicht passend

onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor de leerlingen niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.1 WVO 2020: In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.
- Artikel 2.41, eerste lid, WVO 2020: De school biedt individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.97 WVO 2020: De school rapporteert over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf wanneer zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het schoolondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt binnen zes weken, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 2.44, tweede lid, WVO 2020: Over het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief dient door het bestuur overeenstemming met de ouders te worden bereikt.
- Artikel 2.44, derde lid, WVO 2020: Het bestuur evalueert het ontwikkelingsperspectief minimaal eens per schooljaar met de ouders.
- Artikel 2.44, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur kan het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
- Artikel 8.9, eerste lid, WVO 2020: De school beoordeelt of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 8.9, tweede lid, WVO 2020: De school houdt zich aan de zorgplicht passend onderwijs.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het (ortho-)pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit

De leraren creëren in hun lessen een (ortho-)pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. De leraren maken het lesdoel duidelijk. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces. Zij stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen. Voor deze ononderbroken ontwikkeling is het nodig dat het onderwijs aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd. Het beleid over het pedagogisch-didactisch handelen is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit

De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen.

De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.38 WVO 2020: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en dagen onderwijs.
- Artikel 2.38, vijfde lid, WVO 2020: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020 jo. Beleidsregel inzake het instemmen met afwijking onderwijstijd WVO: Voor het afwijken van de onderwijstijd vraagt het bestuur in bepaalde gevallen instemming van de inspectie.

- Artikel 2.40 WVO 2020 jo. artikel 2.45 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Als een leerling voor een deel van het onderwijsprogramma onderwijs ontvangt op een andere school en het bestuur voldoet aan de voorwaarden daarvoor, dan telt die tijd mee voor het aantal uren onderwijs dat de leerling ten minste moet ontvangen.
- Artikel 2.38, zevende lid, WVO 2020: De onderwijstijd voor het praktijkonderwijs wordt ingericht conform de voorschriften.
- Artikel 14, vierde lid, WMS: De medezeggenschapsraad (het ouder-/leerlingendeel) moet vooraf instemmen met:
  - welke soorten onderwijsactiviteiten binnen de onderwijstijd vallen;
  - wat het beleid is voor lesuitval;
  - op welke dagen de school geen onderwijs verzorgt.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub k, WVO 2020: De school heeft haar verzuimbeleid opgenomen in de schoolgids.
- Artikel 7.8 tot en met artikel 7.13a WVO 2020: Bij onderwijstijd moet het gaan om (onderwijs)activiteiten die worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van deze artikelen onderwijs mogen verzorgen.

OP5. Praktijkvorming/stage
De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming/stage zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit
De stages in het kader van de beroepspraktijkvorming en/of de maatschappelijke stage dragen bij aan de geplande leeractiviteiten. Het doel, de inhoud, de omvang en de organisatie van de stage worden beschreven in het stageplan. De school maakt afspraken met de leerling over welke leeractiviteiten de leerling ontplooit in het kader van het stageplan. De school begeleidt de leerling bij de voorbereiding en bij de keuze van een stageplek, stelt hiervoor samen met de leerling en het stagebedrijf de vereiste stageovereenkomst op en draagt zorg voor het regelen in de overeenkomst van de verzekering van de leerling. De begeleiding en de wijze van beoordeling verlopen op de afgesproken manier, en de school is op de hoogte van het functioneren van de leerling op de stageplek en stuurt zo nodig bij.

De school maakt afspraken met de leerling over welke leeractiviteiten de leerling ontplooit in het kader van maatschappelijke en/of beroepsstages en hoe die activiteiten bijdragen aan de voorbereiding op arbeid, dagbesteding of het vervolgonderwijs en op de samenleving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de praktijkvorming/stage en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.32 WVO 2020: Het onderwijsprogramma in het voortgezet onderwijs kan een maatschappelijke stage omvatten.
- Artikel 2.34 en artikel 2.39 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 : De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 2.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 2.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst, waarin onder andere de begeleiding, de verzekering en de wijze van beoordeling aan bod komen.

OP6. Afsluiting
De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

Basiskwaliteit
De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs.

Leerlingen die daarvoor in aanmerking komen, ontvangen een schooldiploma inclusief een portfolio met de behaalde resultaten. Leerlingen die een deel van het programma hebben voltooid, de school voor praktijkonderwijs verlaten en die niet in aanmerking komen voor een schooldiploma, ontvangen een verklaring.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.59, tweede lid, WVO 2020: De directeur reikt een schooldiploma uit aan de leerling die de school verlaat en als de directeur oordeelt dat de leerling daarvoor in aanmerking komt. De directeur baseert zijn oordeel op een, door het bestuur vastgesteld, reglement.
- Artikel 2.58, derde lid, WVO 2020: Een portfolio waarin de behaalde resultaten zijn opgenomen, maakt deel uit van het schooldiploma.
- Artikel 2.59, derde lid, WVO 2020: Om verschillen te voorkomen tussen door individuele scholen afgegeven schooldiploma's wordt bij ministeriële regeling een model voor het schooldiploma vastgesteld.
- Artikel 2.59, eerste lid, WVO 2020: Als de leerling geen schooldiploma krijgt uitgereikt terwijl hij een deel van het programma heeft voltooid en de school verlaat, ontvangt hij een verklaring.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.

De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.41 WVO 2020: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft

hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.

- Artikel 3.40, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
  - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
  - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in 3.40, eerste lid, wordt de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 3.40, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur zendt de resultaten van de monitor, nadat de resultaten beschikbaar zijn, aan de inspectie.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat
De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Zij creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving. Het bestuur ziet erop toe dat de school zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.
Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen. Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 2.2, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten
De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde streefniveaus.

Beschrijving
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft op basis daarvan ambitieuze streefniveaus vastgesteld voor de resultaten die de leerlingen kunnen bereiken. Daarbij neemt ze de arbeidsmarkt, de dagbesteding of de aansluiting op het vervolgonderwijs als uitgangspunt. De school toont aan dat deze ambitieuze streefniveaus behaald worden.

Eisen die samenhangen met (aanvullende) ambities
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2 en artikel 3 Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikelen 2.4 tot en met 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.44, eerste lid WVO 2020: Het bestuur stelt binnen zes weken, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties
De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. Ze neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken. De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen
De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en

doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen. De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.34 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder zorg dragen voor wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, tweede lid, WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89, eerste lid, WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betrekt de school het schoolondersteuningsprofiel.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities. De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. Zij werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.47 en artikel 2.41 WVO 2020: Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.90 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 32d, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 7.8, eerste tot en met derde lid, WVO 2020: De school dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 7.14 tot en met artikel 7.22 WVO 2020: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 7.20 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betrekt interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van

kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.
De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 8 WMS: De (G)MR ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit dat betrekking heeft op dat geval, bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school.
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie.
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten, bijvoorbeeld over de vaststelling van de schoolgids.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020 Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Dat geldt ook voor de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

Bijlage 3 Waarderingskader eerste opvang anderstaligen

In deze bijlage is het waarderingskader voor het toezicht op de eerste opvang anderstaligen (eoa) opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.4.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen
Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van toetsen en examineren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen. Scholen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat leerlingen nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de scholen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 3.1, eerste en tweede lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen uitvoerend deel van het bestuur en intern toezicht.

- Artikel 3.3, tweede lid, sub c, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 7.2, vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur stelt jaarlijks het beleid vast met betrekking tot de formatie van de verschillende categorieën personeel van de scholen.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Het bestuur realiseert samen met de scholen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de scholen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de schoolleiding en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur voorkomt evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen. Daarnaast stuurt het bestuur op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft voorts onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag[43] uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is. Het bestuur komt haar verplichtingen na omtrent de onverwijlde overleg- en aangifteplicht en zorgt ervoor dat een personeelslid het bestuur van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf onverwijld in kennis kan stellen. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

[43] Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 4, vierde lid, RJO: het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er wanneer nodig verbetermaatregelen komen voor de kwaliteit. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.88, artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20, artikel 7.37 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub g jo. artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur communiceert over de klachtenregeling in de schoolgids(en). Voor leerlingen kan worden volstaan met vermelding van de rechten en plichten in het leerlingenstatuut.
- Artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur heeft een klachtenregeling die leidt tot een deugdelijke klachtbehandeling waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.1, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurde school met een scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 3.1, derde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het uitvoerend deel van het bestuur.
- Artikel 3.3 WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken.
- Artikel 3.3, derde, vierde en vijfde lid, WVO 2020: De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan zijn zodanig dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen.
- Artikel 7.8 WVO 2020: Het bestuur dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap te geven waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.43a WVO 2020: Het bestuur beheert de middelen van de school op zodanige wijze dat het voortbestaan van de school is verzekerd.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het

jaarverslag.
- Artikel 5.49 WVO 2020: Als sprake is van evident ondoelmatige aanwending, kunnen daar financiële gevolgen aan worden verbonden, zoals wijziging van de bekostiging en het terugvorderen van het onverschuldigd betaalde deel van de bekostiging.[44]
- Artikel 5.49, vijfde lid, WVO 2020 [jo. AMvB]: Bij of krachtens AMvB worden nadere regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld dat sprake is van evident ondoelmatige aanwending van de bekostiging.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de scholen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van toetsen en examineren en het financieel beheer, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval leerlingen, personeel, het regionale bedrijfsleven en de interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken. Zo komt het bestuur de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs na en verantwoordt zich hierover.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

[44] Met het amendement (Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 102, nr. 11) is geregeld dat een bekostigingssanctie alleen kan worden opgelegd aan het bestuur nadat bij AMvB een nadere invulling wordt gegeven aan het begrip ‘evident ondoelmatige besteding’. Zonder deze algemene maatregel van bestuur is handhaving op ‘evident ondoelmatige besteding’ niet mogelijk. Tot de datum van inwerkingtreding van de AMvB richt de inspectie zich op haar stimulerende taak op dit gebied en zal alleen een Onvoldoende worden gegeven als een bestuur niet voldoet aan de op dit moment bij de basiskwaliteit opgenomen elementen.

Wettelijke vereisten

- Artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en over de uitkomsten van het gevoerde beleid.
- Artikel 3, onderdeel f2, RJO: het bestuur neemt, indien het publieke eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitstijgt, een toelichting in het bestuursverslag op.
- Artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs.
- Artikel 8 WMS: De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: In bepaalde gevallen heeft het bevoegde gezag voorafgaand instemming van de (G)MR nodig voor besluiten die op dat geval betrekking hebben (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school).
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld de bij vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie).
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten (bijvoorbeeld bij de vaststelling van de schoolgids).
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, sub a WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020 jo. artikel 3, onderdeel b, RJO: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.
- Artikel 3.42 WVO 2020: De bevoegde gezagsorganen van de scholen voeren jaarlijks overleg met elkaar en met de gemeente over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van achterstanden.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OP	**ONDERWIJSPROCES**
OP0	Basisvaardigheden
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP6	Afsluiting
VS	**VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT**
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OR	**ONDERWIJSRESULTATEN**
OR1	Resultaten
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
SKA	**STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE**
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP0. Basisvaardigheden
Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit
De school heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging), rekenen/wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) en burgerschap een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school.

Voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde is de inhoud van het curriculum gebaseerd op de kerndoelen en werkt het toe naar de referentieniveaus. Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs en de samenleving. De uitvoering van het curriculum is herkenbaar in de onderwijspraktijk.

Burgerschap richt zich ten minste op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de kennis, houdingen en vaardigheden die daarbij van belang zijn, passend bij de leerlingenpopulatie van de voorziening. Dat geldt evenzo voor de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn in de pluriforme democratische samenleving, en de kerndoelen[45] die daaraan gerelateerd zijn.

Aanvullende ambities:
- Zijn er aanvullende ambities voor het onderwijs in de basisvaardigheden en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:
- Artikel 2 en 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2 Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.2 WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.4 tot en met 2.8 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14 WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020:

[45] De wettelijke opdracht tot bevordering is ook herkenbaar in een aantal kerndoelen voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, die eveneens op sociale en maatschappelijke competenties betrekking hebben. Te denken valt met name aan de kerndoelen 35, 36, 38, 43, 44, 45 en 47.

Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.

- Artikel 2.19 WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor het derde leerjaar havo en vwo voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.31, tweede en derde lid, WVO 2020: Praktijkonderwijs wordt zoveel mogelijk op basis van de kerndoelen verzorgd en is erop gericht dat leerlingen zoveel mogelijk de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen bereiken die voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld.
- Artikel 2.31, vierde lid, WVO 2020: Het bevoegd gezag van een school voor praktijkonderwijs richt voor dat onderwijs een samenhangend onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag verzorgd onderwijsprogramma in.
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP1. Aanbod
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. Zij biedt een breed en op de kerndoelen[46] gebaseerd aanbod. Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's. Onder aanbod verstaan we alle leerinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar. Bovendien heeft de school de leerinhouden evenwichtig en in samenhang verdeeld over de periode die de leerlingen in de nieuwkomersvoorziening verblijven.
Het aanbod omvat mede activiteiten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van de stage bijdraagt aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.32 WVO 2020: Het onderwijsprogramma in het voortgezet onderwijs kan een maatschappelijke stage omvatten.
- Artikel 2.4 tot en met 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14, eerste lid, WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.20 tot en met 2.24 WVO 2020: De school biedt profielen aan die de verplichte vakken omvatten.
- Artikel 2.89 WVO 2020: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.

[46] Scholen in Friesland geven het vak Fries, met inachtneming van de daarvoor vastgestelde kerndoelen, tenzij zij hiervoor een ontheffing hebben van Gedeputeerde Staten.

- Artikel 2.34 en 2.39 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 2.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 2.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever
  gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst waarin onder andere de begeleiding en de wijze van beoordeling aan bod komen.
- Bijlage 3 Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen in ieder geval de referentieniveaus taal en rekenen als uitgangspunt gelden. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school heeft daarbij hoge verwachtingen van leerlingen. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan. Waar nodig betrekt de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van de leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.1 WVO 2020: In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.
- Artikel 2.41, eerste lid, WVO 2020: De school biedt individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.97 WVO 2020: De school rapporteert over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf wanneer zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het schoolondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt binnen zes weken, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 2.44, tweede lid, WVO 2020: Over het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief moet door het bestuur overeenstemming met de ouders worden bereikt.
- Artikel 2.44, derde lid, WVO 2020: Het bestuur evalueert het ontwikkelingsperspectief minimaal eens per schooljaar met de ouders.
- Artikel 2.44, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur kan het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
- Artikel 8.9, eerste lid, WVO 2020: De school beoordeelt of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 8.9, tweede lid, WVO 2020: De school houdt zich aan de zorgplicht passend onderwijs.
- Artikel 12 van de Wet register onderwijsdeelnemers jo. artikel 8, vijfde lid, Besluit register onderwijsdeelnemers: Het bestuur registreert in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) voor welke periode er voor een leerling een ontwikkelingsperspectief is vastgesteld en, indien van toepassing, welke periode een leerling in een orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) is geplaatst.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit

De leraren creëren in hun lessen een (ortho-)pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. De leraren maken het lesdoel duidelijk. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De

leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces. Zij stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit

De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen.

De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.38 WVO: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en dagen onderwijs.
- Artikel 2.38, vijfde lid, WVO 2020: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020 jo. Beleidsregel inzake het instemmen met afwijking onderwijstijd WVO: Voor het afwijken van de onderwijstijd vraagt het bestuur in bepaalde gevallen instemming van de inspectie.
- Artikel 2.40 WVO 2020 jo. artikel 2.45 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Als een leerling voor een deel van het onderwijsprogramma onderwijs ontvangt op een andere school en het bestuur voldoet aan de voorwaarden daarvoor, dan telt die tijd mee voor het aantal uren onderwijs dat de leerling ten minste moet ontvangen.
- Artikel 2.38, zevende lid, WVO 2020 De onderwijstijd voor het praktijkonderwijs wordt ingericht conform de voorschriften.
- Artikel 14, vierde lid, WMS: De medezeggenschapsraad (het ouder-/leerlingendeel) moet vooraf instemmen met:
  - welke soorten onderwijsactiviteiten binnen de onderwijstijd vallen;
  - wat het beleid is voor lesuitval;
  - op welke dagen de school geen onderwijs verzorgt.

- Artikel 2.92, tweede lid, sub k, WVO 2020: De school heeft haar verzuimbeleid opgenomen in de schoolgids.
- Artikel 7.8 tot en met artikel 7.13a WVO 2020 Bij onderwijstijd moet het gaan om (onderwijs)activiteiten die worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van deze artikelen onderwijs mogen verzorgen.

OP6. Afsluiting
De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

Basiskwaliteit
De eoa zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de overgang naar het reguliere voortgezet onderwijs of het vervolgonderwijs.

Alle leerlingen krijgen een passende plek in het vervolgonderwijs. De eoa hanteert hierbij een zorgvuldige procedure, waaruit blijkt dat zij ernaar streeft leerlingen gelijke kansen en een ononderbroken ontwikkeling te bieden.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020 De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid
De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.

De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk

vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.

- Artikel 3.41 WVO 2020: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
  - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
  - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3.40, eerste lid, wordt de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 3.40, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur zendt de resultaten van de monitor, nadat de resultaten beschikbaar zijn, aan de inspectie.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat
De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Zij creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving. Het bestuur ziet erop toe dat de school zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.
Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen. Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 2.2, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten
De eoa behaalt met haar leerlingen leerresultaten die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie.

Beschrijving
De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Dit betekent dat de leerlingen na twee jaar de Nederlandse taal voldoende beheersen om hun schoolloopbaan te vervolgen in het reguliere voortgezet onderwijs of het vervolgonderwijs. De eoa onderbouwt welke doelen ze nastreeft en laat zien in hoeverre ze deze bereikt met de leerlingen.

Eisen die samenhangen met (aanvullende) ambities
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2 en artikel 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties
De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. Ze neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken. De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen
De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen. De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.34 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder zorg dragen voor wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, tweede lid, WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89, eerste lid, WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betrekt de school het schoolondersteuningsprofiel.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities. De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. Zij werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.47 en artikel 2.41 WVO 2020: Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.90 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 32d, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 7.8, eerste tot en met derde lid, WVO 2020: De school dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 7.14 tot en met artikel 7.22 WVO 2020: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 7.20 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betrekt interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.
De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 8 WMS: De (G)MR ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit dat betrekking heeft op dat geval, bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school.
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie.
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten, bijvoorbeeld over de vaststelling van de schoolgids.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Dat geldt ook voor de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

Bijlage 4 Waarderingskader internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (igvo)

In deze bijlage is het waarderingskader voor het toezicht op het internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.5.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen
Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van toetsen en examineren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen. Scholen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat leerlingen nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de scholen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 3.1, eerste en tweede lid, WVO 2020: Er moet sprake zijn van een functionele of

organieke scheiding tussen uitvoerend deel van het bestuur en intern toezicht.

- Artikel 3.3, tweede lid, sub c, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 7.2, vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur stelt jaarlijks het beleid vast met betrekking tot de formatie van de verschillende categorieën personeel van de scholen.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, WVO 2020 en artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Het bestuur realiseert samen met de scholen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de scholen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de schoolleiding en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur voorkomt evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen. Daarnaast stuurt het bestuur op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft voorts onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag[47] uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is. Het bestuur komt haar verplichtingen na omtrent de onverwijlde overleg- en aangifteplicht en zorgt ervoor dat een personeelslid het bestuur van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf onverwijld in kennis kan stellen. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van

[47] Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

interne en externe signalen en klachten.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 4, vierde lid, RJO: het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er wanneer nodig verbetermaatregelen komen voor de kwaliteit. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.88 en artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20, artikel 7.37 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub g jo. artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur communiceert over de klachtenregeling in de schoolgids(en). Voor leerlingen kan worden volstaan met vermelding van de rechten en plichten in het leerlingenstatuut.
- Artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur heeft een klachtenregeling die leidt tot een deugdelijke klachtbehandeling waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.1, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurde school met een scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 3.1, derde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het uitvoerend deel van het bestuur.
- Artikel 3.3 WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad ter zijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken.
- Artikel 3.3, derde, vierde en vijfde lid, WVO 2020: De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder of het intern toezichthoudend orgaan zijn zodanig dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen.
- Artikel 7.8 WVO 2020: Het bestuur dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap te geven waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB] en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.43a WVO 2020: Het bestuur beheert de middelen van de school op zodanige wijze dat het voortbestaan van de school is verzekerd.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.49 WVO 2020: Als sprake is van evident ondoelmatige aanwending, kunnen daar

financiële gevolgen aan worden verbonden, zoals wijziging van de bekostiging en het terugvorderen van het onverschuldigd betaalde deel van de bekostiging.48
- Artikel 5.49, vijfde lid, WVO 2020 [jo. AMvB]: Bij of krachtens AMvB worden nadere regels gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld dat sprake is van evident ondoelmatige aanwending van de bekostiging.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de scholen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van toetsen en examineren en het financieel beheer, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval leerlingen, personeel, het regionale bedrijfsleven en de interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken. Zo komt het bestuur de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs na en verantwoordt zich hierover.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en over de

[48] Met het amendement (Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 102, nr. 11) is geregeld dat een bekostigingssanctie alleen kan worden opgelegd aan het bestuur nadat bij AMvB een nadere invulling wordt gegeven aan het begrip ‘evident ondoelmatige besteding’. Zonder deze algemene maatregel van bestuur is handhaving op ‘evident ondoelmatige besteding’ niet mogelijk. Tot de datum van inwerkingtreding van de AMvB richt de inspectie zich op haar stimulerende taak op dit gebied en zal alleen een Onvoldoende worden gegeven als een bestuur niet voldoet aan de op dit moment bij de basiskwaliteit opgenomen elementen.

uitkomsten van het gevoerde beleid.

- Artikel 3, onderdeel f2, RJO: het bestuur neemt, indien het publieke eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitstijgt, een toelichting in het bestuursverslag op.
- Artikel 4, vierde lid, RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs.
- Artikel 8 WMS: De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: In bepaalde gevallen heeft het bevoegde gezag voorafgaand instemming van de (G)MR nodig voor besluiten die op dat geval betrekking hebben (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school).
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden (bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie).
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten (bijvoorbeeld bij de vaststelling van de schoolgids).
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020 jo. artikel 3, onderdeel b, RJO: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.
- RJO jo. artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.
- Artikel 3.42 WVO 2020: De bevoegde gezagsorganen van de scholen voeren jaarlijks overleg met elkaar en met de gemeente over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van achterstanden.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OP	**ONDERWIJSPROCES**
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP6	Afsluiting
VS	**VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT**
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
OR	**ONDERWIJSRESULTATEN**
OR1	Resultaten

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
SKA	**STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE**
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. Zij biedt een breed aanbod dat voldoet aan de standaarden van het desbetreffende buitenlandse of internationale curriculum (International Baccalaureate (IB) of European Baccalaureate (EB) diploma program) en dat ook de basisvaardigheden taal en rekenen omvat. Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar. Bovendien heeft de school de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.

Het aanbod draagt bij aan het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen deel uit te maken en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2 en artikel 3 Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen jo. artikel 2, Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en artikel 2.14, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 13 en artikel 14 Beleidsregel IGVO 2010: De inrichting van de cursussen International Baccalaureate Middle Years Program (IB MYP) en International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP) voldoen aan de eisen voor toepassing in het igvo.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 WVO 2020: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school heeft daarbij hoge verwachtingen van leerlingen. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan. Waar nodig betrekt de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van de leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.1 WVO 2020: In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.

- Artikel 2.41, eerste lid, WVO 2020: De school biedt individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.97 WVO 2020: De school rapporteert over de vorderingen van de leerlingen aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf wanneer zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het schoolondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt binnen zes weken, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 2.44, tweede lid, WVO 2020: Over het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief dient door het bestuur overeenstemming met de ouders te worden bereikt.
- Artikel 2.44, derde lid, WVO 2020: Het bestuur evalueert het ontwikkelingsperspectief minimaal eens per schooljaar met de ouders.
- Artikel 2.44, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur kan het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
- Artikel 8.9, eerste lid, WVO 2020: De school beoordeelt of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 8.9, tweede lid, WVO 2020: De school houdt zich aan de zorgplicht passend onderwijs.
- Artikel 12 Wet register onderwijsdeelnemers jo. artikel 8, vijfde lid, Besluit register onderwijsdeelnemers: Het bestuur registreert in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) voor welke periode er voor een leerling een ontwikkelingsperspectief is vastgesteld en, indien van toepassing, welke periode een leerling in een orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) is geplaatst.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit

De leraren creëren in hun lessen een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. De leraren maken het lesdoel duidelijk. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces. Zij stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen. Voor deze ononderbroken ontwikkeling is het nodig dat het onderwijs aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling.

- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd. Het beleid over het pedagogisch-didactisch handelen is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.

OP4. Onderwijstijd
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit
De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen.

De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.38 WVO 2020: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en dagen onderwijs.
- Artikel 2.38, vijfde lid, WVO 2020: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020 jo. Beleidsregel inzake het instemmen met afwijking onderwijstijd WVO: Voor het afwijken van de onderwijstijd vraagt het bestuur in bepaalde gevallen instemming van de inspectie.
- Artikel 2.40 WVO 2020 jo. artikel 2.45 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Als een voor leerling een deel van het onderwijsprogramma onderwijs ontvangt op een andere school en het bestuur voldoet aan de voorwaarden daarvoor, dan telt die tijd mee voor het aantal uren onderwijs dat de leerling ten minste moet ontvangen.
- Artikel 2.38, zevende lid, WVO 2020: De onderwijstijd voor het praktijkonderwijs wordt ingericht conform de voorschriften.
- Artikel 14, vierde lid, WMS: De medezeggenschapsraad (het ouder-/leerlingendeel) moet vooraf instemmen met:
  - welke soorten onderwijsactiviteiten binnen de onderwijstijd vallen;
  - wat het beleid is voor lesuitval;
  - op welke dagen de school geen onderwijs verzorgt.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub k, WVO 2020: De school heeft haar verzuimbeleid opgenomen in de schoolgids.
- Artikel 7.8 tot en met artikel 7.13a WVO 2020: Bij onderwijstijd moet het gaan om (onderwijs)activiteiten die worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van deze artikelen onderwijs mogen verzorgen.

OP6. Afsluiting
De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

Basiskwaliteit
De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De school stelt leerlingen in staat om examens en proeven af te leggen en heeft een examenreglement dat voldoet aan de eisen van de wetgeving. De school maakt tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het examen georganiseerd is, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het examenreglement.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 15, eerste lid, Beleidsregel IGVO 2010: Het bestuur stelt een examenreglement vast.
- Artikel 15, tweede en derde lid, Beleidsregel IGVO 2010: Het bestuur stelt leerlingen in staat om examens en proeven af te leggen ter afsluiting van hun cursus.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid
De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.

De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.41 WVO 2020: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.

- Artikel 3.40, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
  - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
  - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3.40, eerste lid, wordt de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 3.40, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur zendt de resultaten van de monitor, nadat de resultaten beschikbaar zijn, aan de inspectie.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat
De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Zij creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving. Het bestuur ziet erop toe dat de school zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.
Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen. Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 2.2, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten
De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de kenmerken van de leerlingenpopulatie.

Beschrijving
De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Dit betekent dat de school zorgt dat zoveel mogelijk leerlingen zonder vertraging het examen halen op het niveau dat past bij hun competenties.

Eisen die samenhangen met (aanvullende) ambities
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties
De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. Ze neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken. De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020 De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen
De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen. De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven

hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.34 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder zorg dragen voor wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88, tweede lid, WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89, eerste lid, WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betrekt de school het schoolondersteuningsprofiel.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities. De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte

inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel. Zij werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.47 en artikel 2.41 WVO 2020: Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg.
- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.90 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 32d, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 7.8, eerste tot en met derde lid, WVO 2020: De school dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. De afspraken hierover worden vastgelegd in een professioneel statuut.
- Artikel 7.14 tot en met artikel 7.22 WVO 2020: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 7.20 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betrekt interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.
De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar

doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 8 WMS: De (G)MR ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit dat betrekking heeft op dat geval, bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school.
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie).
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR over bepaalde besluiten, bijvoorbeeld over de vaststelling van de schoolgids.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Dat geldt ook voor de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

Bijlage 5 Waarderingskader vavo[49] en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2)

In deze bijlage is het waarderingskader voor voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo)[50] en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2) opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.6.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)
BKA1. Visie, ambities en doelen Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.
Basiskwaliteit Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid en is gericht op de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen. De doelen betreffen in elk geval het zorg dragen voor de kwaliteit van het onderwijs, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de wijze van afsluiten en diplomeren. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog. Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen. Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten.
Aanvullende ambities • Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?
Wettelijke vereisten • Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs. • Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt jaarlijks een verslag openbaar waarin in ieder geval de kwaliteit van de examens is opgenomen. • Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. • Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. • Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.

[49] OP0 wordt niet beoordeeld bij vavo.

[50] OP0 wordt niet beoordeeld bij vavo.

- Artikel 2.88, 2.89 en 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie.
Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg, gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de (verbeter)doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.
Het bestuur komt haar verplichtingen na omtrent de onverwijlde overleg- en aangifteplicht en zorgt ervoor dat een personeelslid het bestuur van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf onverwijld in kennis kan stellen. Het bestuur zorgt voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.
Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 7.4.5 WEB: Het bestuur zorgt voor een examencommissie die voldoet aan de inrichtingsvereisten.
- Artikel 7.4.8, vierde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat de instelling beschikt over een toegankelijk en begrijpelijk studentenstatuut waarin de rechten en plichten van de studenten zijn opgenomen en stelt de actuele versie van het studentenstatuut voor de studenten beschikbaar. Het bestuur bevordert voorts de kennis van het studentenstatuut. Het studentenstatuut bevat in elk geval de bij wet bepaalde onderdelen, waaronder bijvoorbeeld een beschrijving van de procedures voor de behandeling van klachten en geschillen, de nadere regels over het bindend studieadvies en het beleid met betrekking tot verzuim, schorsing en verwijdering van studenten.
- Artikel 7.5.7, eerste lid, WEB: Het bestuur stelt, al dan niet in samenwerking met een of meer bevoegde gezagsorganen van andere instellingen, een geschillenadviescommissie in of sluit zich bij een dergelijke commissie aan.
- Artikel 7.5.7, eerste lid, WEB: Het bestuur stelt, al dan niet in samenwerking met een of meer bevoegde gezagsorganen van andere instellingen, een geschillenadviescommissie in of sluit zich bij een dergelijke commissie aan.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er wanneer nodig verbetermaatregelen komen voor de kwaliteit. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het

onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.

- Artikel 2.88 en 2.90, artikel 7.3, 7.9 t/m 7.20 en artikel 7.37 en 7.37a WVO 2020: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een onafhankelijke en deskundige examencommissie in.
- Artikel 3.39 WVO 2020 en artikel 1.3.8 WEB: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden van een mogelijk zedenmisdrijf en het overleggen daarover, en het aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt indien nodig het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betrekt het bestuur interne en externe belanghebbenden en deskundigen en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur verantwoordt zich in het jaarverslag dat betrouwbaar is en dat voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de wijze van afsluiten en diplomeren. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur betrekt bij de beoordeling van de onderwijskwaliteit ten minste het oordeel van studenten en betrekt daarbij ook onafhankelijke en deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt regelmatig een openbaar verslag over de beoordeling van de uitkomsten van de beoordeling bedoeld in lid 1, en van het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het verslag over de kwaliteit van de examens wordt jaarlijks openbaar gemaakt.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN SCHOOLNIVEAU

OP ONDERWIJSPROCES

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN SCHOOLNIVEAU	
OP0	Basisvaardigheden[51]
OP1	Aanbod
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd (alleen voor B2)
OP6	Afsluiting (alleen voor B2)
VS VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT	
VS1	Veiligheid
BA BORGING EN AFSLUITING	
BA1	Borging diplomering (alleen voor vavo)
BA2	Afsluiting (alleen voor vavo)
OR ONDERWIJSRESULTATEN	
OR1	Resultaten
SKA STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP0. Basisvaardigheden[52]
Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de studenten voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

Basiskwaliteit
Het onderwijsprogramma voor Nederlandse taal en rekenen is ten minste dekkend voor de referentieniveaus of het rekenniveau die zijn vastgesteld voor de betreffende opleiding. Het onderwijsprogramma voor burgerschap voldoet ten minste aan de eisen zoals die in de dimensies beschreven staan.

De opleiding stelt de studenten in staat om zich de kennis en vaardigheden voor Nederlandse taal, rekenen en burgerschap eigen te maken, die hen voorbereiden op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

De opleiding heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en burgerschap een doelgericht en evenwichtig onderwijsprogramma. Het onderwijsprogramma is afgestemd op de toetsing en examinering. Voor burgerschap geldt dat de opleiding het onderwijsprogramma zo inricht, zodat de student aan de door de opleiding gestelde eisen kan voldoen.

Aanvullende ambities:
- Zijn er aanvullende ambities voor het onderwijs in de basisvaardigheden en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en

[51] OP0 wordt niet beoordeeld bij vavo.

[52] OP0 wordt niet beoordeeld bij vavo.

maatschappelijke competenties).

- Artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dragen zorg voor het aanbieden van doelmatige leerwegen en stemmen daartoe in het bijzonder af tussen vavo-opleidingen en beroepsopleidingen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.4.2, tweede lid, WEB*:* Het examen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht, de vaardigheden en, in voorkomende gevallen, de beroepshoudingen die de examinandus zich bij voltooiing van de opleiding moet hebben eigen gemaakt, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek aan de hand van de eindtermen of aan de hand van de kwalificatie-eisen in het kwalificatiedossier en de eisen van het keuzedeel of de keuzedelen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 3, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel a (taal), b (rekenen) en c (burgerschap), vierde lid en bijlage I (dimensies), Examen- en kwalificatiebesluit WEB: Nederlandse taal, rekenen en burgerschap zijn generieke examenonderdelen. Wat betreft burgerschap stelt het bevoegd gezag de eisen vast waaraan de student moet voldoen met inachtneming van het kwalificatiedossier.

OP1. Aanbod

Het aangeboden onderwijsprogramma bereidt de leerlingen[53] voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit

De school biedt een onderwijsprogramma dat is toegespitst op de doelgroep en het diploma waartoe de school[54] opleidt. Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's. Het aanbod bereidt de leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs en kent een evenwichtige opbouw en samenhang. Het aanbod is zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Dit aanbod omvat mede activiteiten op het gebied van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). Het aanbod sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod biedt mogelijkheden voor maatwerk waaronder verdieping en verbreding. De school legt de lesdoelen en de opbouw van het aanbod vast (in het schoolplan) en de leerlingen en ouders worden daarover tijdig geïnformeerd.

B2-instellingen dienen ook aan het volgende te voldoen voor het voldoen aan basiskwaliteit:

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat. Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van

[53] In plaats van leerlingen kan hier ook studenten worden gelezen.

[54] In plaats van 'scholen' kan ook 'afdelingen vavo' gelezen worden.

de stage bijdragen aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2 en artikel 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2, Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.32 WVO 2020: Het onderwijsprogramma in het voortgezet onderwijs kan een maatschappelijke stage omvatten.
- Artikel 2.13 en 2.14, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.89 WVO 2020: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.
- Bijlage 3 Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.
- Artikel 1.2.1, tweede lid, WEB: Het beroepsonderwijs bevordert de algemene vorming en de persoonlijke ontplooiing van de studenten en draagt bij tot het maatschappelijk functioneren.
- Artikel 1.3.5, sub c, jo. artikel 6.1.3a, eerste lid, sub c, jo., WEB: Kennis van de (regionale) arbeidsmarkt is noodzakelijk om aspirant-studenten over het arbeidsmarktperspectief van de opleiding te kunnen informeren en loopbaanoriëntatie en -begeleiding te kunnen bieden.
- Artikel 3, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel c (loopbaan), vierde lid en bijlage I, Examen- en kwalificatiebesluit WEB: Loopbaan is een generiek examenonderdeel. Wat betreft loopbaan stelt het bevoegd gezag de eisen vast waaraan de student moet voldoen met inachtneming van het kwalificatiedossier.
- Artikel 6.1.3a, eerste lid, WEB: Het bevoegd gezag verstrekt de in dit lid genoemde informatie aan aspirant-studenten van beroepsopleidingen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.
- Artikel 7.2.4a WEB: Het bestuur stelt de studieduur van de opleiding vast met inachtneming van de gestelde regels.
- Artikel 7.2.6, tweede lid, WEB: Als er voor een beroepsopleiding wettelijke beroepsvereisten zijn vastgesteld, worden studenten in de gelegenheid gesteld om hieraan te voldoen.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte studenten die extra ondersteuning behoeven.

- Artikel 7.4.8, lid 2a, WEB: De onderwijs- en examenregeling omvat in elk geval de bij wet bepaalde onderdelen.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding
De school zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de leerlingen in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit
Leerlingen worden voorafgaand aan de aanmelding zo voorgelicht dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen. De opleiding stemt daartoe, indien van toepassing, af met voorafgaand onderwijs. De school verzamelt vanaf binnenkomst informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoefte van zowel groepen als individuele leerlingen, zodat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan.
De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. Gedurende de studieloopbaan vindt er gestructureerde en zorgvuldige voortgangsbegeleiding plaats. Daarbij staat de behoefte van de leerling in combinatie met de eindtermen centraal.
De opleiding informeert leerlingen (en indien van toepassing ouders/verzorgers) volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma of onderdelen daarvan.
- Artikel 7.3.4 eerste lid, WEB: Opleidingen vavo omvatten het onderwijs dat noodzakelijk is voor het behalen van het diploma mavo, havo of vwo.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB : De instelling dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen
Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren[55] stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit
De beoogde pedagogisch-didactische visie van de school is zichtbaar in het dagelijks handelen

[55] In plaats van leraren kan ook docenten worden gelezen.

van de leraren. De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. Zij maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen. De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden. De leraren creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zo dat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Leraren hebben hoge verwachtingen van leerlingen en geven leerlingen feedback op hun leerproces. De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van leerlingen

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma of onderdelen daarvan.
- Artikel 7.3.4 eerste lid, WEB: Opleidingen vavo omvatten het onderwijs dat noodzakelijk is voor het behalen van het diploma mavo, havo of vwo.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB : De instelling dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 4.1a.1, eerste lid, WEB en artikel 7.8, eerste lid, WVO 2020: De docent draagt verantwoordelijkheid voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de instelling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP4 Onderwijstijd (alleen voor B2)
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit
De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zodanig over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerling niveau gestreefd wordt om de onderwijstijd te behalen.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor de realisatie van onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.38 WVO 2020: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en

dagen onderwijs.

- Artikel 2.38, vijfde lid, WVO 2020: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020: Voor het afwijken van de onderwijstijd vraagt het bestuur in bepaalde gevallen instemming van de inspectie.
- Artikel 7.8 tot en met artikel 7.13a WVO 2020: Bij onderwijstijd moet het gaan om (onderwijs)activiteiten die worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van deze artikelen onderwijs mogen verzorgen.

OP6. Afsluiting (alleen voor B2)
De opleiding onderbouwt dat de leerling voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma of een certificaat.

Basiskwaliteit
De opbouw en inrichting van de afsluiting kent samenhang met het onderwijsprogramma en voldoen aan de voorwaarden voor een betrouwbare diplomering en certificering en sluiten aan op de onderwijsvisie van het team.
De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs.
De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement, die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.51, derde lid, WVO 2020: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af. De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 2.51a WVO 2020: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 2.60, eerste en tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt worden aan de examenkandidaten.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en de examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 2.60e WVO 2020 De examencommissie heeft tot doel het borgen van de kwaliteit van de toetsing en de examinering en van het afsluitend karakter van het schoolexamen.
- Artikel 7.4.11, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 2.60, eerste en tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid
De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit
De school zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. Ze biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de school mag worden verwacht dat zij inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheid(sbeleving) van de leerlingen, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt zij de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

B2-instellingen dienen ook aan het volgende te voldoen voor het voldoen aan basiskwaliteit:
De school monitort de veiligheidsbeleving en het welbevinden van de leerlingen ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument. De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven, dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken.
- Artikel 1.3.9 WEB: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.41 WVO 2020: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
    - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
    - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3.40, eerste lid, wordt verstaan de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB : Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 8a.2.2, derde lid, sub k, WEB: De deelnemersraad heeft instemmingsbevoegdheid

met betrekking tot voorgenomen beslissingen van het bestuur ten aanzien van regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn voor zover deze de deelnemers betreffen.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUITING (BA)

BA1. Borging diplomering (alleen voor vavo)
De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit
Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een leerling voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de leerling geleverde prestaties, afgestemd op de examenprogramma's geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de afsluiting en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op cyclische wijze haar eigen werkwijze en kwaliteit met betrekking tot de borging van de afsluiting en diplomering en certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betrekt zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie borgt de kwaliteit van het PTA en van het examenreglement. Tevens geeft zij op deugdelijke gronden vrijstellingen voor examenonderdelen.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Openbaarmaking van een jaarverslag waarin de beoordeling en het voorgenomen beleid op grond van die beoordeling omtrent de kwaliteit van de examinering zijn opgenomen.
- Artikel 2.51, derde lid, WVO 2020: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af. De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 2.54 WVO 2020: De minister stelt examenprogramma's vast waarin de examenstof voor het schoolexamen en het centraal examen is vastgelegd.
- Artikel 2.54 en 2.57 WVO 2020, artikel 3.1 t/m 3.7 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 3.64 en 3.65 WVO 2020: De examencommissie gaat pas over tot het afgeven van vrijstellingen en/of diploma's of certificaten, als de student voldoet aan de vereisten.
- Artikel 7.4.5, derde lid, jo. artikel 7.4.11, tweede lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is geborgd.
- Artikel 7.4.5a WEB: De examencommissie heeft minimaal een aantal taken, waaronder het op een objectieve en deskundige manier vaststellen of een deelnemer voldoet aan de voorwaarden voor een diploma.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor

een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 2.60, eerste en tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.
- Artikel 3.11 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bestuur gekozen vorm.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een onafhankelijke en deskundige examencommissie in.
- Artikel 2.60e WVO 2020: De examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en examinering.

BA2. Afsluiting (alleen voor vavo)
De opleiding[56] onderbouwt dat de leerling voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma of een certificaat.

Basiskwaliteit
De opbouw en inrichting van de afsluiting kent samenhang met het onderwijsprogramma en voldoet aan de voorwaarden voor een betrouwbare diplomering, certificering en sluit aan op de onderwijsvisie van het team.
De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs.
De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.51, derde lid, WVO 2020: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af.
- Artikel 2.51a WVO 2020: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 2.51a, derde lid, WVO 2020: De examensecretaris ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen of deeleindexamen. Ook ondersteunt de examensecretaris de directeur bij de correcte uitvoering van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting.
- Artikel 2.51a, vierde lid, WVO 2020: De directeur moet een duidelijke taakomschrijving voor de examensecretaris vaststellen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur heeft de plicht om te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma en de examens.
- Artikel 7.4.11 WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 2.60, eerste en tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en

[56] Waar we opleiding schrijven, kan ook team worden gelezen.

een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten
De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.[57]

Basiskwaliteit
De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Dit betekent dat de gemiddelde eindexamenresultaten op of boven de normering liggen die daarvoor geldt. Daarbij is het verschil (op opleidingsniveau) tussen het cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen op een aanvaardbaar niveau.

Aanvullende ambities
Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel voor kwaliteitszorg in, analyseert in dit kader de oorzaken van achterblijvende resultaten en verantwoordt dit.
- Artikel 7.1.2, derde lid, jo. artikel 7.3.4, eerste lid, WEB: Een vavo-opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden en bevat het onderwijs dat noodzakelijk is voor het behalen van een diploma mavo, havo of vwo.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.94 WVO 2020: Er is sprake van voldoende leerresultaten indien de gemiddelde eindexamenresultaten[…], gemeten over een periode van drie schooljaren, liggen op of boven de normering […].
- Artikel 2.62 WVO 2020: Ten aanzien van een schoolsoort of leerweg mag het gemiddelde verschil tussen de cijfers van het centraal examen en het schoolexamen over een periode van drie jaar niet meer dan een half punt bedragen.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen
De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De school stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De school sluit haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog. De school richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

[57] De norm voor Resultaten is uitgewerkt in bijlage 1 van dit onderzoekskader.

B2-instellingen dienen ook aan het volgende te voldoen voor het voldoen aan basiskwaliteit:
De doelen zijn gericht op goed onderwijs dat zorgt voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. De school vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid. De school beschrijft op welke wijze ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe we ze naleving van de wettelijke eisen realiseert.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
De school geeft als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

De school zorgt op basis van de interne verantwoordelijkheidsverdeling voor een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, waarin doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Daarbij is onderwijskundig leiderschap herkenbaar. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de school uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Waar nodig stuurt de school tussentijds bij.

De school zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. Er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 1.3.6a WEB: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.

- Artikel 4.1a.1, eerste lid, WEB: Docenten zijn binnen het onderwijskundig beleid verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces van de instelling.
- Artikel 4.1a.1, derde lid, WEB: Docenten beschikken over voldoende zeggenschap, waaronder de zeggenschap over de inhoud van de lesstof en de wijze waarop de lesstof wordt aangeboden.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 2.90 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 7.9 WVO 2020: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 7.20 WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden, over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
De opleiding evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betrekt interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Bij de beoordeling van de kwaliteit betrekt de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijk deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze indien nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld.

De beoordeling geschiedt mede aan de hand van het oordeel van studenten en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.

- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Ook de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

Bijlage 6 Waarderingskader doorlopende leerroutes vmbo-mbo

In deze bijlage is het waarderingskader voor de leerroutes vmbo-mbo opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.7.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN SCHOOLNIVEAU	
OP ONDERWIJSPROCES	
OP0	Basisvaardigheden
OP1	Aanbod
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP5	Beroepspraktijkvorming
OP6	Afsluiting (van toepassing op afsluiting voortgezet onderwijs)
VS VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT	
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
BA BORGING EN AFSLUITING (van toepassing op diploma, certificaat of verklaring middelbaar beroepsonderwijs)	
BA1	Borging diplomering
BA2	Afsluiting
OR ONDERWIJSRESULTATEN	
OR1	Resultaten en studiesucces
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
OR3	Vervolgsucces
SKA STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)
OP0. Basisvaardigheden Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de studenten voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.
Basiskwaliteit Het onderwijsprogramma voor Nederlandse taal en rekenen is ten minste dekkend voor de kerndoelen, de referentieniveaus en het rekenniveau die zijn vastgesteld voor de betreffende leerroute. Het onderwijsprogramma voor burgerschap voldoet aan de eisen zoals die in de dimensies beschreven staan voor het mbo. Eveneens richt het burgerschapsonderwijs zich ten minste op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de kennis, houdingen en vaardigheden die daarbij van belang zijn. Dat geldt evenzo voor de sociale en

maatschappelijke competenties die nodig zijn in de pluriforme democratische samenleving, en de kerndoelen[58] die daaraan gerelateerd zijn.

De leerroute stelt de leerlingen in staat om zich de kennis en vaardigheden voor Nederlandse taal, rekenen en burgerschap eigen te maken, die hen voorbereiden op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de democratische samenleving.

De leerroute heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en burgerschap een doelgericht, samenhangend en evenwichtig onderwijsprogramma. De uitvoering ervan is herkenbaar in de onderwijspraktijk. Het onderwijsprogramma is afgestemd op de afsluiting en examinering. Voor burgerschap geldt dat de leerroute het onderwijsprogramma zo inricht, zodat de leerling aan de gestelde eisen kan voldoen.

Aanvullende ambities:

- Zijn er aanvullende ambities voor het onderwijs in de basisvaardigheden en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:

- Artikel 2 en 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2 Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.2 WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.4 tot en met 2.8 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.13 en 2.14 WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.19 WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor het derde leerjaar havo en vwo voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.31, tweede en derde lid, WVO 2020: Praktijkonderwijs wordt zoveel mogelijk op basis van de kerndoelen verzorgd en is erop gericht dat leerlingen zoveel mogelijk de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen bereiken die voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld.
- Artikel 2.31, vierde lid, WVO 2020: Het bevoegd gezag van een school voor praktijkonderwijs richt voor dat onderwijs een samenhangend onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag verzorgd onderwijsprogramma in.
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.
- Artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dragen zorg voor het aanbieden van doelmatige leerwegen en stemmen daartoe in het bijzonder af tussen vavo-opleidingen en beroepsopleidingen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen

[58] De wettelijke opdracht tot bevordering is ook herkenbaar in een aantal kerndoelen voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, die eveneens op sociale en maatschappelijke competenties betrekking hebben. Te denken valt met name aan de kerndoelen 35, 36, 38, 43, 44, 45 en 47.

bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.

- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.4.2, tweede lid, WEB*:* Het examen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht, de vaardigheden en, in voorkomende gevallen, de beroepshoudingen die de examinandus zich bij voltooiing van de opleiding moet hebben eigen gemaakt, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek aan de hand van de eindtermen of aan de hand van de kwalificatie-eisen in het kwalificatiedossier en de eisen van het keuzedeel of de keuzedelen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 3, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel a (taal), b (rekenen) en c (burgerschap), vierde lid en bijlage I (dimensies), Examen- en kwalificatiebesluit WEB: Nederlandse taal, rekenen en burgerschap zijn generieke examenonderdelen. Wat betreft burgerschap stelt het bevoegd gezag de eisen vast waaraan de student moet voldoen met inachtneming van het kwalificatiedossier.

OP1. Aanbod

Het aangeboden onderwijsprogramma bereidt de leerlingen[59] voor op de beroepspraktijk en het vervolgonderwijs.

Basiskwaliteit

Het aangeboden onderwijsprogramma van de leerroute bereidt de leerlingen voor op de beroepspraktijk en het vervolgonderwijs.

De leerroute biedt een programma aan dat op de kerndoelen gebaseerd is, en eveneens dekkend is voor de examenprogramma's voor het voortgezet onderwijs en het kwalificatiedossier voor het mbo. In het aangeboden programma zijn ook de beroepspraktijkvorming, de keuzedelen en eventuele wettelijke beroepsvereisten opgenomen en de opleidings- en vormingsdoelen die de leerroute zelf formuleert. In het onderwijsprogramma wordt ook aandacht besteed aan activiteiten in het kader van loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Het programma kent samenhang met de toetsing, afsluiting en examinering op basis waarvan de leerroute kwalificeert en diplomeert. Onder het programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het onderwijsprogramma van de leerroute is afgestemd op de leerlingpopulatie, sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ook sluit het aan op het vereiste niveau van het kwalificatiedossier. Bovendien heeft de leerroute de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. Waar nodig wordt het aanbod gedurende de leerroute verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De leerlingen worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van de leerroute.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten:

- Artikel 1.2.1, tweede lid, WEB: Het beroepsonderwijs bevordert de algemene vorming en de

[59] In plaats van leerlingen kan hier ook studenten gelezen worden.

persoonlijke ontplooiing van de studenten en draagt bij tot het maatschappelijk functioneren.

- Artikel 1.3.5, sub c, jo. artikel 6.1.3a, eerste lid, sub c, jo., WEB: Kennis van de (regionale) arbeidsmarkt is noodzakelijk om aspirant-studenten over het arbeidsmarktperspectief van de opleiding te kunnen informeren en loopbaanoriëntatie en -begeleiding te kunnen bieden.
- Artikel 3, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel c (loopbaan), vierde lid en bijlage I, Examen- en kwalificatiebesluit WEB: Loopbaan is een generiek examenonderdeel. Wat betreft loopbaan stelt het bevoegd gezag de eisen vast waaraan de student moet voldoen met inachtneming van het kwalificatiedossier.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.
- Artikel 7.2.6, tweede lid, WEB: Als er voor een beroepsopleiding wettelijke beroepsvereisten zijn vastgesteld, worden studenten in de gelegenheid gesteld om hieraan te voldoen.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming. (derde leerweg uitgezonderd)
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
- Artikel 7.2.8, eerste lid, WEB: Van elke beroepsopleiding maakt onderricht in de praktijk van het beroep deel uit.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, jo. artikel 8.5a.9, eerste lid, WEB: Studenten worden volledig en tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor studenten met een handicap of chronische ziekte en studenten die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 7.4.8, lid 2a, WEB: De onderwijs- en examenregeling omvat in elk geval de bij wet bepaalde onderdelen.
- Artikel 8.5a.8, eerste lid, sub a en b, WEB: Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor de uitvoering van de delen van het onderwijsprogramma die behoren tot de beroepsopleiding, waaronder ook de beroepspraktijkvorming en de examinering.
- Artikel 8.5a.10, eerste lid, WEB: De studieduur van een doorlopende leerroute vmbo-mbo bedraagt vanaf het derde (school)jaar, afhankelijk van het niveau van de opleiding, minimaal twee jaar en maximaal zes jaar.
- Artikel 2.4 tot en met 2.9 WVO 2020De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.107d, tweede lid, WVO 2020 en artikel 8.5a.9, eerste lid, WEB: Het bestuur van de school en het bestuur van de instelling voor beroepsonderwijs beschrijven voor de gehele doorlopende leerroute vmbo-mbo het onderwijsprogramma en de examinering per leerjaar. Daarbij wordt vermeld welke delen van het onderwijsprogramma en van het examen (a) voortgezet onderwijs betreffen en welk deel daarbinnen vakoverstijgend is; (b) beroepsonderwijs betreffen; (c) een combinatie van voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs betreffen en welk deel daarbinnen voortgezet onderwijs onderscheidenlijk beroepsonderwijs betreft.
- Artikel 2.107f, eerste lid, sub a en b, WVO 2020: Het bestuur van de school draagt zorgt voor het onderwijsprogramma en de examinering van die onderdelen van de doorlopende leerroute die tot het voortgezet onderwijs behoren.
- Bijlage 3 Regeling examenprogramma’s VO: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding
In de leerroute wordt gezorgd voor een passende intake en plaatsing. Tijdens de leerroute wordt de ontwikkeling van de leerlingen gevolgd en worden waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning geboden.

Basiskwaliteit
Vanaf binnenkomst van de leerlingen in de leerroute wordt informatie verzameld over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De informatie wordt vergeleken met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Daarbij staat de behoefte van de leerling in combinatie met de vereiste competentieontwikkeling centraal. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school en de instelling in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling tijdens de leerroute. De school en de instelling waarborgen daarmee tijdens de leerroute voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en hebben daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, wordt binnen de leerroute geanalyseerd waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepalen de school en de instelling wat er nodig is om in te spelen op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen. De school en de instelling bieden de begeleiding vervolgens gestructureerd aan tijdens de leerroute. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. In de leerroute wordt op structurele en herkenbare manier aandacht besteed aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

Er is een aanvullend ondersteuningsaanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en leerlingen (en ouders) zijn volledig en tijdig geïnformeerd over de mogelijkheden voor extra ondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben in de eerste twee jaar, legt de leerroute in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. De geplande ondersteuning wordt binnen de leerroute uitgevoerd. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De leerroute vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer binnen de leerroute de extra ondersteuning voor de leerlingen niet kan worden geboden, zoeken de school en de instelling in samenwerking met de ouders en het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1 WVO 2020: In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 1.3.5, sub a, WEB: Instellingen dragen mede zorg voor de toegankelijkheid van het onderwijs, met name voor kansarme groepen.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 6.1.3a, eerste lid, WEB: Het bestuur verstrekt aan aspirant-studenten zodanige informatie dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer

keuzedelen.

- Artikel 7.1.5. WEB: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn. Artikel 7.2.7, eerste lid en artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en dient dit programma zodanig in te richten dat leerlingen de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Het bestuur legt de beschrijving van het onderwijsprogramma, met vermelding van het aantal begeleide onderwijsuren (als bedoeld in artikel 7.2.7, WEB) per programmaonderdeel per studiejaar en het aantal klokuren beroepspraktijkvorming per studiejaar, en de regels met betrekking tot het examen tijdig voor aanvang van de opleiding vast in de onderwijs- en examenregeling van de instelling, en zorgt ervoor dat studenten volledig en tijdig worden geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor studenten met een handicap of chronische ziekte en studenten die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 8.0.1, eerste lid, WEB: Leerlingen melden zich uiterlijk op 1 april aan, maar de aanmelding kan na 1 april nog gewijzigd worden.
- Artikel 8.0.4, eerste lid, WEB: Als de leerling zich uiterlijk op 1 april aanmeldt en deelneemt aan de intake-activiteiten, dan heeft hij recht op een studiekeuzeadvies. Dit advies is niet bindend.
- Artikel 8.1.3a WEB: Het bestuur beoordeelt voorafgaand aan de inschrijving van een student of deze extra ondersteuning behoeft in verband met handicap of chronische ziekte en onderzoekt daartoe zijn mogelijkheden, behoeften en omstandigheden. Is dat het geval, dan vindt de inschrijving slechts plaats nadat schriftelijke afspraken zijn gemaakt over deze ondersteuning. De afspraken worden ten minste één keer per studiejaar met de student geëvalueerd op hun doeltreffendheid. Indien de noodzaak van extra ondersteuning in verband met handicap of chronische ziekte na de inschrijving ontstaat, moeten ook schriftelijke afspraken worden gemaakt, die jaarlijks moeten worden geëvalueerd.
- Artikel 2.107b, tweede lid, sub f, jo. artikel 2.107k WVO 2020 en artikel 8.5a.3, tweede lid, jo. artikel 8.5a.15 WEB: In de samenwerkingsovereenkomst moet worden vastgelegd hoe inhoud wordt gegeven aan de overstapoptie.
- Artikel 2.107k WVO 2020: Indien deelname van de leerling aan een doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt beëindigd voordat hij deze met succes heeft afgerond wordt hij door het bevoegd gezag van de school of het bevoegd gezag van de instelling voor beroepsonderwijs in staat gesteld een vmbo-diploma of het diploma van een beroepsopleiding te behalen, passend bij het naar het gezamenlijk oordeel van beide betrokken bevoegde gezagsorganen bereikte onderwijsniveau en de leeftijd van de leerling.
- Artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 2.2 WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.
- Artikel 2.41 WVO 2020: De school biedt individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 2.44, tweede lid, WVO 2020: Over het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief

dient door het bestuur overeenstemming met de ouders te worden bereikt.

- Artikel 2.44, derde lid, WVO 2020: Het bestuur evalueert het ontwikkelingsperspectief minimaal eens per schooljaar met de ouders.
- Artikel 2.44, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur kan het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
- Artikel 8.9, tweede lid, WVO 2020: De school houdt zich aan de zorgplicht passend onderwijs.
- Artikel 8.9, eerste lid, WVO 2020: De school beoordeelt of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen
Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit
De pedagogisch-didactische visie die van toepassing is voor de leerroute is zichtbaar in het dagelijks handelen van het onderwijsteam.

Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over leerlingen heeft. Het team maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn zijn met het onderliggende kwalificatiedossier. De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden. Het team realiseert bovendien een evenwichtige verbinding tussen het leren in de beroepspraktijkvorming en het leren op de school of instelling.

Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert het team het onderwijsaanbod zo dat leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Het team heeft hoge verwachtingen van leerlingen en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en zorgt ervoor dat dit onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, zodat de studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding. De student neemt deel aan het onderwijsprogramma onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur. Dit onderwijsprogramma bestaat uitsluitend uit begeleide onderwijsuren en beroepspraktijk.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 4.1a.1, eerste lid, WEB en artikel 7.8, eerste lid, WVO 2020: De docent draagt verantwoordelijkheid voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de instelling.
- Artikel 2.109a, tweede en derde lid, artikel 2.107a, WVO 2020 en artikel 8a.5a.2, derde lid, WEB: Als een doorlopende leerroute wordt aangeboden, moet die uiteindelijk leiden tot een diploma waarbij de in de wet opgesomde onderdelen tot één onderwijsprogramma worden geïntegreerd.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken, zowel op de school of instelling als in de praktijk.

Basiskwaliteit

De leerroute biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd.

Voor de leerroute is vastgesteld welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen, met instemming van de medezeggenschaps- en de studentenraad. Binnen de leerroute zijn de onderwijsactiviteiten weloverwogen gepland over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een bevoegd onderwijsteam.

In de leerroute is de tijd zo verdeeld over theorie en praktijkvorming dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. Er is in de leerroute beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt om de onderwijstijd te behalen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.107h, eerste lid, WVO 2020 en artikel 8.5a.11, eerste lid, WEB: Er is een wettelijk vastgestelde onderwijstijd voor de onderwijstijd van de doorlopende leerroute vmbo-mbo (beroepsopleidende leerweg (BOL).
- Artikel 2.107h, tweede lid, WVO 2020 en artikel 8.5a.11, tweede lid, WEB: Het bestuur van de instelling en het bestuur van de school kunnen gezamenlijk een onderwijsprogramma (BOL) verzorgen dat minder uren omvat, mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is en verantwoording wordt afgelegd in het bestuursverslag, dan wel in het

schoolplan/de schoolgids.

- Artikel 2.107i, eerste lid, WVO 2020 en artikel 8.5a.12, eerste lid, WEB: Er is een wettelijk vastgestelde onderwijstijd voor de doorlopende leerroute vmbo-mbo (beroepsbegeleidende leerweg (BBL)).
- Artikel 2.107i, tweede lid, WVO 2020 en artikel 8.5a.12, tweede lid, WEB: Het bestuur van de instelling en het bestuur van de school kunnen gezamenlijk een onderwijsprogramma (BBL) verzorgen dat minder uren omvat, mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is en verantwoording wordt afgelegd in het bestuursverslag, dan wel in het schoolplan/de schoolgids.

OP5. Beroepspraktijkvorming
De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit
In de leerroute zijn afspraken gemaakt met de leerling over welke leeractiviteiten de leerling ontplooit in het kader van de beroepspraktijkvorming en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde competenties en vaardigheden van de leerling.

Binnen de leerroute krijgt de leerling begeleiding bij de voorbereiding en bij de keuze van een beroepspraktijkplaats en de leerroute stelt hiervoor samen met de leerling en het leerbedrijf de vereiste stage- en praktijkovereenkomst op.
Tijdens de leerroute wordt ervoor gezorgd dat het leerbedrijf de leerling op de afgesproken manier begeleidt. De school en de instelling zijn op de hoogte van het functioneren van de leerling op de beroepspraktijkplaats en sturen zo nodig bij. Ook wordt beoordeeld of de leerling de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft afgerond.

De school en de instelling dragen zorg voor erkende en adequate stageplekken/praktijkplaatsen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de praktijkvorming en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, jo. artikel 7.2.8, tweede lid, sub c, WEB: Een deel van de opleiding vindt plaats in de beroepspraktijk.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma, en zorgt ervoor dat het programma evenwichtig is ingedeeld, zodat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 7.2.8, tweede lid, WEB: De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de student, de instelling en het leerbedrijf, waarin de rechten en verplichtingen van partijen worden geregeld, en bevat ten minste de wettelijk voorgeschreven onderwerpen. Artikel 7.2.8, derde lid, WEB: Het bedrijf dat of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de studenten binnen het bedrijf. Het bestuur beoordeelt of de studenten de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling hebben voltooid.
- Artikel 7.2.8, vierde lid, WEB: De beroepspraktijkvorming vindt plaats bij een bedrijf of organisatie met een erkenning op grond van artikel 1.5.3 WEB
- Artikel 7.2.9, eerste lid, WEB: Het bestuur van de instelling draagt zorg voor de beschikbaarheid van de praktijkplaats en de totstandkoming van de in artikel 7.2.8 bedoelde overeenkomst.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Het bestuur dient de student te informeren over de inrichting van de beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.2.9, tweede lid, WEB: Het bestuur bevordert in overleg met de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een toereikende vervangende voorziening, als er omstandigheden zijn waardoor de beroepspraktijkvorming (bpv) niet naar behoren zal kunnen plaatsvinden.

- Artikel 8.5a.8, eerste lid, sub a, WEB: Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor de beroepspraktijkvorming.
- Artikel 2.109a, tweede en derde lid, artikel 2.107a, WVO 2020 en artikel 8a.5a.2, derde lid, WEB: Als een doorlopende leerroute wordt aangeboden, moet die uiteindelijk leiden tot een diploma waarbij de in de wet opgesomde onderdelen tot één onderwijsprogramma worden geïntegreerd.
- Artikel 2.26, derde lid en 2.27, derde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 2.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 2.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst waarin onder andere de begeleiding en de wijze van beoordeling aan bod komen.

OP6. Afsluiting (van toepassing op afsluiting voortgezet onderwijs)
De afsluiting van het voortgezet onderwijs verloopt, indien van toepassing, zorgvuldig.

Basiskwaliteit
Binnen de leerroute worden alle leerlingen goed voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De examinering van de leerroute is duidelijk. Hierbij wordt vermeld welke delen de afsluiting van het voortgezet onderwijs betreffen, welke delen de afsluiting van het beroepsonderwijs en welke delen een gecombineerde afsluiting.

Afsluiting voortgezet onderwijs
De leerroute zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De leerroute heeft een gecombineerd Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en Onderwijs- en Examenregeling (OER), die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Dit document maakt leerlingen en ouders tijdig duidelijk hoe het schoolexamen, het centraal examen en het examen van de beroepsopleiding georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het gecombineerde PTA/OER. Een onafhankelijke en deskundige examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en de examinering.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.51, derde lid, WVO 2020: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af.
- Artikel 2.51a WVO 2020: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 2.34 WVO 2020: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Het bestuur legt regels met betrekking tot het examen tijdig voor aanvang van de opleiding vast in de onderwijs- en examenregeling van de instelling en zorgt ervoor dat deelnemers volledig en tijdig worden geïnformeerd.
- Artikel 2.107d, tweede lid, WVO 2020: De beschrijving van het onderwijsprogramma en de examinering van het voortgezet onderwijsdeel en het mbo-deel van de doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt niet in afzonderlijke documenten opgenomen, maar in één document.
- Artikel 2.107f, eerste lid, sub b, WVO 2020 en 8.5a.8, eerste lid, sub b, WEB: Het bestuur van de school draagt zorgt voor het onderwijsprogramma en de examinering van die

onderdelen van de doorlopende leerroute die tot het voortgezet onderwijs behoren. Het bestuur van de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering van het mbo-diploma.

- Artikel 2.60, eerste en tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en worden verstrekt aan de examenkandidaten.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en de examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 2.60e WVO 2020: De examencommissie heeft tot doel het borgen van de kwaliteit van de toetsing en de examinering en van het afsluitend karakter van het schoolexamen.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid
Binnen de leerroute is sprake van een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit
Er is een veilig leer- en werkklimaat binnen de leerroute. Een leerroute is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast.

Van de leerroute wordt verwacht dat er inzicht is in de fysieke en sociale veiligheid(sbeleving) van de leerlingen, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de leerlingen kunnen profiteren van het geboden onderwijs. In de eerste twee jaar wordt ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument gemonitord wat de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen is.

Voor de leerroute is (in elk geval voor de eerste twee jaar) een veiligheidsbeleid beschreven, dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de leerroute voert dat beleid ook uit. Binnen de leerroute worden (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm voorkomen en wordt zo nodig snel en adequaat opgetreden. Binnen de leerroute is voor de eerste twee jaar een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

Tijdens de leerroute wordt de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling gehanteerd. Daarnaast worden de verplichtingen nagekomen rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en te beoordelen en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken.
- Artikel 1.3.8 WEB: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.

- Artikel 3.41 WVO 2020: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
  - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
  - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3.40, eerste lid, wordt de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma. De begeleide onderwijstijd vindt plaats onder verantwoordelijkheid en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.
- Artikel 8a.2.2, derde lid, sub k, WEB: De studentenraad heeft instemmingsrecht met betrekking tot voorgenomen beslissingen van het bestuur ten aanzien van de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van studenten.
- Artikel 1.3.9, WEB: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat
Binnen de leerroute is er een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en aan de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiskwaliteit
De leerroute bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. De leerroute is daarbij een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. Tijdens de leerroute doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
Het personeel draagt bij aan de bevordering van sociale en maatschappelijke competenties, en aan de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na. De leerroute signaleert en corrigeert uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen, waaronder ook de generieke eisen met betrekking tot burgerschap.
- Artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat uitsluitend begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur, en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur van de instelling zorgt voor een goede organisatie

en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering van het mbo-diploma.

- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden (zie hieronder) en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 2.2, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFLSUITING (BA) (van toepassing op diploma, certificaat of verklaring middelbaar beroepsonderwijs)

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties, afgestemd op de kwalificatievereisten of het certificaat, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op een cyclische manier haar eigen werkwijze en eigen kwaliteit met betrekking tot de borging van de examinering en diplomering, certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betrekt zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie geeft op deugdelijke gronden mbo-verklaringen af. Tevens geeft zij op deugdelijke gronden vrijstellingen voor examenonderdelen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit WEB.

BA2. Afsluiting

De leerroute onderbouwt dat de leerling[60] voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma, een certificaat of een verklaring middelbaar beroepsonderwijs.

Basiskwaliteit

De leerroute heeft een gecombineerd Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en Onderwijs- en Examenregeling (OER) dat voldoet aan de eisen van de wetgeving.

[60] Waar leerling staat, kan ook student worden gelezen.

Binnen de leerroute worden alle leerlingen goed voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De examinering van de leerroute is duidelijk. Hierbij wordt vermeld welke delen de afsluiting van het voortgezet onderwijs betreffen, welke de afsluiting van het beroepsonderwijs en welke delen een gecombineerde afsluiting betreffen.

Voor de afsluiting van het mbo-deel geldt het volgende:
De opbouw en inrichting van de afsluiting voldoen aan de eigen vastgestelde kwaliteitseisen voor een betrouwbare diplomering en certificering. Dit sluit aan op de visie op het onderwijs van het team. De examinering is afgestemd op de kwalificatie-eisen wanneer het gaat om diplomering. Dit is inclusief de keuzedelen en de eisen ten aanzien van generieke examenonderdelen.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de student voldoet aan de voorwaarden voor diplomering of certificering. De afnamecondities en de beoordelingen zijn voor studenten gelijkwaardig. De opleiding betrekt de beroepspraktijk bij de examinering. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Op basis van de bewijzen stelt de opleiding vast of een student in voldoende mate voldoet aan de kwalificatie-eisen.

De student is volledig en tijdig geïnformeerd over de kwalificatie-eisen en de eisen die de opleiding stelt aan de examinering en diplomering. Deze informatie is voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
De twee standaarden op het gebied van borging en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit WEB .

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten en studiesucces[61]
De leerlingen behalen in deze leerroute leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.[62]

Basiskwaliteit
De resultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Dit betekent dat de doorstroom in de eerste twee jaren van de leerroute (vergelijkbaar met de bovenbouw in een regulier vmbo) en, indien van toepassing, de gemiddelde eindexamenresultaten op of boven de normering liggen die daarvoor geldt.

Daarnaast laten de onderwijsresultaten over de afgelopen drie jaar zien dat de leerroute leerlingen voldoende in staat stelt een diploma op het gewenste niveau te behalen. De leerroute zorgt ervoor dat leerlingen de leerroute binnen de vastgestelde studieduur doorlopen. De

[61] Voorlopig beoordelen we deze standaard niet. De komende tijd gebruiken we om expertise op te bouwen over de resultaten van de doorlopende leerroutes vmbo-mbo en het veld te consulteren over welke normen en beslisregels we in de toekomst zouden willen hanteren.
[62] De norm voor studiesucces wordt voor vier jaar vastgesteld, zoals uitgewerkt in bijlage 1 van het onderzoekskader voor het middelbaar beroepsonderwijs. We beoordelen het studiesucces aan de hand van deze norm op het niveau van het kwalificatiedossier.

resultaten laten ook zien dat er doorstroom is naar hogere opleidingsniveaus.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, jo. artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dienen voorts zorg te dragen voor het aanbieden van doelmatige leerwegen, onder andere door ervoor te zorgen dat de opleiding aansluit op het voorafgaand onderwijs en vervolgonderwijs.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat beroepsopleidingen zo zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen en zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.94 WVO 2020 en Regeling leerresultaten VO: Er is sprake van voldoende leerresultaten wanneer de gemiddelde eindexamenresultaten en het doorstroomrendement, gemeten over een periode van drie schooljaren, op of boven de normering zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO liggen.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit

Tijdens de leerroute is er een goed beeld van de kenmerken van de leerlingenpopulatie en zijn er ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. De aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij is het uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

Binnen de leerroute wordt onderbouwd welke resultaten de school op dit gebied wil bereiken. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de leerroute verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties binnen deze leerroute behaald heeft.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

OR3. Vervolgsucces[63]

[63] Deze standaard is nieuw; we doen er van 2021 tot 2025 ervaring mee op. Tijdens deze periode zullen we niet oordelen op deze standaard. Bij de doorontwikkeling van deze standaard en het gebruik van de data zullen we aansluiten bij de ontwikkelingen in de sector.

De bestemming van de leerlingen na het (gediplomeerd) verlaten van de opleiding is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding.

Basiskwaliteit
De instelling betrekt de ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt bij het beleid en de uitvoering daarvan. Zij beschikt over gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de opleiding (voortijdig of) met een diploma hebben verlaten. Daarbij kan het gaan om de overstap naar vervolgonderwijs (mbo of hbo), een plek op de arbeidsmarkt, dan wel een passend vervolg voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte.

Gezien de relatie tussen vervolgsucces en de onderwijskwaliteit mag in het kader van de kwaliteitszorg verder van de instelling worden verwacht dat zij hier inzicht in heeft en beleid op voert.

Het vervolgsucces voldoet ten minste aan de verwachtingen van de leerroute in relatie tot de gemiddelde landelijke resultaten van vergelijkbare leerroutes en de situatie op de regionale arbeidsmarkt.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor vervolgsucces en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.5, sub c, jo. artikel 6.1.3a, eerste lid, sub c, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Kennis van de (regionale) arbeidsmarkt is noodzakelijk om aspirant-studenten over het arbeidsmarktperspectief van de opleiding te kunnen informeren en loopbaanoriëntatie en -begeleiding te kunnen bieden.
- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.
- Artikel 6.1.3, eerste lid, jo. artikel 1.3.5, sub b, WEB: Het bestuur zorgt voor doelmatige leerwegen en zorgt dat een beroepsopleiding alleen wordt aangeboden als er na beëindiging van de opleiding voldoende arbeidsmarktperspectief is voor de deelnemers. Onder arbeidsmarktperspectief wordt in ieder geval verstaan het perspectief voor gediplomeerde schoolverlaters op het binnen een redelijke termijn vinden van werk op het niveau van de gevolgde opleiding.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen
De voor de leerroute verantwoordelijke school en instelling hebben een visie op goed onderwijs in de leerroute, hebben daarvoor ambities en doelen opgesteld en sturen op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
De school en de instelling hebben afspraken over de organisatie en de vormgeving van de leerroute vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

De school en de instelling laten zien dat hun visie, ambities en doelen voor de leerroute aansluiten op die van hun bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Dit doen zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houden met (taal)achterstanden en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere

evaluaties en interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De opleiding richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 2.107c, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur van een school en het bestuur van een instelling voor beroepsonderwijs melden gezamenlijk dat zij een doorlopende route vmbo-mbo aanbieden.
- Artikel 2.107b, tweede lid, WVO 2020: In de samenwerkingsovereenkomst is een aantal afspraken opgenomen.
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.88, tweede lid, WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betrekt de school het schoolondersteuningsprofiel.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 7.6 WVO 2020: De verantwoordelijkheidsverdeling wordt beschreven in het managementstatuut.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school en de instelling realiseren binnen de leerroute de doelen voor goed onderwijs, bevorderen randvoorwaarden en sturen, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De school en de instelling geven uitvoering aan de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst over de organisatie en de vormgeving van de leerroute.

De school en de instelling realiseren de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit hun visie en ambities, binnen de leerroute. De school en instelling zorgen daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de leerroute. Binnen deze kwaliteitscultuur geven de leiding en het onderwijsteam samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat binnen de leerroute als geheel gericht wordt gewerkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig sturen de school en de instelling tussentijds bij.

De school en de instelling zorgen ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het onderwijsteam van de leerroute binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Het onderwijsteam oefent daarbij zijn eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van het onderwijs in de leerroute uit.

De school en de instelling tonen in hun sturing onderwijskundig leiderschap en zorgen voor een doelmatige inzet van middelen om gestelde doelen in de leerroute te realiseren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 1.3.6a WEB: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 4.1.a1, eerste lid, WEB: Docenten zijn binnen het onderwijskundig beleid verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces van de instelling.
- Artikel 4.1.a1, derde lid, WEB: Docenten beschikken over voldoende zeggenschap, waaronder de zeggenschap over de inhoud van de lesstof en de wijze waarop de lesstof wordt aangeboden.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 7.13a eerste tot en met vierde lid, WEB (Werken in teams bij vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroutes vmbo-mbo): Indien in het onderwijsprogramma van een doorlopende leerroute vmbo-mbo, als bedoeld in artikel 2.107a, of de geïntegreerde route vmbo-basisberoepsopleiding, als bedoeld in artikel 2.107l sprake is van vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen, als bedoeld in artikel 2.107d, tweede lid, onderdeel a, respectievelijk c, kan worden gewerkt met teams die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma voor die vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen.
- Artikel 2.107b, tweede lid, WVO 2020: In de samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken opgenomen over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en instelling over de vormgeving en uitvoering van de doorlopende leerroute.
- Artikel 2.47 en artikel2.41, WVO 2020: Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg.

- Artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.91 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 7.8, eerste tot en met derde lid, WVO 2020: De school dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school.
- Artikel 7.14 tot en met artikel 7.22 WVO 2020: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 7.20 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
De school en de instelling evalueren en analyseren systematisch of zij de beoogde doelen realiseren en verantwoorden zich daarover. Zij stellen, wanneer nodig, het beleid bij en betrekken interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
De leerroute is door de school en de instelling gemeld bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

De school en de instelling evalueren, analyseren en beoordelen als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid in de leerroute worden gerealiseerd en informeren het bestuur (of de besturen) daarover. Zij halen daarvoor intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs in de leerroute voor de leerlingen en kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

De school en de instelling organiseren tegenspraak over de leerroute. Daarvoor gaan zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de betreffende medezeggenschapsorganen en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en (regionale)werkgevers. De school en de instelling informeren belanghebbenden minimaal jaarlijks op een toegankelijke manier over doelen en werkwijze en over de resultaten die zij behaald hebben met de leerroute.

De school en de instelling analyseren en beoordelen de uitkomsten van de evaluatie en verwerken deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Zij maken daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het beleid.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld.

De beoordeling vindt ook plaats aan de hand van het oordeel van studenten en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.

- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 8 WMS: De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit in dat geval, bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Artikel 2.107b, tweede lid, WVO 2020: In de samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken opgenomen over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en instelling over de vormgeving en uitvoering van de doorlopende leerroute.
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij vaststelling of wijziging van het lesrooster in het voortgezet onderwijs.
- Artikel12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie.
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR bij bepaalde besluiten, bijvoorbeeld bij de vaststelling van de schoolgids.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Ook de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen, worden hierin opgenomen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.
- Artikel 3.42 WVO 2020: De besturen van de scholen voeren jaarlijks overleg met elkaar en met de gemeente over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van achterstanden.

Bijlage 7 Waarderingskader voortgezet onderwijs Caribisch Nederland

In deze bijlage is het waarderingskader voor het voortgezet onderwijs op Caribisch Nederland opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.8.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen
Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit
Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van toetsen en examineren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen. Scholen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat leerlingen nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de scholen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Artikel 3, achtste lid, RJO BES: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.88 tot en met artikel 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 3.3, tweede lid, sub c, WVO 2020: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het

bestuur de middelen rechtmatig verwerft en doelmatig en rechtmatig bestemt en aanwendt.

- Artikel 7.2, vijfde lid, WVO 2020: Het bestuur stelt jaarlijks het beleid vast met betrekking tot de formatie van de verschillende categorieën personeel van de scholen.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 3.2 en artikel 5.46 WVO 2020 en artikel 6.19, eerste, tweede en vijfde lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 3, achtste lid, RJO BES: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid staan.
- RJO BES jo. Artikel 3.2 en artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO BES gestelde regels.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Het bestuur realiseert samen met de scholen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de scholen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de schoolleiding en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap, de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs en de naleving van de wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur voorkomt evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen. Daarnaast stuurt het bestuur op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft voorts onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag[64] uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is. Het bestuur komt haar verplichtingen na omtrent de onverwijlde overleg- en aangifteplicht en zorgt ervoor dat een personeelslid het bestuur van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf onverwijld in kennis kan stellen. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

[64] Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 3, achtste lid, RJO BES: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meer onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er indien nodig verbetermaatregelen komen Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 2.88 en artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20, artikel 7.37 en artikel 7.37a WVO 2020: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub g, jo. Artikel 3.35 en artikel 3.36, WVO 2020: Het bestuur communiceert over de klachtregeling in de schoolgids(en). Voor leerlingen kan worden volstaan met vermelding van de rechten en plichten in de leerlingenstatuur.
- Artikel 3.35 en artikel 3.36 WVO 2020: Het bestuur heeft een klachtenregeling die leidt tot een deugdelijke klachtbehandeling waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.1, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een goed bestuurde school met een scheiding tussen uitvoerend deel van het bestuur en toezicht en met een rechtmatig bestuur en beheer.
- Artikel 3.1, derde lid, WVO 2020: De interne toezichthouder (of lid daarvan) functioneert onafhankelijk van het uitvoerend deel van het bestuur.
- Artikel 3.3 WVO 2020 en artikel 3.2 jo. Artikel 5.46 WVO 2020: De interne toezichthouder houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad terzijde en heeft ten minste de bij de wet bepaalde taken.
- Artikel 5.39 en artikel 5.49 WVO 2020 [jo. AMvB], en artikel 6.21 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur moet de rijksbekostiging rechtmatig aanwenden en moet evident ondoelmatige aanwending van beschikbare (financiële) middelen voorkomen.
- Artikel 5.43a WVO 2020: Het bestuur beheert de middelen van de school op zodanige wijze dat het voortbestaan van de school is verzekerd.
- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.49 WVO 2020: Als sprake is van evident ondoelmatige aanwending, kunnen daar financiële gevolgen aan worden verbonden, zoals wijziging van de bekostiging en het terugvorderen van het onverschuldigd betaalde deel van de bekostiging.[65]
- Artikel 5.49, vijfde lid, WVO 2020 [jo. AMvB]: Bij of krachtens AMvB worden nadere regels

[65] Met het amendement (Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 35 102, nr. 11) is geregeld dat een bekostigingssanctie alleen kan worden opgelegd aan het bestuur nadat bij AMvB een nadere invulling wordt gegeven aan het begrip 'evident ondoelmatige besteding'. Zonder deze algemene maatregel van bestuur is handhaving op 'evident ondoelmatige besteding' niet mogelijk. Tot de datum van inwerkingtreding van de AMvB richt de inspectie zich op haar stimulerende taak op dit gebied en zal alleen een Onvoldoende worden gegeven als een bestuur niet voldoet aan de op dit moment bij de basiskwaliteit opgenomen elementen.

gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld dat sprake is van evident ondoelmatige aanwending van de bekostiging.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de beoogde doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer nodig het beleid bij en betrekt daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan de leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de scholen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van zijn scholen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van toetsen en examineren en het financieel beheer, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval leerlingen, ouders, personeel en interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken. Zo komt het bestuur de afspraken uit het eilandelijk zorgplan over passend onderwijs na en verantwoordt zich hierover.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 3, achtste lid, RJO BES jo. Artikel 5.46 WVO 2020: Het bestuur maakt jaarlijks een jaarverslag waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De schoolgids bevat voor ouders en leerlingen informatie over de werkwijze van de school en bevat in elk geval ook informatie over de maatregelen die in het kader van de kwaliteitszorg getroffen zijn
- Artikel 11.33 tot en met artikel 11.37 WVO 2020: Aan de school is een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad verbonden. Het bestuur stelt de medezeggenschapsraad ten minste tweemaal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de school met hem te bespreken. Verder komen zij bijeen als daarom gemotiveerd door het bestuur, de vertegenwoordigers van ouders, de vertegenwoordigers van leerlingen of de vertegenwoordigers van personeel wordt verzocht.

- Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.
- Artikel 5.46 WVO 2020, en artikel 1 RJO BES: Het bestuur informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en de uitkomsten van het gevoerde beleid.
- RJO BES jo. Artikel 5.46 WVO 2020: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO BES gestelde regels.
- Artikel 5.46, zevende en achtste lid, WVO 2020: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN VO SCHOOLNIVEAU	
OP	**ONDERWIJSPROCES**
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP6	Afsluiting
VS	**VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT**
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
OR	**ONDERWIJSRESULTATEN**
OR1	Resultaten
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
SKA	**STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE**
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving. Zij biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat. Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's. Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod van de school is afgestemd op de leerlingenpopulatie en sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Het aanbod is doelgericht, samenhangend en herkenbaar. Bovendien heeft de school de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.

Het aanbod draagt bij aan het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en aan het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen deel uit te maken en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving.

Het aanbod omvat mede activiteiten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van de stage bijdraagt aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereistenvereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020 De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.34 en artikel 2.39 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 2.31, derde lid, WVO 2020: Praktijkonderwijs wordt zo veel mogelijk op basis van de kerndoelen verzorgd en is erop gericht dat leerlingen zo veel mogelijk de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen bereiken die voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld op grond van artikel 47a.
- Artikel 2.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 2.36 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst waarin onder andere de begeleiding en de wijze van beoordeling aan bod komen.
- Artikel 2.13 en artikel 2.14, eerste lid, WVO 2020 jo. Besluit kerndoelen onderbouw VO BES: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 WVO 2020: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs,

analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan.
De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. De school besteedt op structurele en herkenbare wijze aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

Indien de school de extra ondersteuning voor de leerlingen niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en het Expertisecentrum Onderwijszorg voor passende extra ondersteuning en zo nodig een meer passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 2.30 WVO 2020: Het bestuur van de school voor praktijkonderwijs waaraan de leerling wordt toegelaten, stelt, na overleg met de ouders, voor de leerling een handelingsplan op. Het handelingsplan bevat een omschrijving van de wijze waarop voor de desbetreffende leerling het praktijkonderwijs wordt verzorgd.
- Artikel 2.2, eerste lid WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.
- Artikel 2.89 WVO 2020: Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid worden ook de voorzieningen betrokken die zijn getroffen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school vermeldt in de schoolgids de wijze waarop de zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wordt vormgegeven,
- Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte, in overeenstemming met de ouders, voor elk schooljaar een handelingsplan op.
- Artikel 12 Wet register onderwijsdeelnemers jo. Artikel 8, vijfde lid Besluit register onderwijsdeelnemers: Er is een expertisecentrum Onderwijszorg aangewezen dat onder andere onderwijsondersteunende activiteiten en ambulante begeleiding verzorgt. Het bestuur van de school blijft verantwoordelijk voor de leerling tijdens het verblijf binnen het expertisecentrum onderwijszorg.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen
Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit
De pedagogisch-didactische visie van de school is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over

leerlingen hebben. Zij maken didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van leerlingen. De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden.

De leraren creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zodanig dat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Leraren hebben hoge verwachtingen van leerlingen en geven leerlingen feedback op hun leerproces.

De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Voor deze 'ononderbroken ontwikkeling' is het nodig dat het onderwijs aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.89 en artikel 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd. Het beleid over het pedagogisch-didactisch handelen is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren.

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit

De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe, met instemming van de medezeggenschapsraad, vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zodanig over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt om de onderwijstijd te behalen.

De school maakt, zo nodig, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.38 en artikel 2.39 WVO 2020: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en dagen onderwijs.

- Artikel 11.10a WVO 2020: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.
- Artikel 2.31, tweede en derde lid, WVO 2020: Praktijkonderwijs wordt zo veel mogelijk op basis van de kerndoelen verzorgd en is erop gericht dat leerlingen zo veel mogelijk de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen bereiken die voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld op grond van artikel 47a.
- Artikel 2.18 WVO 2020: Het bestuur kan na overleg met de ouders een leerling ontheffing verlenen of afwijken van een of meer programmaonderdelen.
- Artikel 2.92, tweede lid, sub k, WVO 2020: De school heeft haar verzuimbeleid opgenomen in de schoolgids.

OP6. Afsluiting[66]
De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.

Basiskwaliteit
De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs.
Een onafhankelijke en deskundige examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en de examinering. De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement, die beiden voldoen aan de eisen van de wetgeving. Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens PTA en het examenreglement.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.51 WVO 2020: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het eindexamen af.
- Artikel 2.51a WVO 2020: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen.
- Artikel 2.34 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 2.60, eerste lid en artikel 2.60b, eerste lid, WVO 2020: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 2.60, vijfde lid en artikel 2.60b, vierde lid, WVO 2020: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.
- Artikel 2.60d WVO 2020: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en de examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.

[66] Er is regelgeving in voorbereiding (Besluit tot wijziging van het Eindexamenbesluit VO en het Eindexamenbesluit VO BES in verband met versterking van de kwaliteit van de schoolexamenorganisatie in het voortgezet onderwijs en het voortgezet algemeen volwassenen onderwijs) waarin besturen in het voortgezet onderwijs onder andere verplicht worden om een examencommissie in te stellen. De hiermee samenhangende passages worden alleen meegenomen in de beoordeling als bovengenoemde AMvB is aangenomen en in werking is getreden.

- Artikel 2.60e WVO 2020: De examencommissie heeft tot doel het borgen van de kwaliteit van de toetsing en de examinering en van het afsluitend karakter van het schoolexamen.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid
De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.

De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven, dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

Daarnaast komt het de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 3.39 WVO 2020: Het bestuur meldt en overlegt onverwijld bij een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf en doet daar zo nodig aangifte van. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3.40, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3.40, eerste lid, onder b, WVO 2020: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3.40, eerste lid, onder c, WVO 2020: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
    - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
    - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3.40, tweede lid, WVO 2020: Onder veiligheid, bedoeld in het eerste lid, wordt = de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 3.40, vierde lid, WVO 2020: Het bestuur zendt de resultaten van de monitor, nadat de resultaten beschikbaar zijn, aan de inspectie.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat
De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

Basiskwaliteit
De school bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Zij creëert daarvoor een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. In de school doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de pluriforme samenleving. Het bestuur ziet erop toe dat de school zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.

Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na.

De school stemt aanpak en aanbod af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen. Ook signaleert en corrigeert de school uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangeden wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 2.2, tweede lid, WVO 2020: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten
De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de streefniveaus behorend bij het beoogde vervolgonderwijs van de leerlingen.

Beschrijving
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft op basis daarvan ambitieuze streefniveaus vastgesteld voor de resultaten die de leerlingen kunnen bereiken. Daarbij neemt ze de aansluiting op het vervolgonderwijs als uitgangspunt. De school toont aan dat deze ambitieuze streefniveaus behaald worden.

Eisen die samenhangen met (aanvullende) ambities
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.34 en artikel 11.10 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal (Engelse taal).
- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020 De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties
De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit
De school heeft een goed beeld van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie en heeft

ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. Ze neemt de aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij als uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

De school onderbouwt welke resultaten ze op dit gebied wil bereiken. De school brengt de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties behaald heeft.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.4 tot en met artikel 2.9 WVO 2020: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen

De school heeft een door alle geledingen gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs die ervoor zorgen dat leerlingen een ononderbroken kunnen doorlopen. De schoolleiding vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen. De schoolleiding beschrijft op welke wijze ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doet zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houdt met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2.34 en artikel 11.10 WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.

- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder zorg dragen voor wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 2.88 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd, en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval: de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorgdragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 11.17 WVO 2020: Het bestuur is verantwoordelijk voor vaststellen van het eilandelijk zorgplan.
- Artikel 7.6 WVO 2020: Het bestuur stelt een managementstatuut vast waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit
De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit haar visie en ambities. De schoolleiding zorgt daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het (bevoegd) onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

De schoolleiding toont in haar sturing onderwijskundig leiderschap en zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Zij werkt samen met het expertisecentrum Onderwijszorg en met andere scholen en organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 2.87 WVO 2020: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder ‘zorg dragen voor’ wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.

- Artikel 2.90 WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdragen van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 11.16 en artikel 11.18 WVO 2020: Het bestuur is voor elk van zijn scholen aangesloten bij een samenwerkingsverband. Dat verband kan bestaan uit een expertisecentrum onderwijszorg om de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte deskundige ondersteuning te bieden.
- Artikel 11.18 WVO 2020 jo. Artikel 1.1 WVO 2020: Er is een expertisecentrum Onderwijszorg aangewezen dat onder andere onderwijsondersteunende activiteiten en ambulante begeleiding verzorgt. Het bestuur van de school blijft verantwoordelijk voor de leerling tijdens het verblijf binnen het expertisecentrum onderwijszorg.
- Artikel 7.20 en artikel 11.83 WVO 2020: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden, over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het schoolbeleid bij en betrekt interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit
De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt daarvoor intern en extern actief informatie op, om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en de mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, gemeenten en/of (regionale)werkgevers. De school informeert belanghebbenden minimaal jaarlijks op toegankelijke wijze over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid.

Aanvullende ambities
- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten
- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020: het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of deze doelen worden gehaald.
- Artikel 2.92 WVO 2020: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het

onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Ook de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

- Artikel 11.35 en artikel 11.36 WVO 2020: Aan de school is een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad verbonden. Het bestuur stelt de medezeggenschapsraad ten minste tweemaal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de school met hem te bespreken. Verder komen zij bijeen als daarom gemotiveerd door het bestuur, de vertegenwoordigers van ouders, de vertegenwoordigers van leerlingen of de vertegenwoordigers van personeel wordt verzocht.

Bijlage 8 Uitwerking burgerschap en basiswaarden

Uitwerking burgerschap en basiswaarden

De standaarden hebben betrekking op aspecten van kwaliteit, waaronder het onderwijs gericht op bevordering van burgerschap. Hieronder wordt aangegeven in welke standaarden onderdelen van burgerschap aan de orde zijn en geven we met enige nadere uitwerking (A) een overzicht van de inrichting van het toezicht op basiswaarden (B).
Het toezicht op burgerschap is integraal onderdeel van het inspectietoezicht en omvat, al naar gelang de situatie, aandacht voor een of meer onderdelen, en krijgt aandacht als apart thema of in samenhang met andere aspecten van kwaliteit.

A. Bevordering burgerschap

De wettelijke burgerschapsopdracht bepaalt dat onderwijs actief burgerschap en sociale cohesie bevordert. Bij het toezicht hanteert de inspectie geen 'eigen' eisen; alleen de wet is uitgangspunt, die bevat minimumeisen. Dat betekent dat zolang scholen aan wettelijke eisen voldoen, invullingen gekozen kunnen worden die passen bij de school. De wettelijke eisen zijn in de standaarden verwerkt en deze zijn hieronder weergegeven.

Standaarden schoolniveau

OP0	Basisvaardigheden
OP1	Aanbod
OP2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

Standaarden bestuursniveau

BKA1	Visie, ambities en doelen
BKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
BKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

De wet vraagt:

1) Actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze te bevorderen (standaarden OP0, OP2, OR2).

waarbij de volgende elementen op herkenbare wijze terugkomen in het onderwijs:

2) kennis van en het respect voor basiswaarden van de democratische rechtsstaat worden bevorderd (standaarden OP0, VS1, VS2);
3) sociale en maatschappelijke competenties worden ontwikkeld (standaarden OP0, VS2);
4) de schoolcultuur is in overeenstemming met basiswaarden, leerlingen worden gestimuleerd daarmee te oefenen en de school draagt zorg voor een veilige omgeving waarin leerlingen en personeel zich geaccepteerd voelen (standaarden OP3, VS1, VS2).

<u>Toelichting</u>
Ad 1) Standaarden Basisvaardigheden, Zicht op ontwikkeling en begeleiding en Sociale en maatschappelijke competenties (OP0, OP2, OR2):
De inspectie stelt vast of het onderwijs doelgericht, samenhangend en herkenbaar is, en de school de leerresultaten op betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart brengt. Of het onderwijs doelgericht is, blijkt uit de formulering van geconcretiseerde leerdoelen die de school bereiken wil voor bevordering van basiswaarden en sociale en maatschappelijke competenties. Of het onderwijs samenhangend is, blijkt uit de logische opbouw van de leerstof en aanpak waarmee de school de

leerdoelen bereiken wil. Of het onderwijs gericht op bevordering van burgerschap herkenbaar is, blijkt uit de realisering van de geplande leerstof en aanpak. Of de school de leerresultaten op betrouwbare en inzichtelijke wijze in kaart brengt, blijkt uit dat de school over gegevens beschikt die een adequaat beeld van de resultaten geven, zodanig dat beoordeeld kan worden of de school haar leerdoelen realiseert.

Ad 2) en 3) Standaarden Basisvaardigheden, Veiligheid, Schoolklimaat (OP0, VS1, VS2):
De inspectie stelt vast of het onderwijs gericht is op bevordering van basiswaarden en sociale en maatschappelijke competenties, en uitgaat van het uitgangspunt van gelijke behandeling van gelijke gevallen. Of het onderwijs gericht is op basiswaarden blijkt uit aandacht voor bevordering van kennis van, respect voor en handelen vanuit basiswaarden (zie B). Of het onderwijs gericht is op ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties blijkt uit aandacht van de school voor de competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving. De school kan hier eigen keuzes maken. Daarnaast zijn er de kerndoelen op het sociale en maatschappelijke domein. Scholen geven bij de vormgeving van aanbod en aanpak blijk van inzicht in de leerlingenpopulatie en de leefwereld van de leerlingen.

Ad 4) Standaarden Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid en Schoolklimaat (OP3, VS1, VS2):
De inspectie stelt vast of het bestuur zorg draagt voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden, waarin leerlingen oefenmogelijkheden wordt geboden en voor een veilig, inclusief schoolklimaat waarin allen zich geaccepteerd voelen. Of wordt gezorgd voor bedoeld schoolklimaat blijkt uit uitvoering van beleid waardoor het bestuur daarin inzicht heeft en zo nodig verbeteringen realiseert. Of het schoolklimaat in overeenstemming is met basiswaarden blijkt uit het voorleven van basiswaarden en de afwezigheid van strijdigheid met basiswaarden. Of het schoolklimaat leerlingen oefenmogelijkheden biedt, blijkt uit situaties waarin leerlingen worden gestimuleerd met basiswaarden te oefenen. Of sprake is van een veilig, inclusief schoolklimaat blijkt uit informatie die inzicht geeft in de mate waarin leerlingen en personeel zich geaccepteerd voelen.

Via de standaarden voor kwaliteitszorg van bestuur en school (standaarden SKA1-3; BKA1-3) beoordeelt de inspectie tenslotte of het onderwijs aan de wettelijke eisen voldoet en het bestuur haar zorgplicht hieromtrent realiseert (standaarden SKA1-3; BKA1-3).

B. Basiswaarden van de democratische rechtsstaat

Bevordering van basiswaarden vormt een belangrijk aspect van de wettelijke burgerschapsopdracht. Basiswaarden van de democratische rechtsstaat (hierna: basiswaarden) weerspiegelen de algemene, breed erkende essentiële waarden waarop onze democratische manier van samenleven is gebaseerd. Ze zijn breed gelegitimeerd, verankerd in de nationale en internationale rechtsorde en neergelegd in onder meer de Nederlandse Grondwet en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Basiswaarden zijn kort gezegd basale, minimale en breed onderschreven waarden die de democratische rechtsstaat schragen.

De basiswaarden waarom het in het onderwijs gaat, zijn vastgelegd en uitgewerkt in het wettelijk kader in de gewijzigde burgerschapsopdracht in de onderwijswetten voor funderend onderwijs (Gewijzigd voorstel van wet, 17 november 2020. Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2020-2021, 35 352 nr. 2; Memorie van toelichting en Nota naar aanleiding van het verslag, Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2019–2020, 35 352 nr. 3 en nr. 6). Die uitwerking vormt het (hiertoe begrensde) uitgangspunt voor het inspectietoezicht op basiswaarden. De navolgende uitwerking en formuleringen zijn aan dit wettelijk kader ontleend.

<u>Basiswaarden van de democratische rechtsstaat</u>
Het respect voor de menselijke waardigheid zonder onderscheid des persoons staat aan de basis van de drie basiswaarden van de democratische, pluriforme en Nederlandse rechtsstaat: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. De basiswaarde vrijheid wordt bevorderd door aandacht voor vrijheid van meningsuiting en autonomie. Gelijkwaardigheid wordt bevorderd in de vorm van het gelijkheidsbeginsel en het afwijzen van discriminatie. Solidariteit wordt bevorderd door verdraagzaamheid, begrip en verantwoordelijkheidsbesef en het afwijzen van onverdraagzaamheid.

Dit betekent dat scholen aandacht besteden aan vrijheid van meningsuiting, het gelijkheidsbeginsel, begrip, verdraagzaamheid, het afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie, en autonomie en verantwoordelijkheidsbesef. Deze elementen vormen in de onderwijspraktijk de minimale kern waaraan een school moet voldoen bij de bevordering van respect voor en de kennis van basiswaarden.

De burgerschapswet creëert geen nieuwe basiswaarden. Ook onder de eerdere wettelijke opdracht was sprake van bevordering van deze basiswaarden. Wel is het gewicht daarvan groter geworden. In aansluiting bij deze wettelijke kaders en ter bevordering van de continuïteit voor onderwijspraktijk en inspectietoezicht wordt in de op praktijk gerichte operationalisering uitsluitend uitgegaan van de volgende uitwerkingen. Deze uitwerkingen zijn gericht op concrete toepassing in de dagelijkse schoolpraktijk en geformuleerd op voor alle betrokkenen (inclusief leerlingen) toegankelijke wijze:

- Vrijheid van meningsuiting betekent dat je mag zeggen of schrijven wat je denkt of tegen de opvatting van anderen in mag gaan. Iedereen mag dus ook zijn of haar geloof uitdragen, of zijn of haar mening aan anderen voorhouden. Daarbij moet je je wel houden aan de wet.
- Het gelijkheidsbeginsel (ook wel gelijkheid of gelijkwaardigheid genoemd) betekent dat mensen van gelijke waarde zijn. Daarbij maakt het niet uit wat je denkbeelden zijn of wat je gelooft. Je hoeft niet te vinden dat die denkbeelden of gebruiken zelf waardevol zijn, maar wel dat mensen met andere denkbeelden en gebruiken niet minder waard zijn dan jij of dan jouw groep.
- Begrip voor anderen betekent dat je probeert te begrijpen waarom mensen of groepen bepaalde denkbeelden of gebruiken hebben: wat is de achtergrond daarvan en waarom is dat belangrijk voor een ander?
- Verdraagzaamheid (ook wel tolerantie genoemd) betekent dat je de mening of het gedrag van een ander accepteert, ook al ben je het er helemaal niet mee eens. En het betekent ook dat je iedereen de ruimte wilt geven om zo’n mening of zulk gedrag te hebben. Natuurlijk moet iedereen zich daarbij wel houden aan de wet.
- Afwijzen van onverdraagzaamheid: onverdraagzaamheid (ook wel intolerantie genoemd) is het tegenovergestelde van tolerantie. Het betekent dat je vindt dat andere mensen of groepen, dingen waar jij het niet mee eens bent niet zouden mogen denken of doen; en dat je het niet nodig vindt dat ieder de ruimte krijgt om zo’n mening of zulk gedrag te hebben.
- Afwijzen van discriminatie: discriminatie betekent dat mensen of groepen bij anderen achtergesteld worden of dat je vindt dat er voor mensen met andere denkbeelden of gebruiken niet zoveel ruimte hoeft te zijn of dat die denkbeelden of gebruiken misschien zelfs verboden moeten worden.
- Autonomie betekent dat iedereen zelf kan bepalen wie hij/zij wil zijn en hoe hij/zij zijn/haar leven wil leiden. Iedereen is dus bijvoorbeeld vrij om zelf te bepalen welke denkbeelden of welk geloof voor hem/haar belangrijk zijn/is. Daarbij moet je je wel houden aan de wet.
- Verantwoordelijkheidsbesef betekent dat mensen verantwoordelijkheid willen nemen voor wat ze zeggen en doen (en wat ze niet zeggen en doen) en dat ze daarbij rekening willen houden met wat dat voor anderen betekent. Daarbij is vooral belangrijk dat je probeert anderen niet te schaden en dat je de samenleving en de democratie wilt helpen om goed te functioneren. Hoe je dat doet, mag iedereen zelf weten.

<u>Reikwijdte</u>
Actieve bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat neemt binnen de wettelijke opdracht een centrale plaats in. Van scholen wordt verwacht dat zij werken aan borging en overdracht van de basiswaarden. Ten overvloede zij daarbij opgemerkt dat uit deze opdracht ook volgt dat onderwijs of handelen van de school niet in strijd met basiswaarden kan zijn. Goed burgerschapsonderwijs sluit aan bij de leefwereld van leerlingen en de interesses, problemen en risico’s die hiermee gepaard gaan. Uitgangspunt bij het toezicht is dat scholen blijk geven van inzicht in hun leerlingenpopulatie en hun leefwereld en dit, indien nodig, vertalen naar het onderwijs. Verder is van belang dat basiswaarden structureel onderdeel zijn van de schoolcultuur en dat deze daarmee in overeenstemming is. De inspectie ziet toe op de naleving daarvan via de zorg van het bestuur voor een schoolcultuur waarin alle betrokkenen basiswaarden als centrale

spelregels hanteren en voorleven en voor een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met basiswaarden.